

ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ
2019

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ
2019**

ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΟΡΑΜΑ

Να είμαστε ηγέτιδα εταιρεία στον τομέα της διύλισης πετρελαίου και εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων του στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

ΝΑ ΑΣΚΟΥΜΕ την επιχειρηματική μας δραστηριότητα με τρόπο που να ενδυναμώνει την αξία της εταιρείας απέναντι σε όσους ενδιαφέρονται για τη δράση της -μετόχους, ανθρώπινο δυναμικό, πελάτες, προμηθευτές και συνεργάτες καθώς και την τοπική και ευρύτερη κοινωνία- εφαρμόζοντας τεχνολογικές και εμπορικές καινοτομίες.

ΝΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ αποτελεσματικά και υπεύθυνα τις ανάγκες των πελατών μας διευρύνοντας ταυτόχρονα το μερίδιό μας στην εσωτερική αγορά.

ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΜΕ με αξιοπιστία, ταχύτητα και ευελιξία στη συνεργασία μας με το προσωπικό, τους πελάτες, τους προμηθευτές και την κοινωνία γενικότερα, με πρακτικές που χαρακτηρίζονται τόσο από ευθύνη και ακεραιότητα, όσο και από σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου και της οικονομικής απόδοσης συνολικά.

ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα μας, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ναυτιλίας και εξαγωγών), ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή κερδοφορία.

ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΥ ΔΥΝΑΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ Υγιεινής και Ασφάλειας, Προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με εφαρμογή τεχνολογικών, λειτουργικών και οργανωτικών προσαρμογών και καινοτομιών.

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

1 ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

- Σεβασμός προς τους νόμους και τους κανονισμούς.
- Ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης.
- Ειλικρινής και ανοικτή επικοινωνία.
- Αξιοπιστία και αξιοπρέπεια στις πάσης φύσεως επιχειρηματικές σχέσεις.

2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Επίτευξη στόχων.
- Δημιουργία αξίας για τους μετόχους και την κοινωνία.
- Εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών μας.
- Παροχή ενός ασφαλούς, ευχάριστου και ανταποδοτικού περιβάλλοντος εργασίας.
- Συνεχής βελτίωση με προαγωγή της γνώσης και υιοθέτηση τεχνολογικών και άλλων καινοτομιών.

3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

- Σεβασμός προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Σεβασμός στο περιβάλλον και δέσμευση για βιώσιμη ανάπτυξη.
- Προτεραιότητα στην Υγιεινή και Ασφάλεια.
- Επιδίωξη να είναι οι εταιρείες του Ομίλου ενεργοί και υπεύθυνοι εταιρικοί πολίτες, που σέβονται τις τοπικές κοινότητες και την κοινωνία στο σύνολό της.

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣ

Αναγνωρίζουμε την αξία των εργαζομένων μας και υποστηρίζουμε την ανάπτυξή τους προσφέροντας ταυτόχρονα ανταγωνιστικούς όρους απασχόλησης, μέσα σε ένα εργασιακό περιβάλλον αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού. Σεβόμαστε τα ανθρώπινα και τα εργασιακά δικαιώματα και έχουμε ως προτεραιότητα την εξασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αναγνωρίζουμε την αξία του περιβάλλοντος και την αναγκαιότητα για βιώσιμη ανάπτυξη και δεσμευόμαστε στην εφαρμογή αποτελεσματικών επιχειρηματικών πρακτικών για την προστασία του.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Λειτουργούμε επαγγελματικά και υπεύθυνα εφαρμόζοντας αυστηρά τις αρχές της επιχειρηματικής ηθικής και της εταιρικής διακυβέρνησης.

1970

[1972]

Έναρξη λειτουργίας του διυλιστηρίου, το οποίο διαθέτει μονάδα διύλισης αργού πετρελαίου, μονάδα παραγωγής βασικών λιπαντικών και προβλήτα.

[1975]

Κατασκευάζεται το Συγκρότημα Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, δυναμικότητας 100.000 βαρ./ημέρα.

Κατασκευάζονται δεξαμενές χωρητικότητας 1,5 εκατ. m³.

[1978]

Κατασκευή μονάδας Καταλυτικής Αναμόρφωσης για παραγωγή βενζινών.

1980

[1980]

Εγκατάσταση μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης (επεξεργασία μαζούτ σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας).

[1984]

Κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη αέριο καύσιμο.

1990

[1993]

Πιστοποίηση Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας κατά ISO 9002, για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

[1996]

Αγορά του 50% των μετοχών της εταιρείας από την Saudi Arabian Oil Company (Saudi Aramco).

Μεταφορά των διοικητικών υπηρεσιών σε σύγχρονο συγκρότημα γραφείων στο Μαρούσι.

48 ΧΡΟΝΙΑ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

MOTOR OIL

2000

[2000]

Κατασκευή νέων μονάδων και μετατροπή του Αναμορφωτή Νάφθας σε μονάδα συνεχούς αναγέννησης 103 οκτανίων για την παραγωγή καυσίμων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε.

Νέος θάλαμος Ελέγχου και εγκατάσταση Συστήματος Καταμεμημένου Ελέγχου.

Πιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001:1996.

[2001]

Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με δημόσια εγγραφή και έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Αναβάθμιση της μονάδας κενού των λιπαντικών.

[2002]

Εξαγορά του 100% της εταιρείας εμπορίας πετρελαιοειδών AVIN OIL.

[2004]

Έναρξη λειτουργίας του Σταθμού Φόρτωσης Βυτιοφόρων Οχημάτων στο διυλιστήριο.

[2005]

Έναρξη λειτουργίας της μονάδας Υδρογονοδιάσπασης (Hydrocracker), που δίνει τη δυνατότητα παραγωγής καθαρών καυσίμων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απόκτηση από τη Motor Oil Holdings S.A του ποσοστού που κατείχε η Aramco Overseas Company B.V στην εταιρεία.

[2006]

Πιστοποίηση του Χημείου του διυλιστηρίου κατά ISO 17025:2005.

[2007]

Εγγραφή της εταιρείας στο Ελληνικό Μητρώο του Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS (Eco Management Audit Scheme) και έκδοση της πρώτης ετήσιας Περιβαλλοντικής Δήλωσης, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS ER 761/2001.

[2008]

Πιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας κατά OHSAS 18001:2007.

[2009]

Αύξηση της συμμετοχής στην εταιρεία OFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. από 28,0% σε 92,06%.

2010

[2010]

Έναρξη λειτουργίας της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού, με ικανότητα διύλισης 60.000 βαρελιών αργού/ημέρα.

Λειτουργία δύο νέων μονάδων Ανάκτησης Θείου, συνολικής δυναμικότητας παραγωγής 170 ΜΤ θείου/ημέρα.

Ολοκλήρωση της εξαγοράς των εταιρειών SHELL HELLAS Α.Ε. και SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ., καθώς και της απόκτησης του 49% της εμπορίας αεροπορικών καυσίμων.

[2011]

Ολοκλήρωση της κατασκευής του 5ου αεριοστρόβιλου στο συγκρότημα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού του διυλιστηρίου, του οποίου η συνολική ισχύς φτάνει τα 85MW.

Ολοκλήρωση κατασκευής της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. που βρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

[2014]

Εξαγορά του 100% της εταιρείας πετρελαιοειδών CYCLON Α.Β.Ε.Ε.

[2017]

Επαναπιστοποίηση του Ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 9001:2015, του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά το νέο ISO 14001:2015 και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007.

Πιστοποίηση του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ κατά ISO 50001:2011 που αφορά στην ενεργειακή διαχείριση και κατά ISO 18788:2015 που αφορά στην ασφάλεια (security).

[2018]

Απόκτηση του 90% της εταιρείας παροχής ηλεκτρικού ρεύματος NRG TRADING HOUSE ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.

[2019]

Επέκταση των δραστηριοτήτων στον κλάδο των ΑΠΕ.

ΜΗΝΥΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η παρούσα Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το 2019, η δέκατη όγδοη κατά σειρά, παρουσιάζει αναλυτικά τη στρατηγική και τις επιδόσεις μας σε ουσιαστικά θέματα βιώσιμης ανάπτυξης. Η δομή της βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές του Global Reporting Initiative υπό το πρότυπο GRI Standards, αλλά και σε όσα προβλέπονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Παράλληλα, η Έκθεση αποτελεί και Αναφορά Προόδου σύμφωνα με τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο προσυπογράφουμε και υποστηρίζουμε.

Το 2019 υπήρξε για εμάς μία άκρως ικανοποιητική χρονιά κατά την οποία ανταπεξήλθαμε επιτυχώς σε σειρά προκλήσεων, όπως η αυξημένη μεταβλητότητα του διεθνούς περιβάλλοντος διύλισης, η οποία συνοδεύτηκε με αποκλιμάκωση των περιθωρίων το τελευταίο τρίμηνο του έτους, και η υλοποίηση των εργασιών προγραμματισμένης συντήρησης των μονάδων του διυλιστηρίου το διάστημα Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου.

Ο υψηλός βαθμός συσχέτισης των μονάδων του διυλιστηρίου μας, σε συνδυασμό με την κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο διάθεση των παραγόμενων προϊόντων στις αγορές που παραδοσιακά δραστηριοποιούμαστε, μας επέτρεψε να πραγματοποιήσουμε περιθώρια διύλισης στο ανώτερο εύρος του κλάδου. Παράλληλα, συνεχίσαμε τις στοχευμένες επενδύσεις και θέσαμε τις βάσεις για την είσοδό μας στον κλάδο των ΑΠΕ, διευρύνοντας ακόμα περισσότερο το ενεργειακό μας χαρτοφυλάκιο.

Σε ενοποιημένο επίπεδο τα λειτουργικά μας κέρδη (EBITDA) διαμορφώθηκαν στα 474 εκατ. ευρώ και τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους στα 224 εκατ. ευρώ. Οι πωλήσεις μας ανήλθαν σε 14,4 εκατ. μετρικούς τόνους ξεπερνώντας σημαντικά, για μία ακόμη χρονιά, την ετήσια ονομαστική παραγωγική δυναμικότητα του διυλιστηρίου. Ο εξαγωγικός προσανατολισμός της μητρικής επιβεβαιώθηκε και το 2019 καθώς το 82,1% των πωλήσεών της κατευθύνθηκε σε πελάτες του εξωτερικού.

Διαχρονικά, τηρούμε με συνέπεια τις δεσμεύσεις μας αναφορικά με την εταιρική υπευθυνότητα. Με περισσότερους από 2.100 εργαζόμενους σε όλο τον Όμιλο φροντίζουμε συνεχώς για την ανάπτυξή τους μέσω εκτεταμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων τα οποία το 2019 ξεπέρασαν τις 37.000 ώρες. Με στόχο τα μηδενικά ατυχήματα προσπαθούμε καθημερινά και καλλιεργούμε κουλτούρα ασφάλειας σε όλες μας τις δραστηριότητες και ιδίως σε αυτές που αφορούν τη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Μειώνουμε συνεχώς το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα με χρήση τεχνολογιών που οδηγούν στη μείωση των εκπομπών μας, αλλά και στην ενεργειακή εξοικονόμηση.

Τη στιγμή της σύνταξης αυτού του εντύπου η ανθρωπότητα βρίσκεται στη δίνη μιας πρωτοφανούς πανδημίας. Σε παγκόσμιο επίπεδο οι οικονομίες βιώνουν συνέπειες τεράστιας έκτασης και έντασης. Η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας αναμφίβολα θα επηρεάσει τις οικονομίες όλων των χωρών, καθώς και τον εξορισμό διεθνοποιημένο κλάδο της διύλισης.

Η εταιρεία μας, πιστή στις αξίες της, από την πρώτη στιγμή έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα με γνώμονα την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, των πελατών και των συνεργατών της, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την απρόσκοπτη λειτουργία του παραγωγικού της κυκλώματος για τον αδιάκοπο εφοδιασμό της αγοράς.

Σήμερα είναι περισσότερο εμφανές από ποτέ, σε μια εποχή διαρκούς αλλαγής, το να αντιμετωπίζεις τη βιώσιμη ανάπτυξη ως τον βασικό ακρογωνιαίο λίθο της επιχειρηματικής σου στρατηγικής είναι μονόδρομος τόσο για την επιχείρηση όσο και για την κοινωνία μέσα στην οποία δραστηριοποιείσαι. Εμείς στην ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστηρίζουμε διαχρονικά αυτή τη φιλοσοφία και πιστεύουμε ότι αποτελεί τη μοναδική λύση για την επιτυχία μας σήμερα και στο μέλλον.

Η Διοίκηση του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ**

10

Σημαντικοί Σταθμοί στην Εξέλιξη του Ομίλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	04
Μήνυμα Διοίκησης	06

Προφίλ Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	12
Το Διυλιστήριο	13
Αποτελέσματα 2019	14
Εταιρική Διακυβέρνηση	15
Συμμετοχές σε Διεθνείς - Εθνικούς Φορείς και Δίκτυα	17
Διακρίσεις	18
Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας	19
Υπεύθυνη Ανάπτυξη και Επενδύσεις	20
Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον, την Υγιεινή και την Ασφάλεια	21
Υπεύθυνη Διαχείριση Ποιότητας	22
Ασφάλεια Προϊόντων	23
Επικοινωνία με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη	24
Αναγνώριση Ουσιαστικών Θεμάτων	26

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ**

28

Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	30
Ίσες Ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα	30
Εργασιακές Σχέσεις και Σωματεία Εργαζομένων	31
Βασικά Στοιχεία Απασχόλησης	31
Σύστημα Αμοιβών και Πρόσθετες Παροχές	33
Εκπαίδευση και Κατάρτιση	34

**ΥΓΙΕΙΝΗ
ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ**

38

Πλαίσιο Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας	40
Η επίδοσή μας στην Ασφάλεια	41
Επενδύσεις Υγιεινής και Ασφάλειας	42
Διαδικασίες	43
Κανονισμοί REACH και CLP	44
Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης	44
Ασφάλεια Λιμενικών Εγκαταστάσεων	46
Διασφάλιση Υγείας Εργαζομένων	46
Εκπαίδευση στα Θέματα Ασφάλειας	47

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

50

Περιβαλλοντική Διαχείριση	52
Επενδύσεις και Δαπάνες για το Περιβάλλον	55
Εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών	56
Εξοικονόμηση Ενέργειας	56
Διαχείριση Ποιότητας Ατμόσφαιρας	60
Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων	63
Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων - Ανακύκλωση	63
Διαχείριση Νερού	64
Διαχείριση Θορύβου	65
Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος	65

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

66

Προστιθέμενη Αξία - Κοινωνικό Προϊόν	68
Εξυπηρέτηση και Σεβασμός στον Πελάτη	69
Κοινωνική Αλληλεγγύη και Χορηγίες	70

**ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ**

74

Σχετικά με την Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας	74
Οικουμενικό Σύμφωνο: Επικοινωνία Προόδου 2019 και η Συμβολή μας στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης	75
Επίπεδο Εφαρμογής GRI	77

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

Είμαστε ένας σύγχρονος ενεργειακός Όμιλος που αναπτύσσεται και δημιουργεί αξία με συνέπεια και υπευθυνότητα.

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σε όλα τα χρόνια λειτουργίας του στον τομέα της διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου, λειτουργεί πάντα με επιχειρηματική υπευθυνότητα, στοχεύοντας σε βιώσιμη κερδοφορία και ανάπτυξη με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Υλοποιεί επενδυτικά προγράμματα με στόχο τη συνεχή ανάπτυξη και βελτιστοποίηση της παραγωγικής του δραστηριότητας, έχοντας πάντα υπ' όψιν του το Όραμα και τις εταιρικές αξίες οι οποίες καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας και επιχειρηματικής του δράσης.

Το 2019 αποτέλεσε για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ μία θετική χρονιά με αρκούντως ικανοποιητικά οικονομικά αποτελέσματα παρά τις αντίξοες συνθήκες του κλάδου το δεύτερο μισό της χρήσης οπότε τα διεθνή περιθώρια διύλισης διαμορφώθηκαν σε χαμηλά επίπεδα.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον η στρατηγική της εταιρείας επικεντρώθηκε στη βέλτιστη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων στις τρεις κύριες αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται (εσωτερική αγορά, εξαγωγές και ναυτιλία/αεροπορία) και στη δημιουργία θετικών ταμειακών ροών.

Αποτέλεσμα ήταν η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ να πετύχει πωλήσεις προϊόντων 14,15 εκατ. ΜΤ που ξεπερνούν σημαντικά την ετήσια ονομαστική παραγωγική δυναμικότητα του διυλιστηρίου. Η παραγωγή προϊόντων του διυλιστηρίου το 2019 διαμορφώθηκε στα 12,1 εκατ. ΜΤ έναντι 13,3 εκατ. ΜΤ την προηγούμενη χρήση.

Η μείωση της παραγωγής οφείλεται στην προγραμματισμένη περιοδική συντήρηση της μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης (Fluid Catalytic Cracking) που πραγματοποιήθηκε το διάστημα Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2019.

Η εταιρεία επιβεβαίωσε τον εξαγωγικό της προσανατολισμό και τη χρήση 2019 κατά την οποία οι πωλήσεις προϊόντων εξωτερικού (συμπεριλαμβανομένων της ναυτιλίας και της αεροπορίας) διαμορφώθηκαν στο 82,17% του συνολικού όγκου πωλήσεων έναντι 82,51% το 2018.

Στο χρηματοοικονομικό τομέα, η δημιουργία θετικών ταμειακών ροών για την εταιρεία επέτρεψε, αφενός, την απρόσκοπτη χρηματοδότηση του κύκλου εργασιών και των λειτουργικών δραστηριοτήτων της και αφετέρου, τη μείωση του καθαρού τραπεζικού της δανεισμού για όγδοη συνεχόμενη χρονιά. Επισημαίνεται ότι τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ξεπέρασαν τις δανειακές της υποχρεώσεις στο τέλος της χρήσης.

Τέλος, το 2019 τέθηκαν οι βάσεις για την είσοδο του Ομίλου στον κλάδο των ΑΠΕ στο πλαίσιο στρατηγικής διαφοροποίησης των εσόδων του.

14,1

ΕΚΑΤ. ΤΟΝΟΙ

Οι πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

82,17%

των πωλήσεων οι εξαγωγές

**Σταθερά ενισχυμένος εξαγωγικός
προσανατολισμός**

I. Προφίλ Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, έχει μέσο αριθμό προσωπικού 2.153 άτομα, ενοποιημένο κύκλο εργασιών το 2019 που αντιστοιχεί στο 5% του ελληνικού Α.Ε.Π. και σύνολο ενεργητικού σε ενοποιημένη βάση 3,47 δις ευρώ. Κατέχει ηγετικό ρόλο στο χώρο της διύλισης αργού πετρελαίου και της εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, προμηθεύοντας την περιοχή την οποία εξυπηρετεί με ένα ευρύ φάσμα υψηλής ποιότητας προϊόντων.

Η μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ιδρύθηκε το 1970 και η πρώτη χρονιά λειτουργίας του διυλιστηρίου της ήταν το 1972. Από το 2001 είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Συμπεριλαμβάνεται στο Γενικό δείκτη (ATHEX COMPOSITE INDEX), στο δείκτη Υψηλής κεφαλαιοποίησης (FTSE/ ATHEX LARGE CAP) καθώς και στο νέο δείκτη Υψηλής Μερισματικής Απόδοσης και επιπλέον στους διεθνείς δείκτες MSCI GREECE και FTSE4Good Index Series.

- Ο τομέας διύλισης αργού και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ο οποίος διαθέτει ένα από τα πλέον προηγμένα τεχνολογικά, σύνθετα και ευέλικτα ως προς την παραγωγική διαδικασία προϊόντων, διυλιστήρια σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Στο κομμάτι της εμπορίας ο Όμιλος έχει σημαντική παρουσία στην εσωτερική αγορά λόγω των δικτύων λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων των θυγατρικών AVIN OIL και Coral (πρώην SHELL ΕΛΛΑΣ Α.Ε.). Από κοινού τα δίκτυα αριθμούν συνολικά 1.400 περίπου πρατήρια εμπορίας υγρών καυσίμων και κατέχουν μερίδιο 37% περίπου της εγχώριας αγοράς. Η Coral δραστηριοποιείται από το 2017 στην αγορά λιανικής εμπορίας της Κύπρου μέσω της θυγατρικής της Coral Energy Products Cyprus Limited η οποία λειτουργεί 32 πρατήρια εκ των οποίων τα 29 με το εμπορικό σήμα Shell. Παρομοίως, η Coral δραστηριοποιείται από το 2018 στην αγορά της Σερβίας μέσω της θυγατρικής της Coral SRB d.o.o Beograd η οποία λειτουργεί 4 πρατήρια με το σήμα Shell.
- Στο κομμάτι των λιπαντικών ο Όμιλος έχει παρουσία μέσω της θυγατρικής LPC A.E. Η LPC δραστηριοποιείται στην βιομηχανική παραγωγή βασικών λιπαντικών, στην παραγωγή και εμπορία συσκευασμένων λιπαντικών προϊόντων καθώς και στην εμπορία παραφινών. Η εταιρεία εξάγει τα προϊόντα της σε περισσότερες από 50 χώρες ενώ είναι αντιπρόσωπος και των διεθνούς φήμης λιπαντικών VALVOLINE στην Ελλάδα.
- Ο Όμιλος έχει ισχυρή παρουσία στον τομέα του υγραερίου μέσω της Coral Gas A.E.B.E.Y.. Η εταιρεία αποθηκεύει, συσκευάζει και εμπορεύεται χύμα και εμφιαλωμένο υγραέριο καθώς και υγραέριο για την κίνηση οχημάτων και κατέχει μερίδιο που ξεπερνάει το 27%. Το 2017 η εταιρεία ίδρυσε θυγατρική στην Κύπρο με σκοπό την επέκταση των δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό.

- Ο Όμιλος έχει παρουσία στην αγορά εμπορίας ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου μέσω της εξαγοράς του 90% της NRG TRADING HOUSE ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. Η NRG προσφέρει προγράμματα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου και έχει ως πρωταρχικό στόχο την ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση του οικιακού και εμπορικού καταναλωτή μέσω παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών που καλύπτουν όλες τις ενεργειακές του ανάγκες.
  - Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα παροχής υπηρεσιών αεροπορικού καυσίμου μέσω συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της OFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (με ποσοστό 48,97%) και της θυγατρικής AVIN OIL (με ποσοστό 46,03%). Η OFC είναι η εταιρεία η οποία κατασκεύασε και λειτουργεί το σύστημα ανεφοδιασμού αεροπορικού καυσίμου και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων του Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος».
  - Ο Όμιλος έχει παρουσία και στην εμπορία αεροπορικών καυσίμων μέσω της θυγατρικής της Shell & MOH Aviation Fuels A.E. Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας είναι 51% Shell Overseas Holdings Ltd και 49% Coral A.E. Το αντικείμενο της εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών ανεφοδιασμού αεροσκαφών με παρουσία σε 20 αεροδρόμια στην Ελλάδα αλλά και στη Σόφια Βουλγαρίας.
  - Ο Όμιλος το 2019 έθεσε τις βάσεις εισόδου του στον κλάδο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας μέσω της TEFORTO HOLDINGS LIMITED (θυγατρική κατά 100% της Ηλεκτροπαραγωγής Σουσακίου) η οποία υπεισήλθε σε συμφωνία για την κατασκευή 3 αιολικών πάρκων συνολικής δυναμικότητας 9,4 MW. Η κίνηση εισόδου στον κλάδο των ΑΠΕ συνεχίστηκε στις αρχές του 2020 με την απόκτηση από την TEFORTO HOLDINGS LIMITED χαρτοφυλακίου εν λειτουργία φωτοβολταϊκών πάρκων στην Ελλάδα συνολικής δυναμικότητας 47 MW.
  - Τέλος, ο Όμιλος έχει συμμετοχή σε εταιρείες που δρουν υποστηρικτικά στις λειτουργίες του, όπως τη MOTOR OIL Finance plc, που παρέχει χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, την IREON INVESTMENTS Ltd, εταιρεία συμμετοχών, την Corinthian Oil Limited με αντικείμενο την εμπορία αργού πετρελαίου και προϊόντων και την Building Facility Services με σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης και λειτουργίας εγκαταστάσεων.
- Στον επόμενο πίνακα παρατίθενται οι σημαντικότερες θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες της μητρικής με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής (άμεσα και έμμεσα) οι οποίες απαρτίζουν τον Όμιλο ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Αναλυτικότερες πληροφορίες για τις εταιρείες είναι διαθέσιμες μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2019.

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Άμεσο	Έμμεσο
AVINOIL ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	Εμπορία Προϊόντων Πετρελαίου	100%	
CORAL Α.Ε.	Εμπορία Προϊόντων Πετρελαίου	100%	
CORAL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.	Εμπορία Υγραερίου	100%	
LPC Α.Β.Ε.Ε. & Ε. ΛΙΠΑΝΤ. & ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	Επεξεργασία και Εμπορία Λιπαντικών και Πετρελαιοειδών	100%	
NRG SUPPLY AND TRADING ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	Εμπορία Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου	90%	
ΟFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε.	Συστήματα Ανεφοδιασμού Αεροπορικού Καυσίμου	48,97%	46,03%
IREON INVESTMENTS LIMITED	Εταιρία Συμμετοχών	100%	
MOTOR OIL FINANCE plc	Παροχή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	100%	
CORINTHIAN OIL LIMITED	Εμπορία Αργού Πετρελαίου και Πετρελαιοειδών	100%	
ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΟΥΣΑΚΙΟΥ Α.Ε.	Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	100%	
BUILDING FACILITY SERVICES	Παροχή Υπηρεσιών Διαχείρισης και Λειτουργίας Εγκαταστάσεων	100%	
MOTOR OIL MIDDLE EAST DMCC	Εμπορία Αργού Πετρελαίου και Πετρελαιοειδών		100%
SHELL & MOH Α.Ε. ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	Εμπορία Αεροπορικού Καυσίμου		49%

Στην παρούσα Έκθεση παρουσιάζονται αποτελέσματα μόνο για τη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και για τις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC, NRG και OFC.

2. Το Διυλιστήριο

Το διυλιστήριο θεωρείται ένα από τα πιο σύγχρονα διυλιστήρια της Ευρώπης με βαθμό πολυπλοκότητας 11,54 (Nelson Complexity Index). Έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας διαφόρων τύπων αργού και παράγει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων πετρελαίου, εξυπηρετώντας τις εταιρείες εμπορίας πετρελαίου στην Ελλάδα, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής του διατίθεται στο εξωτερικό. Επιπλέον, είναι το μοναδικό ελληνικό διυλιστήριο που παράγει βασικά λιπαντικά. Εξαιτίας της πολυπλοκότητας του διυλιστηρίου, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ παράγει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, προσαρμόζοντας το τελικό παραγόμενο προϊόν (product mix) στις ανάγκες της αγοράς, διασφαλίζοντας καλύτερες τιμές διάθεσης και επιτυγχάνοντας καλύτερα περιθώρια διύλισης έναντι των άλλων σύνθετων διυλιστηρίων της Μεσογείου.

Χαρακτηριστικά του Διυλιστηρίου

- Δυναμικότητα κατεργασίας 185.000 βαρέλια αργού / ημέρα.
- Παράγει όλα τα είδη καυσίμων και είναι ένα από τα πιο σύγχρονα και πιο σύνθετα στην Ευρώπη, με μονάδες Υδρογονοδιάσπασης, Καταλυτικής Πυρόλυσης και με βαθμό πολυπλοκότητας 11,54 (Nelson Complexity Index).
- Παράγει καθαρά καύσιμα (βενζίνες και πετρελαιοκίνησης), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ε.Ε.
- Έχει τις πιστοποιήσεις ISO 9001:2015 για την Ποιότητα, ISO 14001:2015 και EMAS III ER 1221/2009 για το Περιβάλλον, OHSAS 18001:2007 για την Υγιεινή και Ασφάλεια, ISO 17025:2005 για το Χημείο και πιστοποίηση CE Marking των προϊόντων ασφάλτου, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 305/2011 και τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Προτύπου EN 12591:2009. Αυτός ο συνδυασμός απαντάται σε ελάχιστα ευρωπαϊκά διυλιστήρια. Επίσης, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ακολουθεί τις απαιτήσεις του προτύπου EI/JIG1530 σε σχέση με την παραγωγή, αποθήκευση και διανομή καυσίμων Jet Fuel. Στο πλαίσιο της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των κριτηρίων αειφορίας που ορίζονται από την ΕΕ, η εταιρεία μας εφαρμόζει σύστημα ελέγχου για τα βιοκαύσιμα και την ανάμιξη ορυκτών καυσίμων με βιοκαύσιμα, έχοντας πιστοποιηθεί από τον Οκτώβριο του 2016 με το Πιστοποιητικό 2BSvs. Η πιστοποίηση αυτή ικανοποιεί τις απαιτήσεις του ισοζυγίου μάζας των βιοκαυσίμων και έχει διάρκεια έως το 2021. Επίσης, το διυλιστήριο έχει πιστοποιηθεί με δύο νέα πιστοποιητικά, το ISO 50001:2011 για την ενεργειακή διαχείριση, καθώς και το ISO 18788:2015 για το σύστημα ασφαλείας (security).
- Είναι το μοναδικό διυλιστήριο στην Ελλάδα που έχει μονάδα παραγωγής βασικών και τελικών λιπαντικών εγκεκριμένων από διεθνείς οργανισμούς όπως το Αμερικανικό Ινστιτούτο Πετρελαίου (API), η Ένωση Ευρωπαϊκών Κατασκευαστών Αυτοκινήτων (ACEA) και ο Στρατός και το Ναυτικό των ΗΠΑ.
- Διαθέτει Σταθμό Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Ατμού ισχύος 85 MW μετά την πρόσφατη προσθήκη πέμπτου αεριοστρόβιλου.
- Χρησιμοποιεί φυσικό αέριο ως καύσιμο και ως πρώτη ύλη για την παραγωγή υδρογόνου.
- Διαθέτει δεξαμενές χωρητικότητας 2.600.000 κυβικών μέτρων - 1.000.000 κυβικά μέτρα για αργό πετρέλαιο και 1.600.000 κυβικά μέτρα για ενδιάμεσα και τελικά προϊόντα.
- Διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις ελλιμενισμού δεξαμενόπλοιων χωρητικότητας μέχρι 450.000 τόνων DWT, που μπορούν να εξυπηρετήσουν περισσότερα από 3.000 πλοία το χρόνο.
- Διαθέτει σύγχρονο σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων, που μπορεί να εξυπηρετήσει 220 βυτιοφόρα ανά ημέρα, στοιχείο που ενισχύει σημαντικά την ανταγωνιστική θέση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην αγορά της Νοτίου Ελλάδας.

3. Αποτελέσματα 2019

Το 2019 ήταν μία χρονιά με χαμηλά περιθώρια διύλισης παγκοσμίως κυρίως το δεύτερο μισό της. Ο Όμιλός μας, χάρη στον υψηλό δείκτη πολυπλοκότητας του διυλιστηρίου, κατάφερε με διαρκείς προσαρμογές του μείγματος προμήθειας αργού να ανταπεξέλθει σε αυτές τις συγκυρίες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

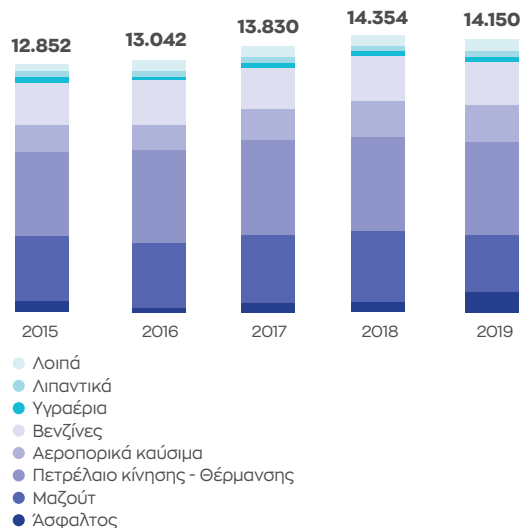
Η στρατηγική της εταιρείας τη χρήση 2019 επικεντρώθηκε στην κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο διάθεση των προϊόντων της και τη δημιουργία θετικών ταμειακών ροών. Και τη χρήση 2019, τα περιθώρια διύλισης της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ διαμορφώθηκαν υψηλότερα των κλαδικών περιθωρίων αναφοράς (benchmark). Πρέπει να τονιστεί ότι η συμμετοχή της βιομηχανικής δραστηριότητας τη χρήση 2019 επί των συνολικών πωλήσεων ήταν χαμηλότερη έναντι του 2018 (85,75% από 90,87%) λόγω της περιοδικής συντήρησης των μονάδων του διυλιστηρίου που πραγματοποιήθηκε το διάστημα Σεπτεμβρίου – Οκτωβρίου 2019. Εν τούτοις, ο συνολικός όγκος πωλήσεων της εταιρείας και το 2019, ξεπέρασε σημαντικά τη μέγιστη ονομαστική δυναμικότητα του διυλιστηρίου. Επίσης, μέσα στο έτος ο Όμιλος διεύρυνε το χαρτοφυλάκιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του με την είσοδο του στον κλάδο των ΑΠΕ.

- Οι πωλήσεις προϊόντων της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ έφτασαν το 2019 τους 14,4 εκατ. μετρικούς τόνους*. Τα προϊόντα διοχετεύονται και στις τρεις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται (εσωτερικό, εξαγωγές και ναυτιλία/αεροπορία) μέσω ενός ισχυρού δικτύου πωλήσεων και μακροχρόνιων σχέσεων με πελάτες. Οι ποσότητες που διοχετεύονται σε κάθε μία απ' αυτές τις αγορές καθορίζονται από την εκάστοτε ζήτηση, αλλά και από το στόχο της εταιρείας να διαθέτει τα προϊόντα της στις αγορές με τα υψηλότερα περιθώρια κέρδους. Από τα στοιχεία πωλήσεων, προκύπτει ο σταθερός εξαγωγικός προσανατολισμός της εταιρείας βάσει του οποίου οι πωλήσεις προϊόντων εξωτερικού, συνυπολογιζόμενων και αυτών της ναυτιλίας/αεροπορίας, προς περισσότερες από 45 χώρες (με τους κυριότερους προορισμούς να είναι η Σαουδική Αραβία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Τουρκία και χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) αποτελούσαν το 82,17% του συνόλου έναντι 82,51% το 2018. Οι εξαγωγές ωφελούν και σε λειτουργικό επίπεδο την εταιρεία, η οποία είναι, λόγω αυτών, σε θέση να χρηματοδοτεί την αγορά αργού στα τρέχοντα επίπεδα τιμών διασφαλίζοντας την αδιάκοπη τροφοδοσία του διυλιστηρίου της με πρώτη ύλη.

Πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ανά αγορά (χιλ. Mt)

Πωλήσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ανά προϊόν (χιλ. Mt)

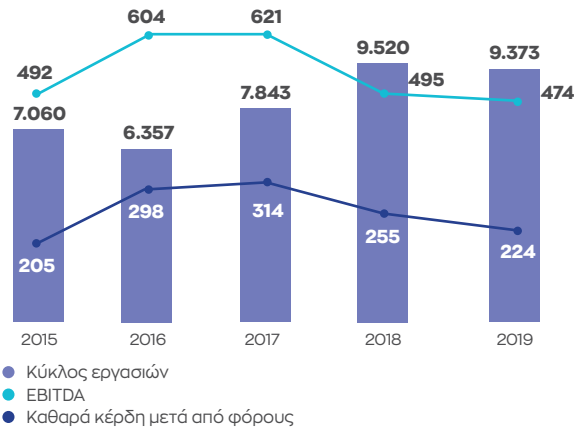

- Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου διαμορφώθηκε στα 9,37 δις. ευρώ το 2019 (μείωση 1,54% σε σχέση με το 2018). Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλε η μείωση του μέσου όρου των τιμών των προϊόντων πετρελαίου (εκφρασμένες σε USD) κατά 9,76% ενώ μέρος της μείωσης του κύκλου εργασιών αντισταθμίστηκε από την ενδυνάμωση του USD έναντι του Ευρώ (μέση ισοτιμία) κατά 5,2%.
- Η λειτουργική κερδοφορία Κέρδη προ Τόκων, Αποσβέσεων και Φόρων (EBITDA) του Ομίλου διαμορφώθηκε το 2019 σε 474 εκατ. ευρώ έναντι 495,1 εκατ. ευρώ το 2018, καταγράφοντας μείωση κατά 4,27%. Αντίστοιχα, τα καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους του Ομίλου για το 2019 έφτασαν τα 224 εκατ. ευρώ έναντι 255 εκατ. ευρώ το 2018 σημειώνοντας μείωση κατά 11,9%. Τα παραπάνω ήταν απόρροια κυρίως των μειωμένων περιθωρίων διύλισης κατά το δεύτερο μισό της χρονιάς και των εργασιών περιοδικής συντήρησης, ενώ αντίθετα η συνεισφορά των εμπορικών θυγατρικών υπήρξε ιδιαίτερα θετική.
- Το συνολικό μερίδιο της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ στην εγχώρια αγορά διαμορφώθηκε στο 29,7% από 31%. Η συγκεκριμένη μείωση οφείλεται στην ελαφριά πτώση των πωλήσεων μαζούτ.

* 14.150 χιλιάδες MT πωλήσεις προϊόντων και 258 χιλιάδες MT από πώληση φορτίου αργού σε τρίτο.

Ενοποιημένα Οικονομικά Μεγέθη (εκατ. ευρώ)

Μερίδια αγοράς της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην εγχώρια αγορά

	2015	2016	2017	2018	2019
Καύσιμα	35,2%	33,5%	28,4%	30,2%	29,7%
Ναυτιλία Αεροπορία	26,2%	25,8%	24,9%	32,2%	32,2%
Λιπαντικά	40,4%	38,4%	40,6%	45,7%	68,0%
Σύνολο εγχώριας αγοράς	32,7%	31,4%	27,4%	31,0%	29,7%

4. Εταιρική Διακυβέρνηση

Η διεύθυνση και ο έλεγχος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βασίζονται στις σύγχρονες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως καθορίζεται από τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις, αλλά και από άλλες διεθνείς πρακτικές και ελεγκτικά πρότυπα. Η εταιρική διακυβέρνηση καθορίζει τον τρόπο καθημερινής λειτουργίας της εταιρείας σε θέματα όπως:

- η κατάλληλη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου,
- ο σεβασμός, η ίση μεταχείριση και η προστασία των συμφερόντων και δικαιωμάτων όλων των μετόχων, πελατών και προμηθευτών,
- η συμμόρφωση προς τις νομικές και ρυθμιστικές διατάξεις,
- η διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων,
- η εγκυρότητα και επάρκεια κάθε δημοσιευόμενης πληροφορίας, σχετικά με τη στρατηγική και τα αποτελέσματα του Ομίλου, ή τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές του,
- η διαχείριση των θεμάτων στελέχωσης και αμοιβών,

- η αναγνώριση, αναφορά και ο έλεγχος όλων των εγγενών κινδύνων.

Η εταιρεία διαθέτει το δικό της Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ), ο οποίος έχει εκπονηθεί και εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στον ΚΕΔ καταγράφεται το πλαίσιο που διέπει τους βασικούς τομείς λειτουργίας της εταιρείας, όπως επίσης και τις υιοθετούμενες Βέλτιστες Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ο εν λόγω κώδικας αναθεωρείται κάθε φορά που συντρέχει λόγος (τροποποίηση καταστατικού, μεταβολή στο οργανόγραμμα, αλλαγές στο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο κ.τ.λ.) και πάντα με τον ισχύοντα κώδικα να είναι διαθέσιμος στην εταιρική ιστοσελίδα. Το ανώτατο διοικητικό όργανο της εταιρείας είναι το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εκλέγεται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων και στο οποίο εκπροσωπείται ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους και παράλληλα διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, η αριθμητική ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ιδιότητα Μέλους*
ΒΑΡΔΗΣ Ι. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗΣ	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗΣ	Αντιπρόεδρος	Εκτελεστικός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΣΜΑΔΑΚΗΣ	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
ΠΕΤΡΟΣ ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗΣ	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΒΟΥΤΣΑΡΑΣ	Μέλος	Εκτελεστικός
ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΙΑΚΑΚΗΣ	Μέλος	Εκτελεστικός
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗΣ	Μέλος	Μη Εκτελεστικός
ΝΙΚΗ ΣΤΟΥΦΗ	Μέλος	Μη Εκτελεστική
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ	Μέλος	Μη Εκτελεστικός / Ανεξάρτητος

* Σύμφωνα με το Ν.3016/2002

Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Στο πλαίσιο του Διοικητικού Συμβουλίου λειτουργούν συνολικά τρεις επιτροπές: Αποδοχών, Ελέγχου και Οργάνωσης & Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η Επιτροπή Αποδοχών αποτελείται από τέσσερα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ένα στέλεχος της εταιρείας. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο κ. Π. Τζαννετάκης ενώ τα λοιπά μέλη είναι οι κ.κ. Ι. Κοσμαδάκης, Θ. Βουτσαράς, Μ. Στειακάκης και Ι. Κιούφης (Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Διυλιστηρίου). Η λειτουργία της Επιτροπής Αποδοχών χρονολογείται από το 1996 και λειτουργεί συμβουλευτικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Ασχολείται με θέματα στελέχωσης της Εταιρείας και προτείνει την πολιτική αμοιβών, παροχών και κινήτρων για τα στελέχη και το προσωπικό, επιβλέποντας την τήρηση της εν λόγω πολιτικής. Επισημαίνεται ότι η εταιρεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 110 του Νόμου 4548/2018, διαθέτει Πολιτική Αποδοχών των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία έχει εγκριθεί από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τον Ιούνιο 2019 και είναι διαθέσιμη στην εταιρική ιστοσελίδα.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 4449/2017. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι το Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. κ. Π. Κωνσταντάρας και τακτικά μέλη της είναι οι κ.κ. Γ. Αλεξανδρίδης (Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.) και Κ. Θανόπουλος (Ανεξάρτητο μέλος της Επιτροπής σύμφωνα με το Ν. 4449/2017). Αναπληρωματικό μέλος της επιτροπής είναι η κα Ν. Στουφή (Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.). Τα μέλη της Επιτροπής διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα που δραστηριοποιείται η εταιρεία. Η Επιτροπή Ελέγχου, που λειτουργεί και αυτή από το 1996, συνδράμει ουσιαστικά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς γίνεται αποδέκτης όλων των αναφορών για τους ελέγχους που πραγματοποιεί η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, ενώ και ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο αναφέρει στην Επιτροπή κάθε θέμα που έχει σχέση με την πορεία και τα αποτελέσματα του τακτικού υποχρεωτικού ελέγχου και επιδίδει έκθεση με τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Η εταιρεία διαθέτει από το 1990 Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου η οποία αναφέρεται άμεσα στο Διοικητικό Συμβούλιο και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου. Το ανεξάρτητο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διαδικασίες της εταιρείας και τη διαχείριση οικονομικών και λειτουργικών θεμάτων, όπως και στη διασφάλιση των θεμάτων που έχουν σχέση με την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων. Τέλος, οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ελέγχονται και από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές, σε εκπλήρωση των εκ του νόμου υποχρεώσεών της.

Τον Ιούνιο του 2017 συστήθηκε η Επιτροπή Οργάνωσης & Εταιρικής Διακυβέρνησης, στην οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει τα θέματα οργάνωσης της εταιρείας που άπτονται αλλαγών στο οργανόγραμμα, καθώς επίσης και τα θέματα συμμόρφωσης στις επιταγές του Κανονιστικού και Θεσμικού πλαισίου της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο κ. Ι. Κοσμαδάκης ενώ τα λοιπά μέλη αυτής είναι ο κ. Π. Τζαννετάκης, ο κ. Θ. Βουτσαράς και το μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. κα. Ν. Στουφή.

Συστήματα Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνου

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Internal Control and Risk Management, ICRM Systems) της Εταιρείας, σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αναφέρεται ότι το σύστημα οικονομικών αναφορών της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ χρησιμοποιεί ένα εξελιγμένο λογισμικό πακέτο για αναφορά προς τη διοίκηση αλλά και προς εξωτερικούς χρήστες.

Οι οικονομικές καταστάσεις και άλλες αναλύσεις αναφέρονται προς τη διοίκηση σε μηνιαία βάση, ενώ συντάσσονται σε απλή και ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για λόγους αναφοράς προς την διοίκηση και για λόγους δημοσίευσης, σε τριμηνιαία βάση. Τόσο η διοικητική πληροφόρηση όσο και η προς δημοσίευση χρηματοοικονομική πληροφόρηση περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με ένα ενημερωμένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, που περιλαμβάνει αναλύσεις πωλήσεων, κόστους/εξόδων, λειτουργικών κερδών αλλά και άλλες πληροφορίες.

Όλες οι αναφορές προς την διοίκηση περιλαμβάνουν τα στοιχεία της τρέχουσας περιόδου, που συγκρίνονται με τα αντίστοιχα του προϋπολογισμού, όπως αυτός έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, αλλά και με τα στοιχεία της αντίστοιχης περυσινής περιόδου αναφοράς. Όλες οι δημοσιεύμενες ενδιάμεσες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, επισκοπούνται από την Επιτροπή Ελέγχου και εγκρίνονται στο σύνολό τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Πολιτική για τη Διαφθορά

Η καταπολέμηση της διαφθοράς και η πρόληψη σχετικών περιστατικών αποτελεί προτεραιότητα τόσο για εμάς όσο και για τα ενδιαφερόμενα μέρη μας. Η διαφθορά σχετίζεται άμεσα με την περιβαλλοντική υποβάθμιση, την καταπάτηση των ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων και την παραβίαση των νόμων. Η δέσμευσή μας κατά της διαφθοράς εκφράζεται από την υιοθέτηση του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών το οποίο κάνει ρητή αναφορά στην ενεργή καταπολέμηση της διαφθοράς (Αρχή 10 - Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εργάζονται ενάντια σε κάθε μορφή διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας) και από το γεγονός ότι έχουμε προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την πρόληψη σχετικών περιστατικών. Όπως και το 2018, έτσι και το 2019 δεν υπήρξαν επιβεβαιωμένα περιστατικά διαφθοράς που να σχετίζονται με τους εργαζόμενους μας ή τους συνεργάτες μας, ούτε δεχθήκαμε πρόστιμα και ποινές για μη συμμόρφωση με σχετικούς νόμους και κανονισμούς. Άλλωστε το 2017 προχωρήσαμε στη σύνταξη των Γενικών Επιχειρησιακών Αρχών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι οποίες περιλαμβάνουν τις αρχές που διέπουν όλες τις δραστηριότητες και συναλλαγές μας με τα εσωτερικά και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη μας. Οι Αρχές μας έχουν αναρτηθεί στην εταιρική ιστοσελίδα www.moh.gr και έχουν γνωστοποιηθεί σε όλους τους εργαζόμενους και συνεργάτες μας.

5. Συμμετοχές σε Διεθνείς - Εθνικούς Φορείς και Δίκτυα

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου υποστηρίζουν και διατηρούν μακροχρόνιες σχέσεις με διεθνείς και εθνικούς φορείς και επιχειρηματικές οργανώσεις των οποίων είναι και μέλη:

- Του Ελληνικού Δικτύου Global Compact.
- Του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- Του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).
- Του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), του Ελληνοαμερικανικού, Ελληνοβρετανικού και Αραβοελληνικού Επιμελητηρίου καθώς και άλλων περιφερειακών Επιμελητηρίων.
- Του Συνδέσμου Ανεξαρτήτων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας - Ε.Σ.Α.Η.
- Της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών κ.α.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει επίσης και στους παρακάτω οργανισμούς:

- CONCAWE (CONservation of Clean Air and Water in Europe), ο τεχνικός σύμβουλος των ευρωπαϊκών διυλιστηρίων σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος.
- Oil Companies International Marine Forum (OCIMF), η ένωση εταιρειών πετρελαίου για την προώθηση της ασφαλούς και περιβαλλοντικά ορθής θαλάσσιας μεταφοράς αργού και προϊόντων.
- Mediterranean Oil Industry Group (MOIG), το φόρουμ των πετρελαϊκών εταιρειών για θέματα πρόληψης και έγκαιρης απόκρισης σε θαλάσσια ρύπανση.

Επιπλέον, υποστηρίζουμε την ακαδημαϊκή κοινότητα για τη διερεύνηση θεμάτων της βιομηχανίας διύλισης που έχουν σχέση με την Υγιεινή, Ασφάλεια και Προστασία του Περιβάλλοντος.

Επίσης συμμετέχει και σε πλήθος καινοτόμων ερευνητικών προγραμμάτων:

- Έχει συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος για τον καθορισμό των χημικών συνθηκών που επικρατούν στην παράκτια ζώνη του διυλιστηρίου.
- Συνεργάζεται με 9 ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Ινστιτούτα και ιδιωτικές εταιρείες για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου DIRPIMCOAL, με στόχο την περιβαλλοντική αριστοποίηση της ρευστοποίησης άνθρακα από βιομηχανικά και αστικά απόβλητα για την παραγωγή βιοκαυσίμων.
- Συνεργάζεται με 14 ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Ινστιτούτα και ιδιωτικές εταιρείες για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου CARMOF, με στόχο την πιλοτική δέσμευση CO₂ στο διυλιστήριο χρησιμοποιώντας καινοτόμα υβριδικά πορώδη προσροφητικά υλικά.

- Συνεργάζεται με το Εργαστήριο Μεταλλουργίας του ΕΜΠ, την εταιρεία POWER MEDIA PRODUCTIONS και το Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού έργου LIFE DIANA. Το LIFE DIANA έχει στόχο την κατασκευή μίας πιλοτικής μονάδας στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την αξιοποίηση πετρελαϊκών ιλύων προς νέα υλικά προστιθέμενης αξίας.
- Συνεργάζεται σε ένα consortium 27 ευρωπαϊκών Φορέων (Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Ινστιτούτα, Δημόσιοι Οργανισμοί και ιδιωτικές εταιρείες), στα πλαίσια του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου INFRASTRESS για τη βελτίωση της ασφάλειας κρίσιμων εθνικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και υποδομών έναντι ηλεκτρονικών και φυσικών απειλών.
- Συνεργάζεται με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, τον Τομέα Γεωφυσικής & Γεωθερμίας του ΕΚΠΑ, το Εργαστήριο Γεωφυσικής και Σεισμολογίας του ΤΕΙ Κρήτης και την εταιρεία SATWAYS για την υλοποίηση του εθνικού ερευνητικού έργου ARIS με στόχο την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης & διαχείρισης σεισμικού κινδύνου στην περιοχή του διυλιστηρίου.
- Συνεργάζεται με το Τμήμα Βιολογίας του ΕΚΠΑ και τα Εργαστήρια Βιοτεχνολογίας και Τεχνικής Χημικών Διεργασιών του ΕΜΠ για την υλοποίηση του εθνικού ερευνητικού έργου DeepDesOil με στόχο την ανάπτυξη συνδυασμένης χημικής και βιολογικής διεργασίας υπερ-αποθείωσης πετρελαϊκών προϊόντων.
- Συνεργάζεται με το Εργαστήριο Περιβαλλοντικών Καυσίμων και Υδρογονανθράκων του ΕΚΕΤΑ και τα ΕΛΠΕ στα πλαίσια του εθνικού ερευνητικού έργου PROOF για την ανάπτυξη καινοτόμων καταλυτικών διεργασιών αξιοποίησης κλασμάτων πετρελαίου προς αναβαθμισμένα καύσιμα και πετροχημικές Α' ύλης.
- Η εταιρεία Avin Oil συνεργάζεται με το Εργαστήριο Οχημάτων του ΕΜΠ, το Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Στερεάς Ελλάδας και την εταιρεία REAL CONSULTING στα πλαίσια του εθνικού ερευνητικού έργου MOTIF για την ανάπτυξη και χρήση ευφυών εφαρμογών και καινοτόμων συστημάτων για τη βελτιστοποίηση της ασφάλειας των οδικών μεταφορών στον τομέα των υγρών καυσίμων.
- Η εταιρεία LPC συνεργάζεται με το Ίδρυμα Τεχνολογίας Έρευνας και το Πολυτεχνείο Κρήτης στα πλαίσια του εθνικού ερευνητικού έργου ΑΠΟΦΑΣΗ για την ανάπτυξη ενός φορητού συστήματος οπτικής φασματοσκοπίας για την ανίχνευση νοθείας σε υγρά καύσιμα.

6. Διακρίσεις

Οι εταιρείες του Ομίλου λαμβάνουν σημαντική αναγνώριση για το έργο και τη δραστηριότητά τους από τη διεθνή και ελληνική επιχειρηματική κοινότητα. Οι διακρίσεις αυτές υπογραμμίζουν την άριστη ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και τη θετική ανταπόκριση από το κοινό.

Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ	1ο βραβείο στην κατηγορία «Επενδυτικές Σχέσεις» για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.
ICAP True Leaders	Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βρέθηκε για 9η συνεχόμενη χρονιά στην κορυφή των εταιρειών με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (κερδοφορία, αύξηση αριθμού εργαζομένων, ηγετική θέση στον κλάδο και πιστοληπτική ικανότητα).
Joint Inspection Group	Η OFC βραβεύτηκε για δωδέκατη συνεχόμενη χρονιά με το Certificate of Excellence (άριστα) από το JIG κάτι που δεν έχει λάβει καμία άλλη εταιρεία παγκοσμίως από τις 550 εταιρείες που επιθεωρεί το JIG.
JIG Sustained Performance Award	Η OFC βραβεύτηκε με το Sustained Performance Award για τα άριστα αποτελέσματα που έχει επιδειξει τα έτη 2016- 2018.
Energy Mastering Awards	Η CORAL βραβεύτηκε με το βραβείο GOLD στην κατηγορία Leadership.
Manufacturing Excellence Awards	Η LPC βραβεύτηκε με το βραβείο BRONZE στον κλάδο Εξωστρεφής Μεταποιητική Δραστηριότητα.
	Η CORAL GAS βραβεύτηκε με το βραβείο BRONZE στην κατηγορία προϊόντα για τον εσωτερικό περιοριστή ροής του φιαλιδίου της.
Health & Safety Awards 2019	Η CORAL βραβεύτηκε με το βραβείο WINNER of the INDUSTRY για την εμπέδωση της κουλτούρας ασφάλειας στο προσωπικό της.
	Η CORAL GAS βραβεύτηκε με το βραβείο GOLD για το πρόγραμμα δράσεων που υλοποιεί για την οδική ασφάλεια.
Αριστείο Εταιρικής Υπευθυνότητας	Η AVIN OIL βραβεύτηκε με το βραβείο SILVER για την επέκταση των δράσεων ενίσχυσης κουλτούρας και ευαισθητοποίησης του προσωπικού και των εργολάβων στα θέματα ασφάλειας πρατηρίων.
	Η CORAL βραβεύτηκε με το Αριστείο Εταιρικής Υπευθυνότητας του Συνδέσμου Διαφημιζομένων Ελλάδος στην κατηγορία Purposeful Communication για την καμπάνια οδικής ασφάλειας.

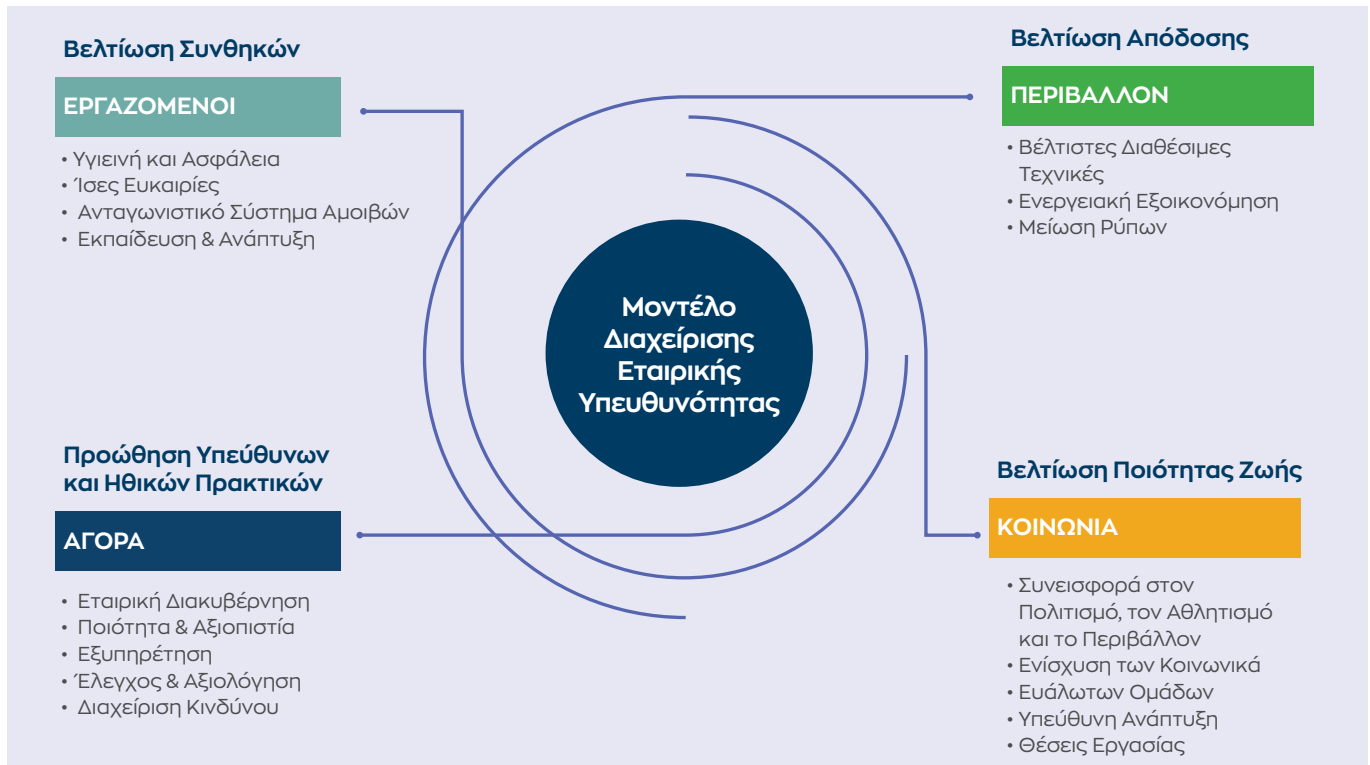
7. Διαχείριση Εταιρικής Υπευθυνότητας

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δραστηριοποιείται στον ενεργειακό τομέα και κυρίως σ' αυτόν του πετρελαίου, ο οποίος είναι ένας τομέας όπου κατ' εξοχήν πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής και σεβασμού οι αρχές της εταιρικής υπευθυνότητας και της αειφόρου ανάπτυξης. Και αυτό, γιατί το αργό πετρέλαιο, από την εξόρυξη έως τη μεταφορά και από τη διύλιση έως τη χρήση των παραγώγων του, προκαλεί περιβαλλοντικές επιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά με τα διαθέσιμα τεχνολογικά μέσα.

Εφαρμόζοντας τις αρχές της εταιρικής υπευθυνότητας αποσκοπούμε:

- στην ισόρροπη αντιμετώπιση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδρασης της λειτουργίας του Ομίλου,
- στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τις ανάγκες των άλλων ενδιαφερόμενων μερών,
- στη μέριμνα για τους εργαζόμενους μας και στη φροντίδα για το κοινωνικό σύνολο.

Αναγνωρίζουμε πλήρως τη σημασία των παραπάνω και εκφράζουμε την εταιρική μας υπευθυνότητα με τη δέσμευση ότι εκτελούμε την επιχειρηματική μας δραστηριότητα με σεβασμό προς τον άνθρωπο, το περιβάλλον και την κοινωνία.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ

Με υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους,

υιοθετεί το τετράπτυχο προσελκύνω, εντοπίζω, αναπτύσσω, διατηρώ, με στόχο την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της, επενδύοντας στην εκπαίδευσή του, εξασφαλίζοντας έναν εργασιακό χώρο όπου η ομαδική εργασία, ο σεβασμός και η πρωτοβουλία είναι βασικά χαρακτηριστικά και όπου η Υγιεινή και η Ασφάλεια αποτελούν μέγιστη προτεραιότητα, η οποία διασφαλίζεται με τις πλέον εξελιγμένες υποδομές και διοικητικές πρακτικές.

Με υπευθυνότητα για το Περιβάλλον,

μεριμνά για τη μικρότερη επίπτωση των δραστηριοτήτων της στο περιβάλλον, έχοντας σε εφαρμογή ένα αποτελεσματικό Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και χρησιμοποιώντας τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, και τα πλέον εξελιγμένα συστήματα προστασίας του περιβάλλοντος, διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.

Με υπευθυνότητα για την Κοινωνία,

επιζητεί γόνιμο κοινωνικό διάλογο σε κλίμα εμπιστοσύνης και σεβασμού με τις τοπικές κοινότητες όπου ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα, ενισχύει αυτές τις κοινότητες συμμετέχοντας σε προγράμματα που προάγουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή τους, καθώς και σε παρόμοιες δραστηριότητες που ενισχύουν το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Με υπευθυνότητα για την Αγορά,

σέβεται τους κανόνες της, παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας, θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της τις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες, τους προμηθευτές και τους συνεργάτες της και επιδιώκει την απόδοση του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους στους μετόχους της, πάντα μέσα στο πλαίσιο της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Υπεύθυνη Διαχείριση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Στο πλαίσιο της εταιρικής μας υπευθυνότητας, είναι ουσιώδες για εμάς η ορθή διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας. Αναγνωρίζουμε ότι μία αειφόρος εφοδιαστική αλυσίδα δε μειώνει μόνο τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, αλλά μπορεί να αποτελέσει οδηγό αξιών και επιτυχίας τόσο σε επιχειρηματικό, όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Έτσι, προχωρούμε σε αναλυτική αξιολόγηση των υποψήφιων προμηθευτών μας με βάση την οικονομική τους βιωσιμότητα αλλά και με βάση ποιοτικά και περιβαλλοντικά κριτήρια.

Οι υποψήφιοι προμηθευτές καλούνται να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια σχετικά με στοιχεία που αποδεικνύουν τη δυνατότητα ποιοτικής διασφάλισης των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις δραστηριότητές τους, καθώς και τα συστήματα υγιεινής και ασφάλειας που ακολουθούν.

Όσον αφορά στους εργολάβους που εργάζονται στο διυλιστήριο ή στις λοιπές εγκαταστάσεις μας, ακολουθείται εκτενές πρόγραμμα εκπαίδευσης σε θέματα ασφάλειας πάντα με στόχο το GOAL ZERO-Μηδέν ατυχήματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2019 συνεχίστηκε το πρόγραμμα μέσω το οποίου εργολάβοι του διυλιστηρίου (1.117 άτομα) πέρασαν από πρόγραμμα εκπαίδευσης με εξετάσεις και λήψη πιστοποιητικού, διάρκειας 8.936 ωρών. Αναλυτικά προγράμματα αξιολόγησης και εκπαίδευσης ακολουθούνται και στις συνεργαζόμενες εταιρείες βυτιοφόρων που εκτελούν για εμάς μεταφορικό έργο. Γνωρίζοντας ότι καθημερινά δεκάδες βυτιοφόρα κινούνται στους δρόμους για λογαριασμό μας, έχουμε δεσμευτεί να ελαχιστοποιήσουμε κάθε κίνδυνο που προκύπτει από τις οδικές μεταφορές. Έτσι, έχουμε αναπτύξει εξαιρετικά λεπτομερή προγράμματα, όπου αξιολογούνται οι μεταφορείς και τίθενται αυστηροί στόχοι βελτίωσης, οι οποίοι σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν, αποτελούν αίτια λήξης της συνεργασίας. Ως αποτέλεσμα αυτού του πρωτοπόρου προγράμματος, στο τέλος του 2019 τα βυτιοφόρα μας είχαν διανύσει πάνω από 28 εκατομμύρια χλμ. χωρίς κανένα ατύχημα.

8. Υπεύθυνη Ανάπτυξη και Επενδύσεις

Το όραμά μας είναι η εδραίωση της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ως ηγέτιδας εταιρείας διύλισης και εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην ευρύτερη περιοχή. Για την υλοποίηση αυτού του οράματος επικεντρωνόμαστε σε τρεις επιμέρους στόχους:

- Μεγιστοποίηση της οικονομικής απόδοσης και των περιθωρίων κέρδους του διυλιστηρίου.
- Μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των πωλήσεων, διαθέτοντας αποτελεσματικά τα προϊόντα του διυλιστηρίου, εκμεταλλευόμενοι τις ευκαιρίες και στις τρεις διαθέσιμες αγορές (εσωτερική, αεροπορίας/ ναυτιλίας και εξαγωγών), με στόχο την καλύτερη δυνατή κερδοφορία.
- Επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου Υγιεινής και Ασφάλειας, προστασίας του Περιβάλλοντος και Ποιότητας με πραγματοποίηση τεχνολογικών και λειτουργικών προσαρμογών.

1.946

εκατ. ευρώ Οι συνολικές επενδύσεις στο διάστημα 2000-2019

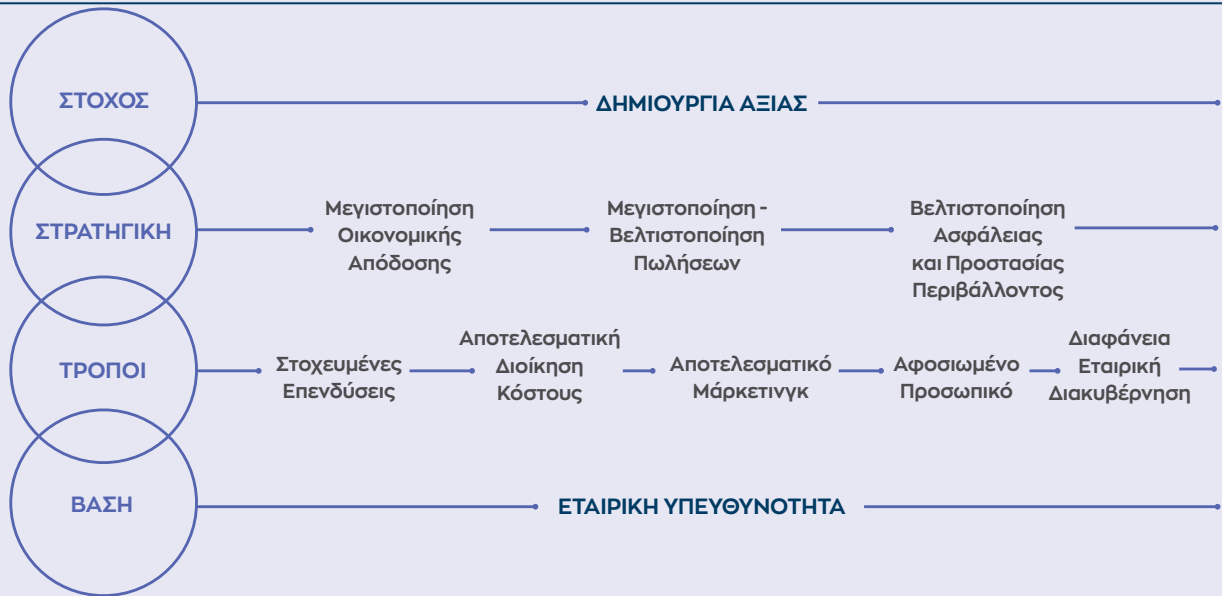
Η συνολική επενδυτική δαπάνη του Ομίλου στο διάστημα 2000 - 2019 ήταν 1.946 εκατ. ευρώ, ποσό στο οποίο δε συμπεριλαμβάνονται τα κεφάλαια που διατέθηκαν σε εξαγορές.

Η επενδυτική δαπάνη για το 2019 ανήλθε στο ποσό των 159 εκατ. ευρώ και όσον αφορά στο διυλιστήριο αφορούσε επενδύσεις για έργα μεγάλης κλίμακας καθώς και για το πρόγραμμα περιοδικής συντήρησης του διυλιστηρίου με κύρια έμφαση την αναβάθμιση (revamping) της μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης (Fluid Catalytic Cracking), για το έργο του νέου συγκροτήματος κατεργασίας νάφθας, για έργα αναβάθμισης του λιμένος και το νέο αγκυροβόλιο και για την κατασκευή νέων και τροποποιήσεις υφιστάμενων δεξαμενών εντός και εκτός του χώρου του διυλιστηρίου.

Το υπόλοιπο επενδυτικό πρόγραμμα είχε ως στόχο την αναβάθμιση της τεχνολογικής αρτιότητας του διυλιστηρίου, την καθετοποίηση, τον αυτοματισμό, την ενεργειακή αυτονομία και την προστασία του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα να θεωρείται σήμερα ως ένα από τα αρτιότερα και πλέον προηγμένα διυλιστήρια στην Ευρώπη και διεθνώς.

Υπεύθυνη Ανάπτυξη της Αξίας του Ομίλου

9. Υπευθυνότητα για το Περιβάλλον, την Υγιεινή και την Ασφάλεια

Η διασφάλιση της Υγιεινής, της Ασφάλειας και της Προστασίας του Περιβάλλοντος αποτελεί πρωταρχικό στρατηγικό στόχο, ώστε κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων μας να διασφαλίζονται ασφαλείς συνθήκες εργασίας για το προσωπικό και τους συνεργάτες μας, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής των πολιτών που ζουν κοντά στους χώρους όπου πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες αυτές. Η έμφαση στα θέματα διαχείρισης της Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, καθώς και η δέσμευσή μας για συνεχή βελτίωση στους συγκεκριμένους τομείς, διατυπώνεται μέσω ενός Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης το οποίο περιλαμβάνει το Σύστημα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης κατά ISO 14001 και το Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας (πιστοποιημένο κατά OHSAS 18001:2007 από το 2008), τα οποία εξειδικεύουν την πολιτική αυτή σε προγράμματα και μετρήσιμους στόχους. Επιπλέον, υπάρχει πιστοποίηση για το Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης κατά ISO 50001:2011.

Πολιτική Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ λειτουργεί με σεβασμό προς την Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον. Για να το επιτύχει αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ δεσμεύεται να:

- Θέτει στόχους, ώστε να επιτυγχάνεται η συνεχής βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης της Υγιεινής, της Ασφάλειας και του Περιβάλλοντος.
- Συμμορφώνεται προς, ή και υπερβαίνει, τις απαιτήσεις οι οποίες προκύπτουν από όλες τις νομικές ή άλλες υποχρεώσεις της.
- Παράγει προϊόντα εγγυημένης ποιότητας σύμφωνα με, ή και πέραν των προδιαγραφών Υγιεινής και Προστασίας του Περιβάλλοντος, που ισχύουν για το καθένα από αυτά, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικά τις πρώτες ύλες, την ενέργεια και την τεχνολογία.
- Αναφέρει τις επιδόσεις της, καλές ή κακές, ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης.
- Διατηρεί συστήματα και σχέδια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, τα οποία δοκιμάζει τακτικά με τις κατάλληλες ασκήσεις.

- Εντάσσει τα σχετικά με την Υγιεινή, την Ασφάλεια και την Προστασία του Περιβάλλοντος θέματα σε κάθε επιχειρησιακή της απόφαση και σχέδιο και στη λειτουργία των εγκαταστάσεών της, μέσα στο πλαίσιο του Ενιαίου Διαχειριστικού Συστήματος.
- Παρέχει πληροφορίες και εκπαίδευση στο ανθρώπινο δυναμικό της, στους εργολάβους και σε άλλους οι οποίοι εργάζονται για λογαριασμό της, ώστε να εξασφαλίζεται η δέσμευση και η ευαισθητοποίησή τους.
- Εφαρμόζει συνεδητά και απαρέγκλιτα τους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας, που καθορίζουν το επιτρεπτό επίπεδο παραγόμενων αποβλήτων.
- Συνεργάζεται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξισορροπημένων προγραμμάτων Υγιεινής, Ασφάλειας και Προστασίας του Περιβάλλοντος, τα οποία λαμβάνουν υπ' όψιν τις ανάγκες όλων των εμπλεκομένων.

10. Υπεύθυνη Διαχείριση Ποιότητας

Η δέσμευσή μας για την Ποιότητα αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της στρατηγικής μας. Η πολιτική του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για την ποιότητα συνοψίζεται σε δύο άξονες, για τους οποίους υπάρχει η καθολική δέσμευση τόσο της διοίκησης, όσο και του προσωπικού της εταιρείας:

- Παράγουμε και πωλούμε προϊόντα που ικανοποιούν τους πελάτες μας, λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν το συμφέρον όλων των ενδιαφερόμενων μερών.
- Εστιάζοντας στους πελάτες μας, αξιολογούμε τις απαιτήσεις τους και εφαρμόζουμε όλες τις αναγκαίες τεχνολογίες και δράσεις, με στόχο την παροχή προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Για την ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα της εταιρείας, μέσω του οποίου υλοποιείται η πολιτική μας για την Ποιότητα, είναι προσανατολισμένο στον πελάτη και στις ανάγκες του, περιλαμβάνοντας με συστηματικό τρόπο όλες τις σχετικές προς την ποιότητα λειτουργικές και οργανωτικές διεργασίες. Το Σύστημα αναθεωρήθηκε και επαναπιστοποιήθηκε το 2017 από τη BUREAU VERITAS, σύμφωνα με το νέο αναθεωρημένο πρότυπο ISO 9001:2015 με ισχύ μέχρι το 2020, ενώ η πρώτη σχετική πιστοποίηση χρονολογείται από το 1993. Η ένταξη του, επίσης, νέου αναθεωρημένου και επαναπιστοποιημένου Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2015 και του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας OHSAS 18001:2007 στο Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα, προσδίδει την απαραίτητη εσωτερική συνοχή και τα συνδέει με τις άλλες διεργασίες που αυτά επηρεάζουν, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα. Επίσης για δέκατη τρίτη συνεχή χρονιά η εταιρεία εκδίδει εθελοντικά την Περιβαλλοντική Δήλωση (EMAS) σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς (ΕΚ) 1221/2009 και (ΕΕ) 1505/2007.

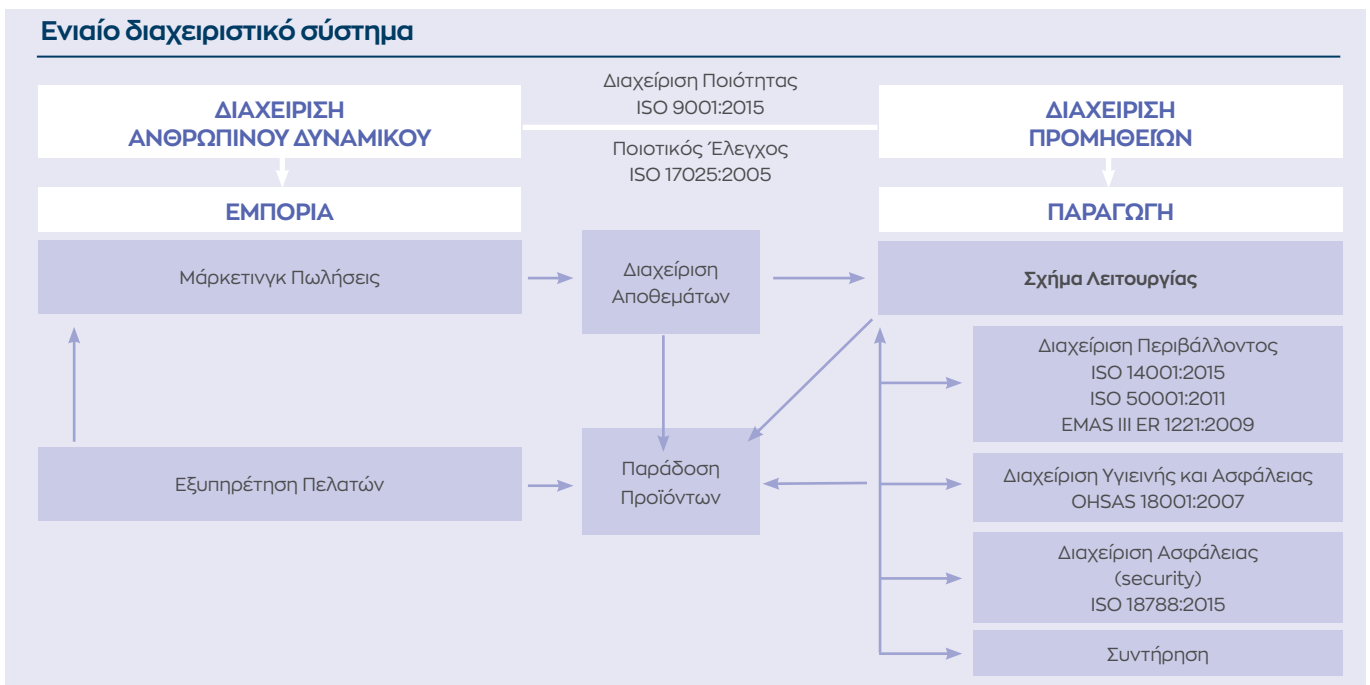
Από το 2016 η εταιρεία μας έχει πιστοποιηθεί, επίσης, με το Πιστοποιητικό 2BSvs που αφορά στον έλεγχο

των βιοκαυσίμων και την ανάμιξη ορυκτών καυσίμων με βιοκαύσιμα και επίσης ακολουθεί τις απαιτήσεις του προτύπου EI/JIG1530 που αφορά την παραγωγή, αποθήκευση και διανομή καυσίμων Jet Fuel. Συγκεκριμένα έχει λάβει τη διάκριση GOOD από τους επιθεωρητές του φορέα JIG.

Η διεργασία του Ποιοτικού Ελέγχου ικανοποιεί τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 17025:2005 και το Χημείο του διυλιστηρίου είναι διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) ως ικανό να διενεργεί δοκιμές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου, και να εκδίδει Πιστοποιητικά Ποιότητας με τη σφραγίδα του ΕΣΥΔ για όλα σχεδόν τα προϊόντα της εταιρείας. Η διαπίστευση αυτή μας δίνει ένα επιπλέον συγκριτικό πλεονέκτημα, καθ' όσον η ποιότητα των προϊόντων μας καθίσταται εγγυημένη. Επιπλέον, το διυλιστήριο έχει πιστοποιηθεί με την Ευρωπαϊκή σήμανση CE Marking, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 12591:2009 για τα προϊόντα ασφάλτου με ισχύ έως το 2020. Το 2017 το διυλιστήριο πιστοποιήθηκε με δύο νέα πιστοποιητικά, το ISO 50001:2011 που αφορά στην ενεργειακή διαχείρισή του, καθώς και το ISO 18788:2015 που αφορά στην ασφάλεια (security). Όλα τα Συστήματα Διαχείρισης υπόκεινται σε επιθεωρήσεις από τους φορείς πιστοποίησης με σκοπό τον έλεγχο της καλής εφαρμογής τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του καθενός από αυτά και επαναπιστοποιούνται ανά τριετία, τετραετία ή πενταετία, αναλόγως του Συστήματος.

Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης των Ουγατρικών Εταιρειών του Ομίλου

- Η AVIN OIL, διαθέτει Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2015, Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001:2015 και Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007 για τους τομείς Αποθήκευση, Εμπορία και Διανομή Καυσίμων και Λιπαντικών.

Επίσης, διαθέτει πιστοποίηση, από την BUREAU VERITAS, σχετικά με την ποιότητα και την ποσότητα καυσίμων που παραδίδει μέσα από τα πρατήριά της, σύμφωνα με τα νέα πρότυπα ποιότητας ISO 9001:2015. Η θυγατρική της AVIN OIL, ΜΑΚΡΑΙΩΝ διαθέτει πιστοποίηση για την ίδρυση, διαχείριση και λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων που αφορά 11 πρατήρια ΣΕΑ σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001:2015 και OHSAS 18001:2007.

- Η Coral, ήδη από το 2012, έχει πιστοποιηθεί για το σύνολο των δραστηριοτήτων της. Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες Παραλαβής, Αποθήκευσης, Ανάμιξης, Φόρτωσης Μέσων Μεταφοράς, Μεταφοράς και Παράδοσης σε Πελάτες των Πετρελαιοειδών, Λιπαντικών και Χημικών Προϊόντων της Coral είναι πιστοποιημένες σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 και OHSAS 18001:2007. Το 2018 η θυγατρική της Coral, ΕΡΜΗΣ ΑΕΜΕΕ πιστοποιήθηκε για πρώτη φορά για την Εκμετάλλευση Πρατηρίων και Εμπορία Καυσίμων και Χημικών με τα πρότυπα ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007 και ISO 27001:2013 για την Ποιότητα των υπηρεσιών, Περιβάλλον, Υγεία & Ασφάλεια στην Εργασία και Ασφάλεια Πληροφοριών (η πιστοποίηση αφορά 225 ιδιολειτουργούμενα πρατήρια). Επίσης, διαθέτει Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου διαπιστευμένο από τον ΕΣΥΔ με βάση το ISO 17025.
- Η Coral Gas διαθέτει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001:2015, Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007 για όλες τις εγκαταστάσεις της και πιστοποίηση για το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001:2015. Επίσης, διαθέτει πιστοποίηση, από την BUREAU VERITAS, σχετικά με την ποιότητα και την ποσότητα υγραερίου κίνησης που παραδίδει μέσα από τα πρατήριά της, σύμφωνα με το πρότυπο ποιότητας ISO 9001:2015.
- Η OFC, διαθέτει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2015, Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το ISO 14001:2015 και Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, σύμφωνα με το ISO 45001:2018. Οι ανωτέρω πιστοποιήσεις αφορούν στην κύρια δραστηριότητα της εταιρείας που είναι η παραλαβή, αποθήκευση και διανομή αεροπορικού καυσίμου αλλά και στην παροχή τεχνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και εκπαίδευσης σε θέματα διαχείρισης ανεφοδιασμού αεροσκαφών. Τέλος, από τον Δεκέμβριο του 2018 ισχύει επαναπιστοποίηση Πυρασφάλειας με πενταετή ισχύ.
- Η LPC διαθέτει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2015 για το σχεδιασμό, παραγωγή, πώληση και διανομή βασικών λιπαντικών, αντιψυκτικών, γράσων και χημικών προϊόντων. Είναι επαληθευμένη σύμφωνα με τον Κανονισμό EMAS (EL 00051) και πιστοποιημένη στο ISO 14001:2015 για την περιβαλλοντική διαχείριση της διαδικασίας αναγέννησης αποβλήτων λιπαντικών ελαίων (ΑΛΕ) και παραγωγής και συσκευασίας λιπαντικών ελαίων. “Έχει λάβει το πιστοποιητικό ενεργειακής διαχείρισης κατ’ ISO 5000:2011 καθώς και το ISO 45001:2018 για την διασφάλιση Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία.

11. Ασφάλεια Προϊόντων

Όλες οι εταιρείες του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θεωρούν ουσιώδες θέμα την παροχή ασφαλών προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Η μακροχρόνια εμπειρία σε συνδυασμό με την υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία και τη συνέπεια στην ποιότητα εγγυώνται ότι οι πελάτες παίρνουν πάντα το προϊόν που χρειάζονται με τις κατάλληλες προδιαγραφές ποιότητας και ασφάλειας.

Το Διυλιστήριο

Στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι πάγια η δέσμευσή μας ότι τα προϊόντα που παραδίδουμε στους πελάτες μας είναι ασφαλή προς χρήση και με τις σωστές προδιαγραφές που ορίζει η ελληνική και διεθνής νομοθεσία. Θεματοφύλακας της διαδικασίας είναι το υπερσύγχρονο χημείο μας που, εξοπλισμένο με τα πιο σύγχρονα μηχανήματα, υποστηρίζει όλες τις διαδικασίες του διυλιστηρίου, του λιμανιού και των σταθμών φόρτωσης βυτιοφόρων. Το ίδιο εκτελεί αναλύσεις στα εισερχόμενα προϊόντα (αργό πετρέλαιο, χημικά, πρόσθετα) κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διύλισης, και στα τελικά προϊόντα πριν φτάσουν στον πελάτη. Έτσι, εκτελεί πάνω από 25.000 αναλύσεις το μήνα με στόχο την ασφαλή διακίνηση των προϊόντων μέχρι τον τελικό καταναλωτή, καθώς και την άριστη ποιότητα, ελαχιστοποιώντας κάθε κίνδυνο για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Οι Εμπορικές μας Εταιρείες

Οι εμπορικές μας εταιρείες έχουν αναπτύξει πρωτοποριακά προγράμματα και ολοκληρωμένα συστήματα για τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο των καυσίμων τους, ο οποίος διενεργείται σε όλα τα στάδια μεταφοράς από το διυλιστήριο ή την εγκατάσταση μέχρι και τα πρατήρια. Με την υποστήριξη των εξειδικευμένων χημείων μας αλλά και με τις ειδικές Κινητές Μονάδες (Van) Ποιοτικού Ελέγχου που πραγματοποιούν αιφνίδιους ελέγχους στα πρατήριά μας, διασφαλίζουμε ενεργά την ποιότητα και την ποσότητα των προϊόντων μας. Για το 2019 τα πρατήρια Shell, Avin και Cycloπ συνέχισαν να ελέγχονται από υπερσύγχρονα van, τα οποία έκαναν εντατικούς ελέγχους σε όλη την Ελλάδα. Έτσι, πραγματοποιήθηκαν 2.600, κυρίως αιφνιδιαστικοί, έλεγχοι στο σύνολο των πρατηρίων του Ομίλου σε όλη την Ελλάδα. Επιπρόσθετα, το ολοκληρωμένο σύστημα ποσοτικού και ποιοτικού ελέγχου και η πρωτοποριακή τεχνολογία του μοριακού ιχνηθέτη “Shell DNA” που βρίσκεται σε όλα τα διαφοροποιημένα καύσιμα Shell, δημιουργούν ένα πλαίσιο απόλυτης διασφάλισης του πελάτη.

Επίσης, στον τομέα του υγραερίου, η Coral Gas έχει εισαγάγει σημαντικές καινοτομίες και διαθέτει στην αγορά όλα τα συσκευασμένα προϊόντα της με ειδικές βαλβίδες ασφαλείας (οι παραδοσιακές φιάλες υγραερίου με FLV, η Go Gas με τριπλή ασφάλεια και το φιαλίδιο με ILL) ανεβάζοντας το επίπεδο ασφαλείας και προστατεύοντας τον καταναλωτή με τις πιο σύγχρονες λύσεις για όλες τις οικιακές και επαγγελματικές εφαρμογές υγραερίου. Επιπρόσθετα, έχει παρουσιάσει μια μοναδική καινοτομία στο υγραέριο κίνησης παρέχοντας ένα ολοκληρωμένο σύστημα διασφάλισης ποιότητας και ποσότητάς του. Πρόκειται για την εισαγωγή μοριακού ιχνηθέτη, που έρχεται να προστεθεί στο έργο που εκτελούν οι κινητές μονάδες της Coral Gas, πιστοποιημένες σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας ISO 9001, οι οποίες πραγματοποιούν αιφνίδιους ελέγχους στα πρατήρια διασφαλίζοντας την ποιότητα και την ποσότητα του υγραερίου κίνησης.

12. Επικοινωνία με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη

Η μακροχρόνια επικοινωνία και η συνεργασία που έχουμε αναπτύξει με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) εκφράζει τη σημασία που δίνουμε σ' αυτό το θέμα και την επιθυμία μας να αναπτύσσουμε ειλικρινή διάλογο ώστε να αντιμετωπίζονται τα θέματα που προκύπτουν με αμοιβαία αποδεκτές λύσεις. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη, τα βασικά θέματα αλληλεπίδρασης των εταιρειών του Ομίλου και οι τρόποι επικοινωνίας με το καθένα απ' αυτά.

Κοινωνικός Εταίρος	Ταυτότητα	Βασικά Θέματα Αλληλεπίδρασης	Ανάπτυξη Διαλόγου	Αναφορά στην Έκθεση
Εργαζόμενοι	2.153 άμεσα εργαζόμενοι, από τους οποίους το 50% εργάζονται στο διυλιστήριο (βλ. Κεφάλαιο 2).	Οι εργαζόμενοι προσφέρουν εργασία, γνώσεις και εμπειρία και επιθυμούν να εργάζονται σε ένα ασφαλές περιβάλλον, αμειβόμενοι με δίκαιο και ανταγωνιστικό μισθό, πρόσθετες παροχές καθώς και ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη, εκπαίδευση και προσωπική ανάπτυξη.	Συνεχής και αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και Διοίκησης μέσω εταιρικών ανακοινώσεων, ενημερωτικών συναντήσεων, intranet, ομάδων εργασίας και διάφορων εκδηλώσεων. Οι εργαζόμενοι στο διυλιστήριο εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγιεινής και Ασφάλειας. Διεξάγεται συνεχής θεσμοθετημένος διάλογος, ενώ οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να υποβάλλουν τις προτάσεις τους για βελτίωση των συνθηκών εργασίας.	Κεφάλαιο 2
Πελάτες	Οι πελάτες του διυλιστηρίου, λόγω της φύσης της δραστηριότητας, είναι σχετικά λίγοι. Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου έχουν διευρυμένο δίκτυο πελατών (από βιομηχανίες και εμπορικές εταιρείες μέχρι και τελικούς καταναλωτές).	Το διυλιστήριο βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τους πελάτες για να καλύπτει τις απαιτήσεις τους και να τους προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταμείβεται με τα έσοδα που εισπράττει. Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου έχουν στον πυρήνα της στρατηγικής τους την εξυπηρέτηση των πελατών τους προσφέροντας προϊόντα και υπηρεσίες κορυφαίας ποιότητας.	Μακροχρόνιες και στενές σχέσεις συνεργασίας με τους πελάτες, βασισμένες στην ποιότητα των προϊόντων, στην εξυπηρέτηση, στην εμπειρία, και την αξιοπιστία. Η επικοινωνία με τους πελάτες του διυλιστηρίου είναι συνεχής και μία φορά το χρόνο διενεργείται έρευνα ικανοποίησης. Στις εμπορικές εταιρείες, τα τμήματα εξυπηρέτησης πελατών και το προσωπικό των πρατηρίων αποτελούν το πρόσωπο της εταιρείας. Υπάρχουν προγράμματα mystery shopping για όλα τα πρατήρια καθώς και έρευνες αγοράς.	Κεφάλαια 1, 5
Τοπικές Κοινωνίες	Η παραγωγική δραστηριότητά μας επηρεάζει τις όμορες προς το διυλιστήριο (Αγ. Θεόδωροι Κορινθίας) και τις εγκαταστάσεις των εμπορικών εταιρειών (Πέραμα, Καλοχώρι Θεσσαλονίκης, Καβάλα, Χανιά, Αλεξανδρούπολη) τοπικές κοινωνίες.	Συνεργαζόμαστε στενά με τις τοπικές και ευρύτερες κοινωνίες, οι οποίες επιθυμούν δημιουργία θέσεων εργασίας, επιστροφή κοινωνικού προϊόντος και κοινωνική συνεισφορά από την εταιρεία.	Διαρκής επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τις τοπικές κοινωνίες μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και μέσω άλλων φορέων όπως ιδιωτικοί σύλλογοι και οργανώσεις (βλ. Κεφάλαιο 5). Έχουμε διαχρονική δέσμευση και συνεχή επικοινωνία έτσι ώστε να μπορούμε να ακούμε τις ανάγκες και να ανταποκρινόμαστε εγκαίρως και με ουσία.	Κεφάλαιο 5

Κοινωνικός Εταίρος	Ταυτότητα	Βασικά Θέματα Αλληλεπίδρασης	Ανάπτυξη Διαλόγου	Αναφορά στην Έκθεση
<p>Συνεργάτες και Προμηθευτές</p>	<p>Προμηθευτές προϊόντων και πάροχοι εργαλαβικών υπηρεσιών στο διυλιστήριο, στις εγκαταστάσεις και στα πρατήρια.</p>	<p>Στενή συνεργασία με τους συνεργάτες και τους προμηθευτές για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών με αυστηρά κριτήρια ποιότητας και ασφάλειας. Ακολουθώντας εκείνοι ανταμείβονται δίκαια και χωρίς προβλήματα για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών με τελικό αποτέλεσμα τη συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη.</p>	<p>Αναπτύσσουμε μακροχρόνιες σχέσεις με τους συνεργάτες και προμηθευτές μας. Στο διυλιστήριο και σε όλες τις εγκαταστάσεις μας υπάρχει δομημένο πρόγραμμα επικοινωνίας και εκπαίδευσης για την παροχή της κατάλληλης πληροφόρησης σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, για τα οποία οι απαιτήσεις συμμόρφωσης είναι εξαιρετικά αυστηρές και με στενή εποπτεία. (βλ. Κεφάλαιο 1 και 3).</p>	<p>Κεφάλαια 1, 3</p>
<p>Μέτοχοι, Επενδυτές και Αναλυτές</p>	<p>Η μετοχική βάση της εταιρείας αποτελείται από ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, Έλληνες και ξένους. Στο τέλος του 2019 κύριος μέτοχος ήταν η “Petroventure Holdings Limited” με ποσοστό 40%. Το ποσοστό ελεύθερης διασποράς διαμορφώνεται στο 54% περίπου. Η επιχειρηματική δραστηριότητα της ΜΟΤΟΡ Οίλ καλύπτεται από Έλληνες και ξένους οικονομικούς αναλυτές.</p>	<p>Οι μέτοχοι επενδύουν στη ΜΟΤΟΡ Οίλ, όπως και σε κάθε άλλη εταιρεία, προσβλέποντας στην μακροχρόνια οικονομική απόδοση, στη χορήγηση μερισμάτων και στην αύξηση της αξίας των μετοχών τους.</p>	<p>Στην εταιρεία λειτουργεί Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων. Η επικοινωνία με τους μετόχους είναι τακτική και πραγματοποιείται: 7-8 φορές το χρόνο μέσω roadshows, μία φορά το χρόνο στην Ετήσια Ενημέρωση Αναλυτών, μέσω 4 τηλεδιασκέψεων με τους οικονομικούς αναλυτές ανά τρίμηνο, μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας, με δελτία τύπου και ανακοινώσεις, μέσω της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας και με τακτική συμμετοχή σε επενδυτικές ημερίδες.</p>	<p>Κεφάλαιο 1</p>
<p>Κρατικοί και δημόσιοι φορείς</p>	<p>Δημόσιες αρχές σε τοπικό και εθνικό επίπεδο καθώς και αρχές σε άλλες χώρες που αναπτύσσουμε δραστηριότητα ή πωλήσεις.</p>	<p>Βρισκόμαστε σε στενή αλληλεπίδραση με το Δημόσιο και δημιουργούμε έσοδα με την πληρωμή φόρων και δασμών. Οι Δημόσιες Αρχές προσαπίζουν το δημόσιο συμφέρον εκδίδοντας νόμους και κανονισμούς, επιβλέπουν την εφαρμογή τους, χορηγούν τις άδειες λειτουργίας και παρέχουν υποστήριξη στο ενδεχόμενο έκτακτης ανάγκης.</p>	<p>Λειτουργούμε πάντα μέσα στο πλαίσιο του νόμου. Υπάρχει συνεχής, ανοικτή, ειλικρινής και αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία με τις εμπλεκόμενες Δημόσιες Αρχές για την παροχή των πληροφοριών που χρειάζεται το κάθε μέρος, καθώς και για την τεκμηριωμένη συζήτηση των θεμάτων που ανακύπτουν.</p>	<p>Κεφάλαια 1, 3, 4, 5</p>

13. Αναγνώριση Ουσιαστικών Θεμάτων

Ο καθορισμός του περιεχομένου της Έκθεσής μας, αλλά και οι κατευθύνσεις της στρατηγικής και των ενεργειών μας για την εταιρική υπευθυνότητα, βασίζονται στην αρχή της Ουσιαστικότητας, η οποία αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές και θεμελιώδεις κατευθυντήριες αρχές του GRI.

Η αρχή της Ουσιαστικότητας ορίζει ότι μια εταιρεία πρέπει να αναφέρεται σε αυτά τα θέματα που επηρεάζουν σημαντικά την ίδια και τη στρατηγική της, όπως εκφράζονται από τις πιο σημαντικές, θετικές και αρνητικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, καθώς επίσης και στα θέματα που θεωρούνται πιο σημαντικά, από τα εσωτερικά και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη της.

Διαδικασία Αξιολόγησης Ουσιαστικών Θεμάτων

Η διαδικασία αξιολόγησης των ουσιαστικών θεμάτων ανανεώθηκε το 2017 και περιλαμβάνει την αξιολόγηση 29 θεμάτων που άπτονται της εταιρικής υπευθυνότητας, από τα οποία τα 18 αξιολογήθηκαν ως ουσιαστικά. Λόγω της φύσης των εργασιών μας, η Έκθεσή μας δίνει έμφαση σε θέματα ασφάλειας και περιβάλλοντος, στα οικονομικά αποτελέσματα καθώς και σε ζητήματα κοινωνικής συνεισφοράς. Για την επιλογή και την ιεράρχηση των ουσιαστικών θεμάτων χρησιμοποιήσαμε τις οδηγίες GRI STANDARDS, οι οποίες βασίζονται σε δυο βασικές παραμέτρους, τις «επιπτώσεις» (αξιολόγηση των επιπτώσεων σε κάθε θέμα από τη λειτουργία της εταιρείας) και στην «επιρροή» (αξιολόγηση της επιρροής κάθε θέματος στα ενδιαφερόμενα μέρη μας και στη σχέση τους με τον Όμιλο).

Η διαδικασία βασίστηκε στις αρχές της σχετικότητας, της σημαντικότητας και της ιεράρχησης, η οποία περιλάμβανε:

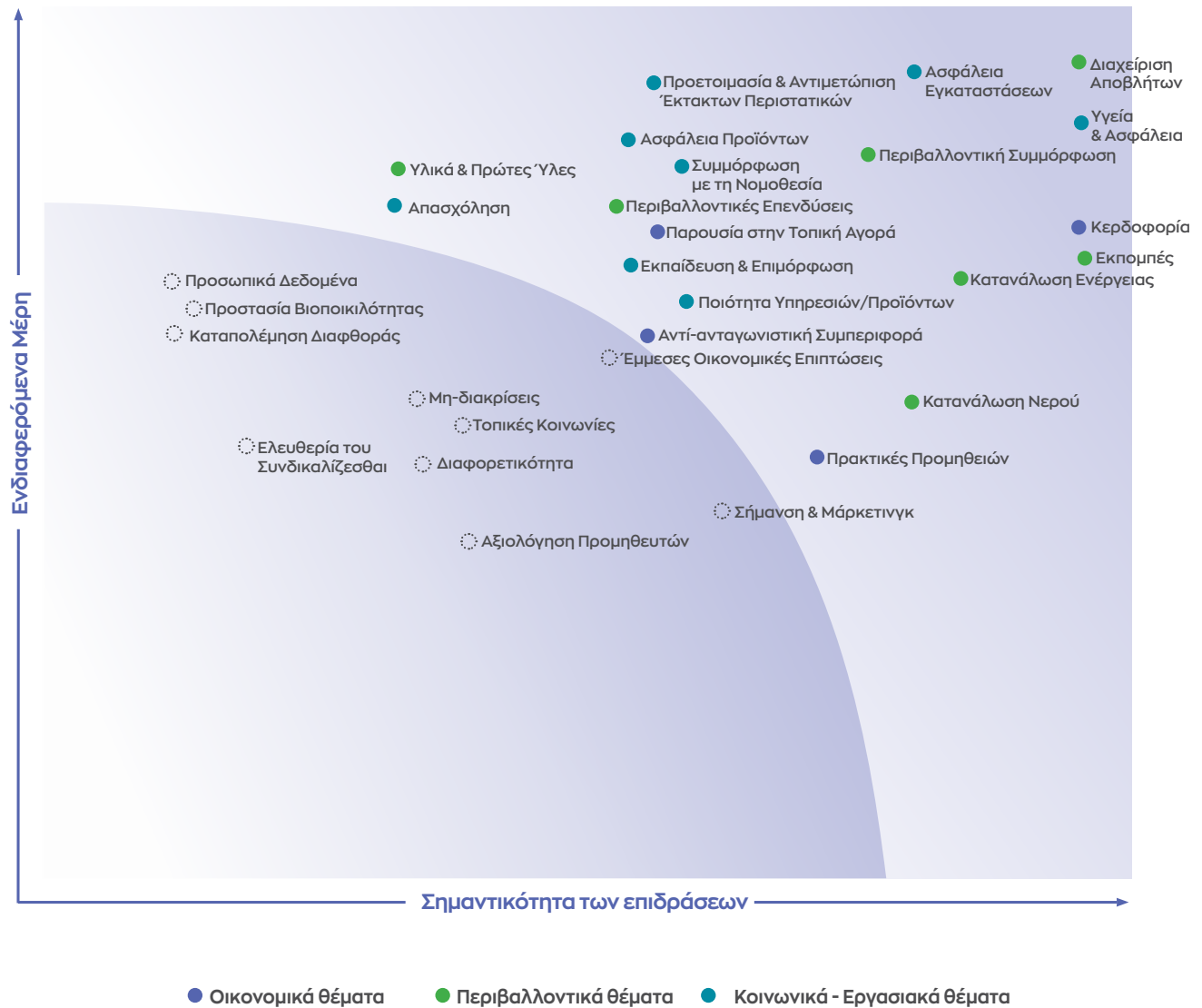
Βήμα 1: Τον εντοπισμό και την ιεράρχηση των κύριων ενδιαφερόμενων μερών που συμπεριλήφθηκαν στην αξιολόγηση των ουσιαστικών θεμάτων. Η διαδικασία περιέλαβε ομάδες όπως οι εργαζόμενοι, οι εκπρόσωποι της τοπικής κοινωνίας, οι πελάτες και οι υπεργολάβοι/συνεργάτες.

Βήμα 2: Τον εντοπισμό και ιεράρχηση των βασικών θεμάτων εταιρικής υπευθυνότητας (οικονομικών περιβαλλοντικών, εργασιακών πρακτικών, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κοινωνικών κ.λπ.) με τη χρήση των κατευθυντήριων οδηγιών GRI STANDARDS και των επιπρόσθετων οδηγιών του GRI για τον συγκεκριμένο κλάδο (Oil & Gas Sector Disclosures). Παράλληλα, ελήφθησαν υπ' όψιν και τα ουσιαστικά θέματα που έχουν αναγνωριστεί στις Εκθέσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας εταιρειών του κλάδου.

Βήμα 3: Τη διεξαγωγή έρευνας ουσιαστικότητας μέσω ενός ερωτηματολογίου για να προσδιοριστούν τα θέματα, σύμφωνα με τη γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών και της εταιρείας. Για κάθε ερώτηση χρησιμοποιήθηκε ποιοτική κλίμακα (Πολύ σημαντικό, Σημαντικό, Λίγο Σημαντικό, Δεν Γνωρίζω Αρκετά για το Θέμα). Το ίδιο ερωτηματολόγιο απαντήθηκε και από την εταιρεία. Οι απαντήσεις, μαζί με τα αποτελέσματα των ενδιαφερόμενων μερών, χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των ουσιαστικών θεμάτων.

Βήμα 4: Τη δημιουργία ενός πίνακα που προσδιορίζει τα ουσιαστικά θέματα. Ο άξονας Υ αντιπροσωπεύει τη γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών και ο άξονας Χ εκφράζει τη σοβαρότητα των θεμάτων, όπως αξιολογήθηκαν από την εταιρεία. Έτσι, τα θέματα που έχουν μεγάλη σημασία («επιρροή») για τα ενδιαφερόμενα μέρη, ή/και για την εταιρεία («επιπτώσεις»), συμπεριελήφθησαν στην έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας για το 2019.

Γράφημα ουσιαστικών θεμάτων

Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν ως ουσιαστικά τα εξής θέματα: Κερδοφορία, Παρουσία στην Τοπική Αγορά, Αντί-ανταγωνιστική Συμπεριφορά, Υλικά και Πρώτες Ύλες, Κατανάλωση Ενέργειας, Πρακτικές Προμηθειών, Κατανάλωση Νερού, Εκπομπές, Διαχείριση Αποβλήτων, Περιβαλλοντική Συμμόρφωση, Περιβαλλοντικές Επενδύσεις, Απασχόληση, Υγεία και Ασφάλεια, Εκπαίδευση και Επιμόρφωση, Ασφάλεια Προϊόντων, Ποιότητα Υπηρεσιών και Προϊόντων, Συμμόρφωση με τη Νομοθεσία, Αντιμετώπιση Έκτακτων Περιστατικών και Ασφάλεια Εγκαταστάσεων.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Οι άνθρωποί μας αποτελούν το πιο σημαντικό κεφάλαιο για την επιτυχία μας.

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το πολυτιμότερο κεφάλαιο για την επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων, την υλοποίηση των αναπτυξιακών μας προγραμμάτων και την εξασφάλιση, μακροπρόθεσμα, της ανταγωνιστικότητάς μας.

Σε αυτό το πλαίσιο έχουμε αναπτύξει μία οργανωμένη και μοντέρνα Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού σε επίπεδο Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, που στόχο έχει τον εντοπισμό, την προσέλκυση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση ικανών εργαζομένων και στελεχών που αξιοποιούνται σε όλες τις εταιρείες μας. Στόχος μας είναι η εξασφάλιση ενός ασφαλούς και δίκαιου εργασιακού περιβάλλοντος, που σέβεται τον άνθρωπο και προάγει την εμπιστοσύνη, το ομαδικό πνεύμα και την αποτελεσματικότητα.

Δεσμευόμαστε ώστε να εξασφαλίζουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας, να διασφαλίζουμε το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του συνδικαλισμού, να αποφεύγουμε τις διακρίσεις και να προσφέρουμε ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης.

Το 2019, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αριθμούσε κατά μέσο όρο 2.153 εργαζόμενους. Συνεχίσαμε να ανανεώνουμε το ανθρώπινο δυναμικό μας κάνοντας 535 νέες προσλήψεις την τελευταία πενταετία, προσφέραμε εκτενές πρόγραμμα εκπαίδευσης και συνεχίσαμε την παροχή ενός δομημένου προγράμματος μέριμνας μέσω οικειοθελών παροχών.

2.153

εργαζόμενοι σε όλο τον Όμιλο

535

προσλήψεις στην πενταετία
2015-2019

37.780

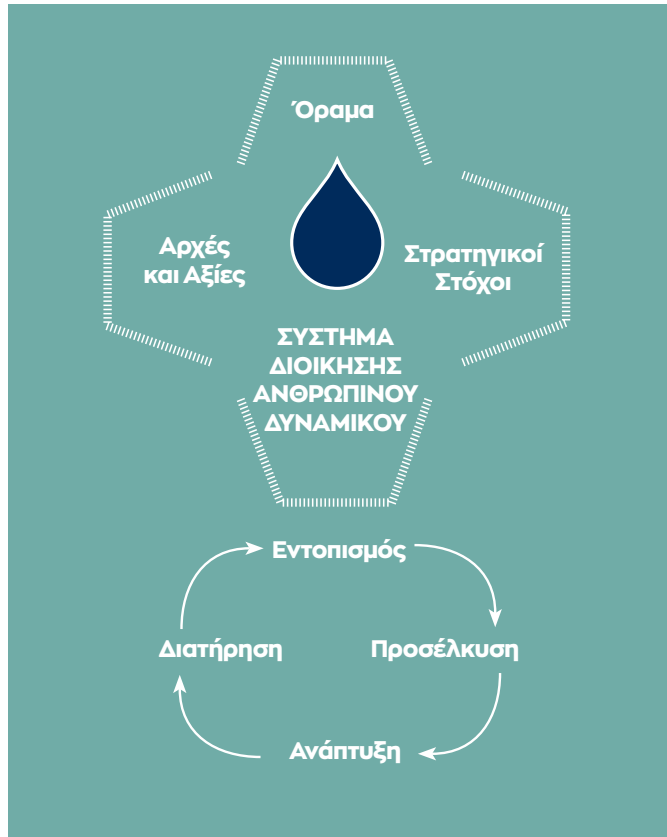
ώρες εκπαίδευσης το 2019

78,9%

του προσωπικού εκπαιδεύτηκε

1. Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού

Ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και έχει υιοθετήσει ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο Σύστημα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού, στην προσπάθειά του για την ορθή διαχείριση και συνεχή εξέλιξη και ανάπτυξη του προσωπικού.

Το σύστημα αυτό διαπνέεται από τις αρχές και τις αξίες του Ομίλου και καθορίζεται από το όραμα και τους στρατηγικούς του στόχους. Σκοπός του Συστήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού είναι ο εντοπισμός, η προσέλκυση των πιο αξιόλογων στελεχών στην αγορά, η ανάπτυξή τους και η διατήρησή τους μέσα στον Όμιλο.

Όλα τα παραπάνω υλοποιούνται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου κάτω από το εξής πλαίσιο:

- Συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις οικουμενικές αρχές που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα δικαιώματα εργασίας.
- Δίκαιη και αξιολογική μεταχείριση των εργαζομένων.
- Προσέλκυση νέων και ικανών ανθρώπων με αρχές και αξίες όπως η ακεραιότητα, η συνέπεια, η αφοσίωση, η επαγγελματική ευσυνειδησία και η υπευθυνότητα.
- Παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών για επαγγελματική και προσωπική ανέλιξη.

- Ανταγωνιστικό και δίκαιο σύστημα αμοιβών, το οποίο λαμβάνει υπόψη την απόδοση κατά την εκτέλεση της εργασίας αλλά και τα δεδομένα της αγοράς.
- Παροχές πέραν των προβλεπομένων από το νόμο και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
- Στοχευμένη εκπαίδευση και επιμόρφωση σε τομείς που συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, αποσκοπώντας στην αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Ενίσχυση της εταιρικής κουλτούρας και των εταιρικών αξιών.

2. Ίσες Ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα

Όλες οι δραστηριότητες της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού γίνονται με διαφάνεια και αξιοκρατία. Οπουδήποτε δραστηριοποιούμαστε, προσφέρουμε ένα εργασιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, που ευνοεί τη διαφορετικότητα και παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους. Οι προσλήψεις, οι μετακινήσεις, οι προαγωγές, οι παροχές, τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης κλπ. διέπονται από τις αρχές της πολιτικής για την παροχή ίσων ευκαιριών, την αποφυγή κάθε είδους διακρίσεων και το σεβασμό στην αξιοπρέπεια των εργαζομένων.

Εφαρμόζοντας τα παραπάνω:

- Έχουμε πετύχει η σύνθεση των στελεχών να αντανakλά τη σύνθεση του προσωπικού.
- Τα προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρηματικές ανάγκες, είναι διαθέσιμα σε όλο το προσωπικό.
- Υπάρχει ισότητα αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Υποστηρίζουμε την προσπάθεια για τη διαμόρφωση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, στην οποία τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να ενταχθούν παραγωγικά στον κοινωνικό ιστό. Έτσι, απασχολούνται σε εμάς 16 άτομα αυτής της κατηγορίας, στα οποία παρέχουμε ίσες ευκαιρίες στην απασχόληση και στην εκπαίδευση.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σεβόμενη απολύτως τις διεθνείς αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διακηρύσσονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο και έχει προσυπογράψει, είναι αντίθετη σε οποιαδήποτε πρακτική που ενδέχεται να ενθαρρύνει την επιβολή μορφών καταναγκαστικής και παιδικής εργασίας. Σε όλες τις χώρες που διατηρεί παρουσία, ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις περί παιδικής εργασίας και περιπτώσεις αναγκαστικής ή παιδικής εργασίας, ούτε υπάρχουν, ούτε είναι αποδεκτές.

3. Εργασιακές Σχέσεις και Σωματεία Εργαζομένων

Στη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι εργασιακές σχέσεις ρυθμίζονται βάσει του Κανονισμού Εργασίας, ο οποίος έχει καταρτιστεί από το Σεπτέμβριο του 1974. Είναι εξαιρετικά σημαντικό για τον Όμιλό μας και κυρίως για το διυλιστήριο λόγω της πολυπλοκότητας στη φύση της εργασίας, οι εργαζόμενοι να μπορούν να συμμετέχουν ελεύθερα σε συνδικαλιστικά σωματεία και επαγγελματικές ενώσεις. Στο διυλιστήριο οι εργαζόμενοι εκπροσωπούνται μέσω του Σωματείου Εργαζομένων και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας. Το Σωματείο έχει συνάψει Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών από το 1986. Η σύμβαση αυτή ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας στο διυλιστήριο.

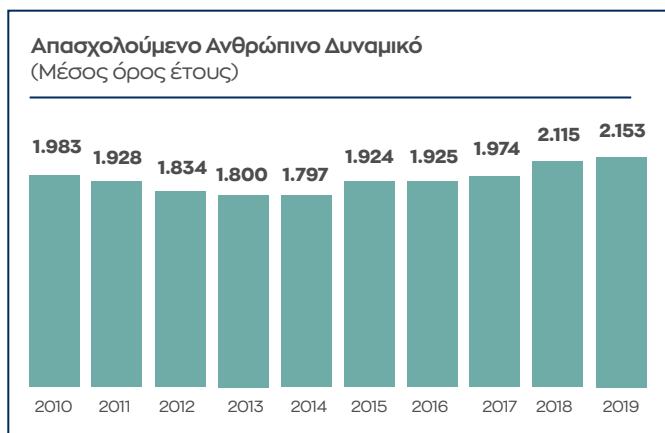
Από το 2006, υφίσταται Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση μεταξύ της εταιρείας και του Σωματείου, η οποία ανανεώνεται κάθε έτος και κατατίθεται στην Επιθεώρηση Εργασίας Κορίνθου, ενώ από το 2014 υποβάλλεται και ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Εργασίας. Με τους εκπροσώπους των εργαζομένων πραγματοποιούνται τακτικές συναντήσεις, έχοντας ως κοινό στόχο την ανάπτυξη των σχέσεων και τη συνεχή βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

4. Βασικά Στοιχεία Απασχόλησης

Το 2019, το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, AVIN OIL, Coral, Coral στην Σερβία και Coral στην Κύπρο, Coral Gas, OFC, LPC και NRG) αριθμούσε κατά μέσο όρο χρονιάς 2.153 εργαζόμενους. Πέραν του άμεσα απασχολούμενου προσωπικού, σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολείται έμμεσα στις δραστηριότητες των εταιρειών του Ομίλου ως προσωπικό εργολάβων.

97%

των εργαζομένων στο τέλος του 2019 ήταν με συμβάσεις αορίστου χρόνου

Απασχολούμενο Ανθρώπινο Δυναμικό ανά εταιρεία

	2018	2019
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	1.269	1.299
AVIN	181	178
CORAL*	347	341
CORAL GAS	107	104
OFC	22	24
LPC	141	143
NRG	48	64

* Το 2018 προστέθηκαν οι εργαζόμενοι στις θυγατρικές της Coral A.E. που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο και στην Σερβία.

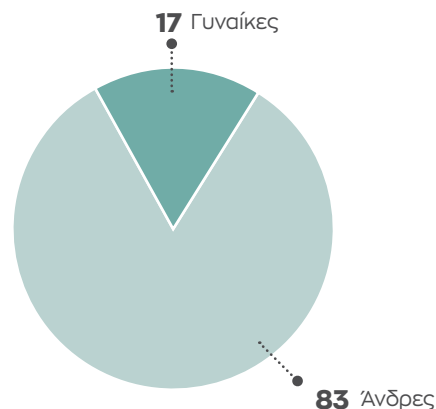
Ο κύριος χώρος δραστηριότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι το διυλιστήριο στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας, όπου το 2019 εργάζονταν -κατά μέσο όρο- 1.050 εργαζόμενοι. Περίπου το 55% του προσωπικού του διυλιστηρίου, καθώς και το 44% των στελεχών του, κατοικεί στην ευρύτερη περιοχή της Κορινθίας, όπου η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης.

Κατανομή ανά φύλο

Υποστηρίζουμε την ίση μεταχείριση των δύο φύλων και την παροχή ίσων ευκαιριών, ωστόσο, λόγω της φύσης των εργασιών και των ειδικοτήτων που απασχολούνται στο διυλιστήριο, το ποσοστό των εργαζομένων γυναικών είναι σχετικά μικρό. Έτσι, κατά μέσο όρο, το 2019 το 17% του συνολικού προσωπικού του Ομίλου είναι γυναίκες, ενώ στα γραφεία των εταιρειών του Ομίλου, το ποσοστό των γυναικών φτάνει στο 36,3%. Το 2018 οι γυναίκες κάλυπταν το 17% στο σύνολο και το 38,7% στα γραφεία.

Η συμμετοχή γυναικών σε θέσεις διευρυμένης ευθύνης είναι 14%, ποσοστό που αντανακλά ικανοποιητικά το γενικό ποσοστό των γυναικών στο σύνολο του προσωπικού, ενώ στο συνολικό αριθμό του λοιπού διοικητικού και τεχνικο-υπαλληλικού προσωπικού αποτελούν το 17%. Τα ποσοστά για το 2018 ήταν 16% και 17% αντίστοιχα.

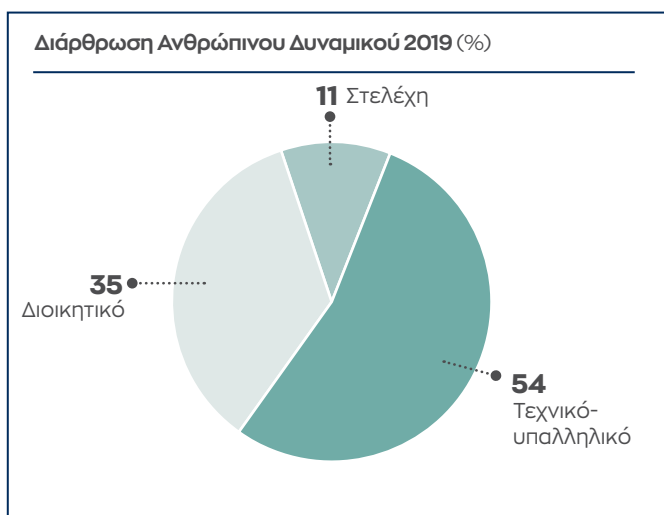
Κατανομή ανά φύλο 2019 (%)

Στελεχιακό Δυναμικό και Επαγγελματική Ανέλιξη

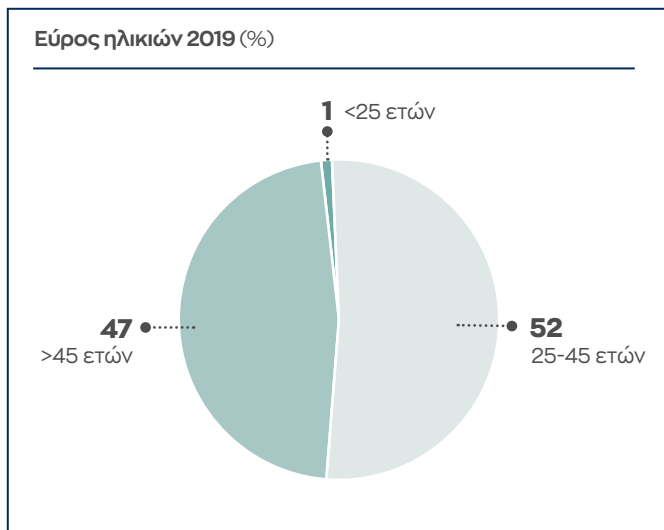
Κατά το 2019, η αναλογία των στελεχών στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου παρέμεινε στο 11%, ενώ το τεχνικό-υπαλληλικό και διοικητικό προσωπικό το 89% του συνόλου των εργαζομένων. Το 2018 τα στελέχη ήταν πάλι 11%, το τεχνικό-υπαλληλικό προσωπικό ήταν 56% και το διοικητικό προσωπικό ήταν 33% του συνόλου των εργαζομένων.

Κάθε εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να ανέλθει στη διοικητική ιεραρχία, ανάλογα με τα προσόντα και τις επιδόσεις του, αφού βασική επιδίωξη είναι η πλήρωση των κενών θέσεων ευθύνης να γίνεται μέσα από τον Όμιλο, όσο και όπου αυτό είναι δυνατό. Μάλιστα, σε πολλά επίπεδα θέσεων γίνεται εσωτερική προκήρυξη κάθε κενής θέσης εργασίας και μόνο αν δεν υπάρξει κατάλληλος υποψήφιος απευθυνόμαστε στην αγορά εργασίας.

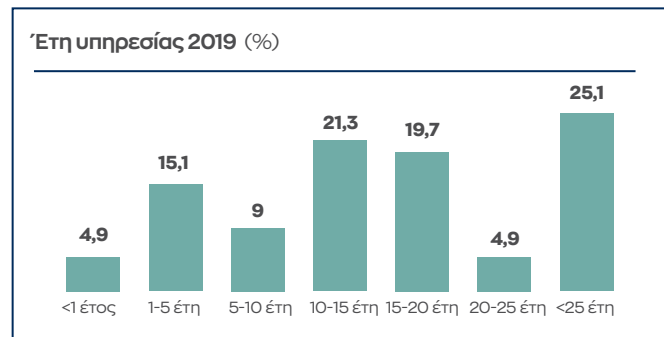
Μέση Ηλικία - Εύρος Ηλικιών

Η μέση ηλικία του προσωπικού του Ομίλου κυμαίνεται στα 44,1 έτη. Σημειώνεται ότι, κατά το 2019, το 52% του προσωπικού είχε ηλικία μικρότερη των 45 ετών. Το 2018 η μέση ηλικία ήταν επίσης στα 44,1 έτη και το 54% του προσωπικού είχε ηλικία μικρότερη των 45 ετών.

Χρόνια Υπηρεσίας - Κινητικότητα Προσωπικού

Η διάρκεια παραμονής του προσωπικού στον Όμιλο διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα 15,5 χρόνια. Το 71% του προσωπικού έχει πολυετή πείρα στον Όμιλο με πάνω από 10 χρόνια υπηρεσίας, ενώ ένα ποσοστό 20% έχει λιγότερα από 5 χρόνια υπηρεσίας.

Το 2019 η κινητικότητα του προσωπικού διαμορφώθηκε στο 5,2%, και είναι ενδεικτική της μακρόχρονης απασχόλησης στις εταιρείες μας η οποία αναγνωρίζεται με πρόσθετες μισθολογικές παροχές ενώ στο διυλιστήριο, την Coral και την Coral Gas απονέμονται και αναμνηστικά δώρα αξίας στο προσωπικό, που ποικίλλουν ανά εταιρεία ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας.

Κατά το 2019, το μόνιμο ανθρώπινο δυναμικό μας ενισχύθηκε με 109 νέους εργαζόμενους, ενώ αποχώρησαν για διάφορες αιτίες 113 άτομα. Μεγάλη σημασία δίνουμε στο κομμάτι της προσέλκυσης και πρόσληψης νέων στελεχών. Τα τελευταία χρόνια έχουμε ξεκινήσει συνεργασίες με κορυφαία πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο μέσω των οποίων επιδιώκουμε να προσελκύνουμε νέους υποψήφιους. Οι υποψήφιοι αξιολογούνται μέσα από μία ενδελεχή και αναλυτική διαδικασία που περιλαμβάνει εργαλεία μέτρησης συμπεριφοράς και ικανοτήτων, εις βάθος συνεντεύξεις και τελικό στάδιο επιλογής (panel).

Κινητικότητα προσωπικού

	2018	2019
Προσλήψεις	147	109
Άνδρες	104	85
Γυναίκες	43	24
Αποχωρήσεις ανά αιτία		
Σύνταξη	19	29
Άνδρες	18	22
Γυναίκες	1	7
Παραίτηση	35	57
Άνδρες	30	47
Γυναίκες	5	10
Διάφορα	15	27
Άνδρες	9	18
Γυναίκες	6	9
Σύνολο	69	113
Κινητικότητα προσωπικού*	3,3%	5,2%

* Κινητικότητα προσωπικού = Αποχωρήσεις / Μέσος όρος αριθμού εργαζομένων x 100

5. Σύστημα Αμοιβών και Πρόσθετες Παροχές

Ένας από τους βασικούς στόχους του Ομίλου είναι η προσφορά ανταγωνιστικών αμοιβών στο προσωπικό του, ώστε να ανταμείβεται η συνεισφορά του και να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο η ικανοποίησή του. Το σύστημα που εφαρμόζουμε για τον καθορισμό και τη διαχείριση των αμοιβών είναι εναρμονισμένο με την ισχύουσα ενδοεπιχειρησιακή και κλαδική σύμβαση και χαρακτηρίζεται από συνέπεια και διαφάνεια.

142,9

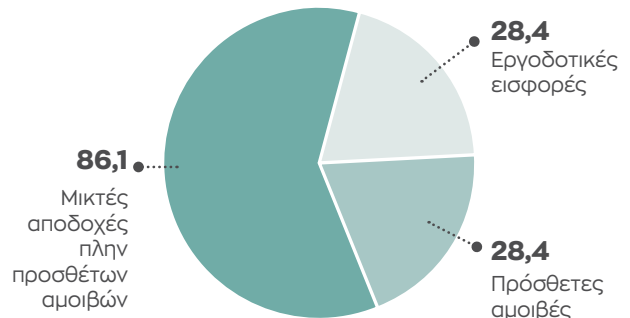
εκατ. ευρώ οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού κατά το 2019

Οι διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση των σχετικών με τις μισθολογικές αναπροσαρμογές συλλογικών συμβάσεων ακολουθούν την πρακτική της βιομηχανίας, που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η δομή των αμοιβών εξασφαλίζει την ίση μισθολογική μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία, αποκλείοντας οποιοσδήποτε άλλου είδους διακρίσεις.

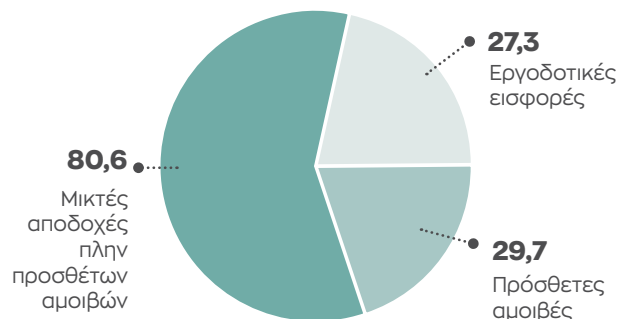
Οι παράγοντες που προσδιορίζουν την αμοιβή είναι κατά κύριο λόγο το βαθμολογικό κλιμάκιο, οι αρμοδιότητες και υπευθυνότητες της θέσης, το μορφωτικό επίπεδο, η προϋπηρεσία και η απόδοση του εργαζόμενου.

Οι συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού του Ομίλου κατά το 2019, ανήλθαν στο ποσό των 142,9 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τις δαπάνες μισθοδοσίας για τακτική και υπερωριακή απασχόληση, τις εργοδοτικές επιβαρύνσεις για εισφορές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τις πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που δίνονται πάνω και πέραν προβλεπομένων από την εργατική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις. Οι πρόσθετες μισθολογικές παροχές, που αποτελούν οικειοθελή προσφορά προς τους εργαζόμενους, περιλαμβάνουν επιδόματα που στοχεύουν στην ανταμοιβή της εργατικότητας και της συνεισφοράς στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Ανάλυση κόστους αμοιβών 2019 (εκατ. ευρώ)

Ανάλυση κόστους αμοιβών 2018 (εκατ. ευρώ)

Πρόσθετες Οικειοθελείς Παροχές

Ο Όμιλος έχει καθιερώσει εδώ και πολλά χρόνια ένα ευρύ πρόγραμμα συμπληρωματικών οικειοθελών κοινωνικών και ασφαλιστικών παροχών, που καλύπτουν τόσο τους εργαζόμενους όσο και τα μέλη των οικογενειών τους. Σ' αυτό το πλαίσιο λειτουργούν ασφαλιστικά προγράμματα για το προσωπικό (συνταξιοδοτικό και νοσοκομειακής περίθαλψης), υπάρχουν προγράμματα υποστήριξης των εργαζομένων για τα έξοδα μόρφωσης των παιδιών τους, χριστουγεννιάτικες γιορτές για τα παιδιά, βραβεία πολυετίας, στήριξη για τη συμμετοχή των εργαζομένων σε οργανωμένα αθλήματα κ.α.

10

εκατ. ευρώ οι οικειοθελείς παροχές προς τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους το 2019

Εθελοντική Αιμοδοσία

Η εθελοντική αιμοδοσία του προσωπικού του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει γίνει θεσμός, αφού έχει συμπληρώσει πάνω από 30 χρόνια προσφοράς. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου για το διυλιστήριο και με το Ειδικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «Μεταξιά» για τα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Συνολικά, η τράπεζα αίματος που προκύπτει, καλύπτει τις ανάγκες των εθελοντών αιμοδοτών, των στενών συγγενικών τους προσώπων, αλλά και άλλων συνανθρώπων μας σε έκτακτες περιπτώσεις. Σε όλα τα χρόνια λειτουργίας της τράπεζας έχουν συγκεντρωθεί πάνω από 3.900 μονάδες.

Αθλητικές Δραστηριότητες για το Προσωπικό

Στο πλαίσιο της προώθησης της ομαδικότητας και της υγιεινής ζωής, υποστηρίζουμε τη συμμετοχή του προσωπικού σε αρκετές αθλητικές δραστηριότητες.

Μαραθώνιος Αθηνas

Φέτος, για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στήριξε τη συμμετοχή εργαζομένων όλου του Ομίλου στο μεγαλύτερο αθλητικό γεγονός της χώρας, τον 37ο Κλασικό Μαραθώνιο Αθηνών που πραγματοποιήθηκε στις 9 & 10 Νοεμβρίου. Για την καλύτερη προετοιμασία των συμμετεχόντων, λίγους μήνες νωρίτερα διοργανώθηκαν προπονήσεις στο Άλσος Ανδρέα Συγγρού και στο δημοτικό γήπεδο της Κορίνθου με τη βοήθεια προπονητή.

Την ημέρα του αγώνα, 95 άτομα συμμετείχαν στα 5 χιλιόμετρα, 75 άτομα στα 10 χιλιόμετρα και 35 άτομα στον κλασικό Μαραθώνιο των 42 χιλιομέτρων, τερματίζοντας στο κατάμεστο Καλλιμάρμαρο Στάδιο. Αξίζει να σημειωθεί πως η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εξασφάλισε τις 105 από τις 205 συμμετοχές μέσω του Μη Κερδοσκοπικού Οργανισμού «ΣΧΕΔΙΑ» που υποστηρίζει την ένταξη των ανέργων στην κοινωνία.

Ομάδες Ποδοσφαίρου και Μπάσκετ

Η ποδοσφαιρική ομάδα των υπαλλήλων της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2019 είχε μία αξιόλογη πορεία και κατέκτησε το πρωτάθλημα των επιχειρήσεων-εταιρειών στην κατηγορία «COMMERCIAL LEAGUE» με σύνολο 20 ομάδων.

Επίσης, η αντίστοιχη ομάδα Μπάσκετ το 2019 κατέκτησε το τουρνουά 3 on 3 και στο πρωτάθλημα κατέκτησε την 3η θέση στην β' κατηγορία με σύνολο 50 ομάδων.

6. Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Θεωρούμε την επένδυση στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού μας στρατηγική επιλογή και βασικό παράγοντα ευθυγράμμισης των ικανοτήτων των ανθρώπων μας με την ευρύτερη στοχοθέτηση του Ομίλου μας.

Ως εκ τούτου, λόγω της ουσιαστικότητας του θέματος, ο Όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ διαρθρώνει και υλοποιεί κάθε χρόνο ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εργαζομένων. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι ο συνεχής εμπλουτισμός των επαγγελματικών γνώσεων των εργαζόμενων, η διεύρυνση των δεξιοτήτων τους και η αναβάθμιση της τεχνικής τους κατάρτισης ώστε να είναι δυνατή η υλοποίηση του έργου τους καθημερινά αλλά και μακροπρόθεσμα.

7,7

εκατ. ευρώ στην πενταετία 2015-2019
σε προγράμματα εκπαίδευσης
και κατάρτισης

Προγράμματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Οι παράμετροι που καθορίζουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, είναι οι εκπαιδευτικές ανάγκες όπως προκύπτουν μέσα από το περιβάλλον εργασίας κάθε έτους.

Τα Προγράμματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης αφορούν στους ακόλουθους τομείς:

- Εκπαίδευση σε επιχειρηματικές και διοικητικές δεξιότητες, δεξιότητες Πληροφορικής αλλά και σε θέματα προσωπικής ανάπτυξης.
- Εισαγωγική εκπαίδευση για τους νέους χειριστές και τεχνίτες συντήρησης και τους νέους μηχανικούς.
- Εκπαίδευση εξειδίκευσης του τεχνικού προσωπικού στο αντικείμενο εργασίας του, αλλά και στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας και εξοπλισμού εργασίας.
- Εκπαίδευση σε θέματα Υγιεινής, Ασφάλειας, Προστασίας Περιβάλλοντος και Ποιότητας, με έμφαση στα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε χώρου εργασίας.
- Εκπαίδευση του μη τεχνικού προσωπικού στους βασικούς κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, στη χρήση πυροσβεστικών μέσων και στην παροχή Πρώτων Βοηθειών.
- Ασφαλής οδήγηση και διαδικασίες για την ασφαλή φορτοεκφόρτωση και οδική μεταφορά καυσίμων.
- Ασκήσεις ετοιμότητας για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών με τακτικές προγραμματισμένες ή έκτακτες ασκήσεις.

Η υλοποίηση των προγραμμάτων γίνεται με ενδο - εταιρικά σεμινάρια, με συμμετοχή σε σεμινάρια είτε στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό που διοργανώνονται από διεθνώς αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά κέντρα. Επίσης, στελέχη μας παρακολουθούν συνέδρια εντός και εκτός της χώρας, συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης προπτυχιακού αλλά και μεταπτυχιακού επιπέδου και φυσικά ενημερώνονται διαρκώς μέσω αγοράς βιβλίων και συνδρομών σε εξειδικευμένες τεχνικές περιοδικές εκδόσεις και επαγγελματικούς συλλόγους.

Η Εκπαίδευση το 2019

Το 2019 πραγματοποιήθηκαν προγράμματα εκπαίδευσης διάρκειας 37.780 ανθρωποωρών με συνολικό κόστος 2,2 εκατ. ευρώ, τα οποία παρακολούθησαν 1.640 εργαζόμενοι (78,9% της συνολικής ανθρωποδύναμης), από τους οποίους 169 ήταν στελέχη και 1.471 λοιποί εργαζόμενοι. Στις εκπαιδευτικές ανθρωποώρες, συνυπολογίζονται οι ώρες που έχουν σχέση με την εκπαίδευση Πυρασφάλειας, χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας και άλλα συναφή θέματα στο διυλιστήριο και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις του Ομίλου. Όμως, δεν προσμετρώνται οι ώρες εκπαίδευσης που έχουν σχέση με την εκτέλεση ασκήσεων ετοιμότητας. Τα αντίστοιχα νούμερα για το 2018 ήταν 33.850 ανθρωποώρες με κόστος 1,8 εκατ. ευρώ τα οποία παρακολούθησαν 1.547 εργαζόμενοι, 158 στελέχη και 1.389 λοιποί εργαζόμενοι.

78,9%

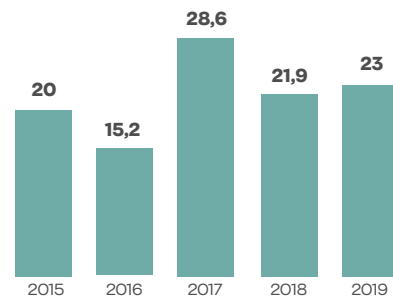
του προσωπικού μας συμμετείχε στα προγράμματα εκπαίδευσης

Η Υγιεινή και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η Προστασία του Περιβάλλοντος, καθώς και η Ποιότητα ήταν βασικά θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και για το 2019. Σ' αυτούς τους τομείς η εκπαίδευση αφορούσε τα σχετικά Συστήματα Διαχείρισης, την προστασία από θαλάσσια και ατμοσφαιρική ρύπανση και την αποφυγή σχετικού συμβάντος, την ασφάλεια διεργασιών, την υγιεινή της εργασίας, την Πυρασφάλεια, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, μεθόδους διάσωσης σε συνεργασία με την ΕΜΑΚ, την ασφαλή οδήγηση και μεταφορά καυσίμων, την παροχή Α' Βοηθειών, καθώς και άλλα πιο ειδικά θέματα.

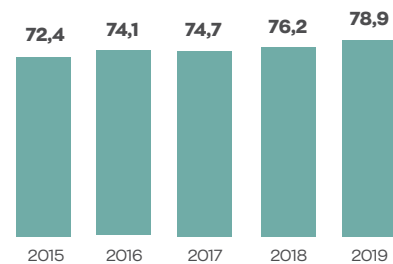
Τα άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα αποσκοπούσαν στην επιμόρφωση του υφιστάμενου τεχνικού προσωπικού, με στόχο την ανάπτυξη και περαιτέρω βελτίωση των δεξιοτήτων του σε διάφορα εξειδικευμένα τεχνικά θέματα, την εκπαίδευση εργαζομένων των εταιρειών εμπορίας σε θέματα κλιματικής αλλαγής, προστασίας προσωπικών δεδομένων, φορολογίας, διοίκησης και ηγεσίας, εσωτερικού ελέγχου, διαχείρισης και αξιολόγησης ανθρώπινου δυναμικού, πωλήσεων, πληροφορικής, ανάπτυξης κουλτούρας ασφάλειας, λογιστικής, προμηθειών, οικονομικών, τελωνειακής πολιτικής, εξυπηρέτησης πελατών, μάρκετινγκ, επικοινωνίας και νομικών θεμάτων.

Σημαντική ήταν και η συνεισφορά των στελεχών του Ομίλου στην πραγματοποίηση της ενδοεταιρικής εκπαίδευσης. Το 2019, αυτή η συμμετοχή εκφραζόμενη σε χρόνο απασχόλησης, ήταν περίπου 7.300 ώρες. Επίσης, κατά το 2019 υποστηρίχθηκαν 10 εργαζόμενοι στο πλαίσιο της πολιτικής για την κάλυψη των σχετικών διδάκτρων, προκειμένου να εξειδικευθούν ή να αποκτήσουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών, σε τομείς που συνάδουν με τις τρέχουσες ανάγκες του Ομίλου.

Μέσος Όρος ωρών εκπαίδευσης ανά εκπαιδευθέντα

Ποσοστό εκπαιδευθέντων στο σύνολο του Ανθρώπινου Δυναμικού (%)

Θέματα Εκπαίδευσης Στελεχών και Εργαζομένων το 2019

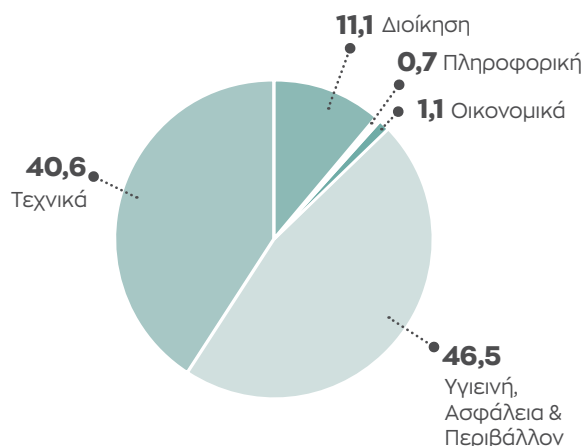
Προσπαθούμε να αναπτύσσουμε διαρκώς τα στελέχη μας παρέχοντας πρωτοποριακά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων σε συνεργασία με κορυφαία εκπαιδευτικά ιδρύματα και φορείς.

Για την απόκτηση ηγετικών ικανοτήτων πραγματοποιήθηκαν τα εξής προγράμματα τα οποία και φέρουν τη πιστοποίηση του πανεπιστημίου Harvard:

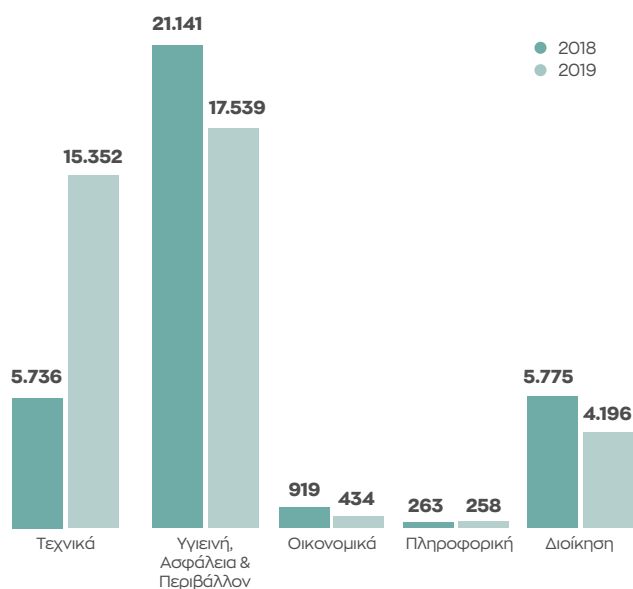
Ακαδημία Ηγεσίας Επίπεδο 1: Στόχος της εκπαίδευσης είναι η ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για κάθε έναν νέο προϊστάμενο, ώστε να μπορεί να διοικεί την ομάδα του και να καλλιεργεί τις σχέσεις με τους συναδέλφους και τους προϊστάμενους του.

Ακαδημία Ηγεσίας Επίπεδο 2: Σκοπός της εκπαίδευσης είναι η περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται για κάθε προϊστάμενο, ώστε να μπορεί να διαχειριστεί μια ποικιλία επιχειρησιακών προκλήσεων που επηρεάζουν άμεσα την επιτυχία της εργασίας του.

Ποσοστό ωρών ανά εκπαιδευτικό αντικείμενο (%)
Σύνολο ωρών: 37.780

Ανθρωποώρες εκπαίδευσης ανά εκπαιδευτικό αντικείμενο

Θέματα Εκπαίδευσης στο Διυλιστήριο το 2019

Το 2019 προχωρήσαμε στην αναδιοργάνωση του Τμήματος Εκπαίδευσης του διυλιστηρίου με στόχο να παρέχουμε την πλέον σύγχρονη και αποτελεσματική εκπαίδευση στους εργαζομένους μας σε όλες τις βαθμίδες απασχόλησης. Για το εν λόγω εγχείρημα ζητήθηκε η συνδρομή συμβούλων διεθνώς αναγνωρισμένων οίκων στον τομέα της εκπαίδευσης και ανάπτυξης.

Η δημιουργία του νέου συστήματος εκπαίδευσης και ανάπτυξης περιλαμβάνει τρεις φάσεις:

- Αξιολόγηση του υφιστάμενου συστήματος και αναγνώριση απαιτούμενων βελτιώσεων.
- Ανάλυση εργασίας ανά θέση, χαρτογράφηση των απαραίτητων δεξιοτήτων και δημιουργία προγραμμάτων εξέλιξης τους.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού καθώς και ανάπτυξη εσωτερικών εκπαιδευτών (train the trainer).

Στο τέλος του 2019 έχει ολοκληρωθεί η δεύτερη φάση όσον αφορά το εργατοτεχνικό προσωπικό, ενώ στο 1ο τρίμηνο του 2020 θα ολοκληρωθεί η 2η φάση και θα ξεκινήσει η 3η φάση με αναμενόμενη διάρκεια 3 έτη.

Με την ολοκλήρωση και την εφαρμογή του νέου συστήματος εκπαίδευσης η εταιρεία θα παρέχει ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό πρόγραμμα βασισμένο σε διεθνή πρότυπα.

Τα κυριότερα θέματα εκπαίδευσης για το 2019 ήταν:

- Εκπαίδευση προσωπικού βάρδιας στη χρήση πυροσβεστικών μέσων και Μέσων Ατομικής Προστασίας με εβδομαδιαίες σχετικές ασκήσεις.
- Εκπαίδευση χρήσης πυροσβεστικών μέσων και αναπνευστικών συσκευών στο πεδίο ασκήσεων του διυλιστηρίου.
- Ενδοεταιρική εκπαίδευση στην έκδοση Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας, καθώς και τη χρήση ανιχνευτών αερίων και αναπνευστικού εξοπλισμού.

- Εκπαίδευση των ομάδων διάσωσης από την ΕΜΑΚ Ελευσίνας, σχετικά με τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν και βρίσκονται σε δυσπρόσιτα σημεία του διυλιστηρίου, ψηλά από το έδαφος.
- Εκτενής εκπαίδευση του προσωπικού ασφάλειας στις Α' βοήθειες -με λήψη σχετικής πιστοποίησης-, στις διαδικασίες διάσωσης από την ΕΜΑΚ και την Ελληνική Αστυνομία, στην ασφαλή και γρήγορη οδήγηση αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών, ασθενοφόρων και πυροσβεστικών οχημάτων.
- Εκπαίδευση των αγηγμάτων πυρασφάλειας για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών.
- Θεωρητική εκπαίδευση σε σενάρια παραβίασης ασφάλειας στο διυλιστήριο από τον διοικητή της Ομάδας Πρόληψης και Καταστολής Εγκληματικότητας (Ο.Π.Κ.Ε.) της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Σεμινάριο στην διαχείριση ύποπτων για εκρηκτικά αντικειμένων από την Διεύθυνση Μηχανικού του Στρατού Ξηράς καθώς και εκπαίδευση για διάσωση και παροχή Α' Βοηθειών Μάχης, σε πιθανό τρομοκρατικό χτύπημα.
- Εκπαίδευση και περιοδική επαναπιστοποίηση των Τεχνικών Επιθεωρητών σταθερού εξοπλισμού σε όλες τις εφαρμοστέες μεθόδους ελέγχου (ραδιογραφία, υπέρηχοι, μαγνητικά σωματίδια, penetrant fluid test, οπτικός έλεγχος, θερμογραφία κα).
- Εκπαίδευση παρακολούθησης περιστροφικών μηχανημάτων μέσω ανάλυσης δονήσεων για προληπτική συντήρησή τους.
- Εκπαίδευση νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού (μηχανικών, χειριστών, τεχνιτών) στην αίθουσα, στο πεδίο και με ασκήσεις.
- Συμμετοχή των μηχανικών του διυλιστηρίου σε διεθνή συνέδρια, σεμινάρια και επισκέψεις σε άλλα διυλιστήρια.

Εργαλεία Εκπαίδευσης στο Διυλιστήριο

Στο διυλιστήριο χρησιμοποιούνται προσομοιωτές μονάδων παραγωγής (Training Simulator) για την εκπαίδευση των χειριστών θαλάμου, με σκοπό την ανάπτυξη και διατήρηση δεξιοτήτων. Το 2019 ξεκίνησε η αναβάθμιση των υφιστάμενων προσομοιωτών λειτουργίας στις μονάδες Υδρογονοδιάσπασης, Καταλυτικής Πυρόλυσης και Απόσταξης Αργού Πετρελαίου. Παράλληλα, αναπτύσσονται νέοι προσομοιωτές για την καταλυτική αναμόρφωση νάφθας. Επίσης, έχει ήδη παραδοθεί και λειτουργεί προσομοιωτής γενικής χρήσης για εκπαίδευση μετάβασης των χειριστών πεδίου σε θέσεις θαλάμου, αλλά και για την κατανόηση θεμελιωδών εννοιών από χειριστές πεδίου. Η χρήση του συνοδεύεται από εκπαιδευτικό υλικό για χρήση μηχανημάτων σε όλη την εγκατάσταση.

Σημαντικό εργαλείο αποτελεί και το online εκπαιδευτικό υλικό το οποίο ανανεώνεται με ηλεκτρονικά βιβλία, παρουσιάσεις από συνέδρια, εκπαιδευτικά βίντεο κ.α. Επίσης, διαθέσιμα είναι και τεχνικά εγχειρίδια εκπαίδευσης τα οποία είναι προσαρμοσμένα στην παρούσα δομή του διυλιστηρίου αλλά και στις σημερινές παραγωγικές του ανάγκες. Παράλληλα, στο πλαίσιο ευαισθητοποίησης στα θέματα ασφαλείας, προβάλλονται συστηματικά βίντεο μικρού μήκους με στοχευμένο περιεχόμενο στα κτήρια που χρησιμοποιούν οι χειριστές πεδίου.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η συνεχής βελτίωση στην Υγιεινή και την Ασφάλεια, αποτελεί πρωταρχική και διαχρονική μας δέσμευση.

Η φύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου –διύλιση, διακίνηση, αποθήκευση και εμπορία καυσίμων– σε συνδυασμό με τις αρχές και αξίες μας, καθιστούν την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην εργασία θέμα ουσιώδες και εξαιρετικής σημασίας για το οποίο η δέσμευσή μας είναι απόλυτη και διαχρονική. Για την εξασφάλιση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος και για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους εφαρμόζουμε ένα αυστηρά δομημένο σύστημα Διαχείρισης σε πλήρη εναρμόνιση με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και με πρόσθετα μέτρα.

Με μόνιμο στόχο τα «Μηδέν ατυχήματα» ενισχύουμε και θωρακίζουμε το διαχειριστικό μας σύστημα με:

- Συνεχή εκπαίδευση και παρουσιάσεις θεμάτων ασφάλειας με συμμετοχή όλων των εργαζομένων.
- Τακτική συντήρηση του εξοπλισμού προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή και ασφαλής λειτουργία του.
- Επενδύσεις σε εξοπλισμό και μέτρα ελέγχου νέας τεχνολογίας.

- Αξιολόγηση της επικινδυνότητας (Risk assessment) σε κρίσιμες δραστηριότητες προκειμένου να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης και προστασίας πριν την εκτέλεσή της.
- Δημιουργία κουλτούρας ασφάλειας σε όλο τον Όμιλο με παρουσιάσεις σχετικού υλικού στο σύνολο του προσωπικού.

Κατά τη διάρκεια του 2019, συνεχίστηκαν οι επενδύσεις σε έργα βελτίωσης τόσο της λειτουργικής όσο και της προσωπικής ασφάλειας των εργαζομένων με στόχο τη συνεχή βελτίωση της επίδοσής μας στην Υγιεινή και στην Ασφάλεια αλλά και στην ενίσχυση της κουλτούρας ασφαλείας του οργανισμού.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις σε έργα που μειώνουν την πιθανότητα πρόκλησης ατυχήματος, αλλά και στη βελτίωση του εξοπλισμού πυρασφάλειας.

1,2

**δείκτης συχνότητας
ατυχημάτων του Ομίλου**

38,3

**εκατ. ευρώ οι δαπάνες
για την ασφάλεια το 2019
(επενδύσεις και
λειτουργικά έξοδα)**

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας

Η Υγιεινή και Ασφάλεια στην εργασία και η πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί για εμάς ηθική υποχρέωση και επιχειρηματική αναγκαιότητα που ξεφεύγει από τα στενά όρια μιας απλής νομικής υποχρέωσης. Πρωταρχικό μας μέλημα είναι να παίρνουμε μέτρα και να υλοποιούμε έργα και προγράμματα, προκειμένου να επιτυγχάνονται οι μόνιμοι στόχοι μας για Υγιεινή και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας, οι οποίοι διατυπώνονται ως εξής:

- Μείωση, στο ελάχιστο δυνατό, της πιθανότητας εκδήλωσης μεγάλου τεχνολογικού ατυχήματος.
- Μηδενικός αριθμός εργατικών ατυχημάτων - «Goal Zero - Μηδέν Ατυχήματα».
- Συνεχής έλεγχος και ποιοτική αναβάθμιση του εξοπλισμού, προκειμένου να επιτυγχάνεται βελτίωση των συνθηκών για ασφαλή εκτέλεση της εργασίας.
- Αποτελεσματική προστασία των ανθρώπων (του προσωπικού μας, του προσωπικού των εργολάβων, των περιοίκων, των συνεργατών και επισκεπτών μας), καθώς και του περιβάλλοντος και των εγκαταστάσεών μας, από τους κινδύνους οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν από τη δραστηριότητα της εταιρείας.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού και ενημέρωση σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας, με στόχο την πρόληψη ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.
- Πλήρης εναρμόνιση με τις νομοθετικές απαιτήσεις.
- Ενεργή συμμετοχή όλων για την εξεύρεση αποδεκτών και αποτελεσματικών λύσεων για την προστασία και την ασφάλεια, αλλά και τη δημιουργία κανονισμών, αναγνώριση κινδύνων και αξιολόγηση επικινδυνότητας.
- Ανοικτή επικοινωνία μεταξύ εργαζομένων και διοίκησης σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

Η επίτευξη των στόχων μας στο διυλιστήριο, υλοποιείται με την εφαρμογή του ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας, το οποίο είναι πιστοποιημένο -από

το 2008- με το πρότυπο OHSAS 18001:2007, το διεθνώς αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης για την Υγιεινή και Ασφάλεια. Αυτήν την πιστοποίηση έχουν λάβει και οι εταιρείες OFC (από το 2006), Coral και Coral Gas (από το 2013).

Στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ λειτουργεί το Τμήμα Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, το οποίο είναι αρμόδιο για όλη λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας. Επίσης, η οργάνωση για την Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει τεχνικούς ασφάλειας, ιατρούς εργασίας και νοσηλευτικό προσωπικό, τόσο στο διυλιστήριο όσο και στα κεντρικά γραφεία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, σε επίπεδο που υπερκαλύπτει τις προβλέψεις του Νόμου.

Επίσης, λειτουργούν δύο θεσμοθετημένες Επιτροπές:

- η Επιτροπή Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, στη σύνθεση της οποίας συμμετέχουν Τμηματάρχες του διυλιστηρίου, εκπροσωπώντας όλο το προσωπικό.
- η πενταμελής Επιτροπή Υγείας & Ασφάλειας των Εργαζομένων, της οποίας τα αιρετά μέλη εκλέγονται ανά διετία από τους εργαζομένους στο διυλιστήριο.

Η λειτουργία των ανωτέρω Επιτροπών αποσκοπεί στον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας και στη συνακόλουθη διατύπωση υποδείξεων για τροποποιήσεις και βελτιώσεις.

Παρόμοια οργάνωση, λαμβανομένων φυσικά υπ' όψιν και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε χώρου εργασίας, υπάρχει και στις υπόλοιπες εταιρείες του Ομίλου.

Οι ενέργειες για την επίτευξη των στόχων Υγιεινής και Ασφάλειας αφορούν, κατά κύριο λόγο, στην ανάπτυξη κουλτούρας ασφάλειας και βασίζονται στις ακόλουθες δράσεις και εργαλεία:

1. *Toolbox meetings*, σύντομες συναντήσεις, προγραμματισμένες ή έκτακτες, στις οποίες γίνεται συζήτηση για προκαθορισμένα θέματα ασφάλειας. Αναδεικνύουν σημαντικά θέματα, προτάσεις για βελτίωση και συνεισφέρουν στην επικοινωνία μεταξύ του προσωπικού, προς όλα τα κλιμάκια αμφίδρομα. Μέσω καταγραφής των θεμάτων και των προτάσεων γίνεται διαρκής επαναξιολόγηση των θεμάτων ασφάλειας και δρομολογούνται ενέργειες για βελτίωση.

Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΔΥΑ)

OHSAS 18001:2007

2. *Safety observations*, επιθεωρήσεις στο πεδίο από όλους τους εργαζομένους με στόχο τον εντοπισμό ανασφαλών συμπεριφορών. Οι παρατηρήσεις αυτές δεν εστιάζουν στον εξοπλισμό, αλλά στην ανθρώπινη συμπεριφορά και συνοδεύονται από διάλογο σχετικά με την ασφάλεια και τις σωστές πρακτικές. Ο κάθε εργαζόμενος αποκτά ενεργό ρόλο, δεδομένου ότι μέσω συνεχούς παρατήρησης και διαλόγου στο πεδίο εκπαιδεύεται αλλά και εκπαιδεύει τους υπόλοιπους. Ο εργαζόμενος αποκτά υπεύθυνη στάση και έχει το δικαίωμα να σταματήσει μία εργασία σε περίπτωση που εντοπίσει ανασφαλείς συνθήκες. Οι συνεχείς επιθεωρήσεις από το προσωπικό έχουν ως αποτέλεσμα την ευαισθητοποίηση όλων για τους εγγενείς κινδύνους των εργασιών και τη βελτίωση της κουλτούρας ασφαλείας. Επιπλέον, τα ευρήματα καταχωρούνται σε ηλεκτρονικό σύστημα, μέσω ειδικής φόρμας. Είναι δυνατή με αυτό τον τρόπο η αναζήτηση και προβολή αναλυτικής κατάστασης με πληθώρα κριτηρίων, καθώς και η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για εντοπισμό των τομέων με περιθώριο βελτίωσης.
3. *Operator Care Program* με στόχο όλοι οι εργαζόμενοι να εκπαιδευτούν και να αποκτήσουν το ίδιο επίπεδο γνώσης. Υπάρχουν καθορισμένα εκπαιδευτικά αντικείμενα ανά θέση εργασίας, που επικεντρώνουν στον εξοπλισμό, τη διεργασία και την περιοχή ευθύνης με γνώμονα την ασφάλεια, προκειμένου να μπορούν να εντοπιστούν έγκαιρα ανασφαλείς συνθήκες. Η εκπαίδευση γίνεται σε αίθουσα με κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό και κυρίως στο πεδίο από έμπειρο προσωπικό του τμήματος. Ο εκπαιδευτής μπορεί να προέρχεται από άλλο τμήμα ή και τρίτο φορέα ανάλογα με τις ανάγκες.
4. Σημαντικό εργαλείο το οποίο αναπτύχθηκε για την ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε θέματα ασφάλειας είναι το *Time Out For Safety (TOS)*, όπου συνίσταται σε απρογραμματίστες συναντήσεις για θέματα ασφαλείας. Εφαρμόζεται σε περιπτώσεις κάποιας παρατήρησης ή κάποιας ανασφαλούς συνθήκης που εντοπίστηκε στο πεδίο.
5. Εβδομαδιαίες ασκήσεις πυρασφάλειας που λαμβάνουν χώρα στο διυλιστήριο, στο πλαίσιο των οποίων γίνεται ανάπτυξη του σεναρίου και συζήτηση από τους υπευθύνους και το προσωπικό των μονάδων, με στόχο να προαχθούν προτάσεις βελτίωσης από τους εργαζομένους.
6. Συναντήσεις (*safety meetings*) του Γενικού Διευθυντή του διυλιστηρίου με τους εργαζομένους, με στόχο την καθοδήγηση αλλά και την ανταλλαγή απόψεων σε θέματα ασφαλείας.

Η ανάπτυξη μίας ισχυρής κουλτούρας ασφαλείας δεν περιορίζεται αποκλειστικά στους εργαζομένους μας αλλά συμπεριλαμβάνει και το εργολαβικό προσωπικό που εκτελεί εργασίες στις εγκαταστάσεις μας. Για το σκοπό αυτό υπάρχει συνεχής συνεργασία και αμφίδρομη επικοινωνία με ενέργειες που περιλαμβάνουν:

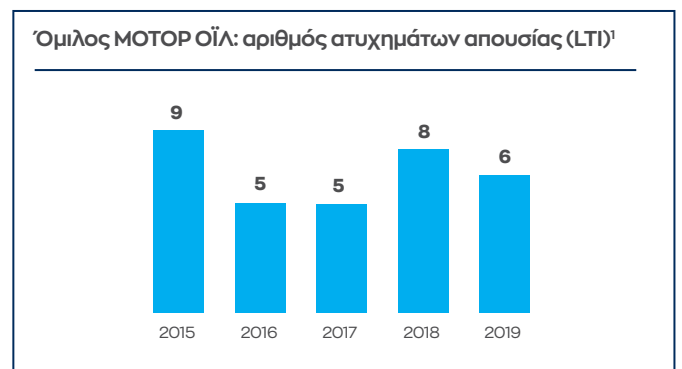
1. Επιθεωρήσεις στο πεδίο (*Safety observations*) με τις εταιρίες των εργολάβων να λαμβάνουν αναφορές με παρατηρήσεις που τις αφορούν καθημερινά, με στόχο την παρακολούθηση των επιδόσεων τους σε θέματα ασφαλείας, την επιβράβευση για τις καλές πρακτικές και την άμεση υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών.

2. Ημερίδες για την ευαισθητοποίηση των εργολάβων με σκοπό την ενεργή τους συμμετοχή σε θέματα ασφαλείας.
3. Συναντήσεις πριν από κρίσιμα έργα με συμμετοχή των μηχανικών και τεχνικών ασφαλείας όλων των εργολάβων με στόχο την ενημέρωσή τους σε θέματα ασφαλείας.
4. Καθημερινή επικοινωνία υπευθύνων εργολάβων και εταιρείας για τη λήψη προληπτικών μέτρων, το συντονισμό και την ασφαλή εκτέλεση εργασιών.
5. Συνεχής αξιολόγηση των επιδόσεων των εργολάβων ως προς την διαχείριση των θεμάτων ασφαλείας. Ειδικότερα, για το 2020 έχει εγκριθεί και προγραμματιστεί πιλοτικό πρόγραμμα αξιολόγησης εργολάβων από τρίτο ανεξάρτητο φορέα, που θα εξετάσει τα συστήματα διαχείρισης υγιεινής και ασφάλειας και τις επιδόσεις σε θέματα ασφαλείας. Η αξιολόγηση έχει σκοπό να αποτελέσει την αφετηρία μιας συνεχούς πορείας βελτίωσης για την υπερκάλυψη των απαιτήσεων και προτύπων της εταιρείας. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, θα θεσμοθετηθεί ο νέος τρόπος αξιολόγησης με καθολική εφαρμογή σε όλους τους εργολάβους.

2. Η επίδοσή μας στην Ασφάλεια

Σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου μας γίνεται συστηματική αναφορά, καταγραφή, διερεύνηση και ανάλυση συμβάντων (αναφλέξεων, ατυχημάτων, παρ' ολίγον ατυχημάτων) σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένους δείκτες, με σκοπό τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών και προληπτικών μέτρων, ενώ ενισχύουμε την εμπειρία μας παρακολουθώντας τις διερευνήσεις σημαντικών ατυχημάτων που συμβαίνουν σε ομοειδείς εγκαταστάσεις στο εξωτερικό, αξιοποιώντας κατάλληλα τα συμπεράσματά τους.

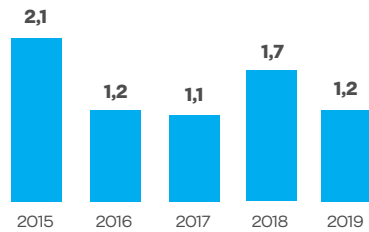
Στις διάφορες εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ το 2019 καταγράφηκαν έξι (6) ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTI - Lost Time Injuries). Δύο σημειώθηκαν στο διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, τρία στην εταιρεία LPC και ένα στην εταιρεία AVIN.

Δεν σημειώθηκε κανένα θανατηφόρο ατύχημα και κανένα σοβαρό συμβάν κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων μας.

Ο Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIF - Lost Time Injuries Frequency) διαμορφώθηκε στο 1,2. Στην ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αντίστοιχα, ο LTIF ήταν 0,7, που αποτελεί ιστορικά τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή του δείκτη για την εταιρεία. Στην LPC ο δείκτης ήταν 8,7 και στην AVIN ήταν 1,9.

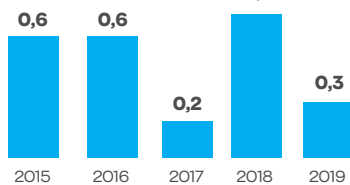
Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ: Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIF)¹

Δείκτης Συχνότητας = Αριθμός ατυχημάτων ανά εκατομμύριο εργατοωρών

Ο Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIS - Lost Time Injuries Severity), σε επίπεδο Ομίλου, κατέγραψε τιμή 0,3, ενώ και για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ η τιμή του δείκτη ήταν 0,3. Στην LPC ο δείκτης διαμορφώθηκε στο 1,4 και στην AVIN στο 0,2.

Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ: Δείκτης Σοβαρότητας Ατυχημάτων Απουσίας (LTIS)¹

Δείκτης Σοβαρότητας = Αριθμός ωρών διακοπής της εργασίας ανά χιλιάδα εργατοωρών

¹ Σημείωση: Συμπεριλαμβάνονται οι εταιρείες ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, Avin Oil (από το 2006), Coral και Coral Gas (από το 2010), (από το 2012), LPC (από το 2015) και Coral Cyprus και NRG (2018).

Οι τιμές αυτές, σε συνδυασμό με τη συνεχή αύξηση της παραγωγής στο διυλιστήριο, αλλά και τους αυξημένους όγκους που διακινούνται από τις εμπορικές μας εταιρείες, ακολουθούν σταθερά πτωτική πορεία την τελευταία εικοσαετία, υποδηλώνοντας τη συνεχή προσπάθεια και προσέγγιση του στόχου των μηδενικών ατυχημάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η διοίκηση του Ομίλου παρέχει σταθερή υποστήριξη στα προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού, καθώς και ενίσχυσης των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, παραμένοντας προσηλωμένη στο στόχο για μηδέν ατυχήματα. Τα ατυχήματα απουσίας από την εργασία (LTIs) αναλύθηκαν ενδελεχώς προκειμένου να εντοπιστούν τα αίτια και τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα, τα οποία εν συνεχεία επικοινωνήθηκαν στο προσωπικό μέσω εκπαιδεύσεων και ενημερώσεων.

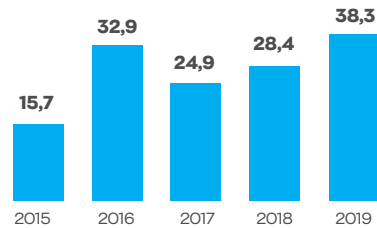
Επίσης, υπήρξε άμεση υλοποίηση των προτεινόμενων, από τις διερευνήσεις των LTIs, έργων βελτίωσης του εξοπλισμού. Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν στα ατυχήματα που έχουν σχέση με το προσωπικό του Ομίλου και δεν συμπεριλαμβάνουν τα ατυχήματα σε προσωπικό εργολάβων, τα οποία παραμένουν πολύ χαμηλά. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι τα ατυχήματα εργολάβων ήταν τρία για το 2017, δύο για το 2018 και τρία για το 2019. Τέλος, σημειώνεται ότι δεν καταγράφηκε, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, καμία επαγγελματική ασθένεια.

3. Επενδύσεις Υγιεινής και Ασφάλειας

Η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας επιτυγχάνεται με την υλοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων σε εξοπλισμό, την αναβάθμιση των διαδικασιών και τις επιθεωρήσεις Υγιεινής και Ασφάλειας.

Στο διυλιστήριο αλλά και στις λοιπές εγκαταστάσεις μας υπάρχει πάντα σε εξέλιξη επενδυτικό πρόγραμμα για την ενδεδειγμένη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, καθώς και για τεχνικές βελτιώσεις και ανανέωση του εν λόγω εξοπλισμού σύμφωνα με τις νέες εξελίξεις της τεχνολογίας, ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή ασφάλεια και πρόληψη ατυχημάτων.

Επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα υγιεινής και ασφάλειας (εκατ. ευρώ)

Το 2019, το συνολικό κόστος του επενδυτικού προγράμματος όλων των εταιρειών του Ομίλου για έργα βελτίωσης της υγιεινής και της ασφάλειας, καθώς και για την προμήθεια πάγιου εξοπλισμού ασφάλειας ήταν 30,4 εκατ. ευρώ, ενώ το κόστος των πάσης φύσεως λειτουργικών εξόδων ήταν 7,9 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο βάρος δόθηκε στην εκτέλεση έργων που μειώνουν τον κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος και βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας, καθώς και σε έργα που αναβαθμίζουν το επίπεδο πυρασφάλειας των εγκαταστάσεων.

Το φθινόπωρο του 2019 ολοκληρώθηκε επιτυχώς ένα σημαντικό έργο που αφορούσε τη συντήρηση και αναβάθμιση εξοπλισμού των μονάδων του συμπλέγματος καταλυτικής πυρόλυσης, διμερισμού και αλκυλίωσης. Πρωταρχικός σκοπός του έργου ήταν η βελτίωση της ασφάλειας των διεργασιών με παράλληλη αύξηση της παραγωγικότητας. Το έργο είχε συνολική διάρκεια μεγαλύτερη των 45 ημερών, με συμμετοχή πλήθους εργολαβικών εταιρειών, αλλά και πολλών εργαζομένων οι οποίοι δούλεψαν σε εντατικούς ρυθμούς εκτελώντας εκτεταμένες εργασίες. Ο στόχος των μηδενικών ατυχημάτων κατά τη διάρκεια των εργασιών επιτεύχθηκε με τη λήψη αυξημένων μέτρων ασφαλείας καθώς και την αδιάλειπτη επίβλεψη από έμπειρη ομάδα Τεχνικών Ασφαλείας σε εικοσιτετράωρη βάση.

Το 2019 συνεχίστηκε η αναβάθμιση του συστήματος καταιονισμού στη μονάδα αλκυλίωσης, καθώς και η αντικατάσταση των κεντρικών βανών πυρασφάλειας στο πυροσβεστικό δίκτυο του διυλιστηρίου και σε τμήματα του δικτύου προς τους πυρσούς.

Ολοκληρώθηκαν έργα αναβάθμισης στην προβλήτα του διυλιστηρίου, όπως αντικατάσταση προεντεταμένων δοκών στην προβλήτα, καθώς και αναβάθμιση υλικών σε εξοπλισμό και σωληνώσεις των μονάδων παραγωγής.

Επίσης, συνεχίστηκε η αναβάθμιση των μέσων ατομικής προστασίας και έγινε αγορά νέου εξοπλισμού πυρόσβεσης.

Επιπρόσθετα, όλες οι εμπορικές μας εταιρείες προχώρησαν σε επενδύσεις σχετικά με βελτιώσεις των συστημάτων ασφάλειας στα πρατήρια και τις εγκαταστάσεις τους. Αυτές περιλάμβαναν συντήρηση και αναβάθμιση εξοπλισμού των εγκαταστάσεων, αυτοματοποιήσεις, τοποθέτηση συσκευών κάμερας σε πρατήρια, βελτίωση φωτισμού, συντήρηση πυροσβεστικών μέσων κ.α. Παράλληλα, έγιναν σημαντικές επενδύσεις, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Νόμου 4439/2016, στα πρατήρια των εμπορικών μας εταιρειών που βρίσκονται σε ισόγειο κτιρίων αλλά και σε απόσταση μικρότερη των 30 μέτρων από χώρους συνάθροισης κοινού. Οι επενδύσεις περιλάμβαναν εγκατάσταση συστήματος ανάκτησης ατμών stage II, μόνιμου συστήματος ανίχνευσης υδρογονανθράκων κ.α. Το ύψος των συγκεκριμένων επενδύσεων ανήλθε στα 3,6 εκ. ευρώ.

4. Διαδικασίες

Η τεχνική αρτιότητα του εξοπλισμού, η συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα και κανονισμούς και οι ασφαλείς συνθήκες εργασίας είναι από τις βασικές παραμέτρους που εξασφαλίζουν την ασφάλεια στο χώρο εργασίας. Ακόμα πιο σημαντική είναι η αντιμετώπιση του ανθρώπινου παράγοντα, ο οποίος, μέσω της καθιέρωσης αυστηρών διαδικασιών και της εκπαίδευσης για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων, αλλά και της νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, οδηγείται στην εκτέλεση της εργασίας του με ασφάλεια.

Αναγνώριση και Έλεγχος Κινδύνου

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του διυλιστηρίου έχουν γίνει συστηματικές μελέτες εκτίμησης της επικινδυνότητας, ανά θέση και είδος εργασίας και έχουν καθορισθεί τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την απαλοιφή ή ελαχιστοποίησή της.

Επιπρόσθετα, και στο πλαίσιο των απαιτήσεων της πιστοποίησης κατά OHSAS, η όλη παρακολούθηση της διαδικασίας έχει πλήρως συστηματοποιηθεί.

Με ευθύνη κάθε τμήματος, οι κίνδυνοι που εντοπίζονται στο χώρο του κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες βάσει του επιπέδου επικινδυνότητας: χαμηλού, μεσαίου και υψηλού. Για κάθε κατηγορία επικινδυνότητας καθορίζεται χρονοδιάγραμμα λήψης μέτρων για την εξάλειψη ή τη μείωσή της και ορίζεται υπεύθυνος υλοποίησης.

Ιδιαίτερα σημαντική, κατά τις εργασίες επισκευής και συντήρησης, είναι η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εργασίας μέσα σε ένα αυστηρό θεσμικό πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών. Γ' αυτόν το λόγο, η διαδικασία έκδοσης Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας (Α.Ε.Ε.) αποτελεί αντικείμενο συνεχούς εκπαίδευσης για το προσωπικό μας, που εκδίδει ή αποδέχεται αυτές τις άδειες, καθώς και για το προσωπικό των εργολάβων που εμπλέκεται σε εργασίες στο διυλιστήριο. Το 2019 ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση του εντύπου της Α.Ε.Ε. και η σχετική διαδικασία με στόχο τον εκσυγχρονισμό του συστήματος έκδοσης αδειών και τη μετάβαση σε ηλεκτρονική πλατφόρμα έκδοσης.

Όσον αφορά στην ανάγκη εκτίμησης και ελαχιστοποίησης των λειτουργικών κινδύνων, σε κάθε νέα μονάδα ή σε τροποποιήσεις υφιστάμενων μονάδων, εφαρμόζεται η τεχνική ανάλυση κινδύνου και λειτουργικότητας (HAZOP - Hazard and Operability - Study) και εφαρμόζεται πενταετές πρόγραμμα αναθεώρησης.

Παρομοίως, εκπονούνται οι προβλεπόμενες από τους κανονισμούς μελέτες πυρασφάλειας και μελέτες / κοινοποιήσεις ασφάλειας (προς έγκριση και καταχώρηση αντίστοιχα από τις αρμόδιες αρχές).

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάλυση παρ' ολίγον συμβάντων (near miss), τα οποία κατηγοριοποιούνται με βάση τη σοβαρότητα των επιπτώσεων και την πιθανότητα να συμβούν (RISK = PROBABILITY x SEVERITY). Τα παρ' ολίγον συμβάντα συζητούνται με όλο το προσωπικό προκειμένου να αναπτυχθεί κουλτούρα ασφάλειας αλλά και να προκύψουν προτάσεις βελτίωσης μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών. Το 2019 αναθεωρήθηκε η γραπτή διαδικασία αναφοράς και διερεύνησης συμβάντων και παρ' ολίγον συμβάντων. Η αναθεωρημένη διαδικασία εισάγει αλλαγές στην κατηγοριοποίηση και καταγραφή των περιστατικών, καθορίζει με μεγαλύτερη σαφήνεια κρίσιμους όρους και ευθυγραμμίζεται με διεθνείς καλές πρακτικές και σύγχρονα πρότυπα.

Σχετικά με τον εξοπλισμό Υγιεινής και Ασφάλειας (Μέσα Ατομικής Προστασίας, Πυροσβεστικά Μέσα κλπ.) εφαρμόζονται αυστηρές προδιαγραφές με βάση αναγνωρισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Επιπρόσθετα, υπάρχει συνεχής παρακολούθηση έτσι ώστε οι προδιαγραφές να ενημερώνονται για να συμβαδίζουν με τις τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας.

Ενδεικτικές Δραστηριότητες στη διάρκεια του 2019 στον τομέα των Διαδικασιών

- Έγινε αναθεώρηση σε διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας.
- Συντάχθηκε νέο έντυπο και αναθεωρήθηκε η διαδικασία για την έκδοση Αδειών Εκτέλεσης Εργασίας
- Αναθεωρήθηκε η διαδικασία για την αναφορά και διερεύνηση συμβάντων και παρ' ολίγον συμβάντων.
- Αυξήθηκαν οι προσωπικοί ανιχνευτές 4 αερίων (H2S, LEL, CO & O2) για εφαρμογή σε κλειστούς χώρους.
- Εκδόθηκε ο νέος γενικός κανονισμός ασφαλείας συμπεριφοράς εργολάβων, που συνοψίζει όλους τους προ υπάρχοντες κανονισμούς και θέτει νέες απαιτήσεις σχετικά με την εργασιακή ασφάλεια.
- Συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των εργολάβων ως προς την τήρηση των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών μέσα στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου.

>

- Εγκρίθηκε πιλοτικό πρόγραμμα νέου τρόπου αξιολόγησης εργολάβων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας, μέσω τρίτου ανεξάρτητου φορέα, με αυστηρά κριτήρια βασισμένα σε διεθνείς πρακτικές και πρότυπα.
- Συνεχίστηκε η ενημέρωση των Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας των προϊόντων του διυλιστηρίου με νέα στοιχεία, στο πλαίσιο της εφαρμογής των ευρωπαϊκών κανονισμών REACH και CLP.
- Συνεχίστηκε η συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς, που σκοπό έχουν τη διερεύνηση και κατάρτιση διαρκώς βελτιούμενων κανόνων και πρακτικών.

Προστασία (Security)

Παίρνουμε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των εγκαταστάσεών μας απέναντι στους πιθανούς κινδύνους από κακόβουλες ή μη ενέργειες. Το σύστημα ασφάλειας είναι πλήρως αυτοματοποιημένο και περιλαμβάνει αυτόματο σύστημα ταυτοπροσωπίας εισερχομένων εργαζομένων και οχημάτων με έκδοση καρτών RFID κατά την είσοδο, κάμερες ασφάλειας στην περίμετρο του διυλιστηρίου και του λιμανιού, σύστημα ανίχνευσης κίνησης στην περίφραξη και αυτόματο σύστημα παρακολούθησης και ειδοποίησης (video analytics) σε περίπτωση παραβίασης της περιμέτρου του διυλιστηρίου.

Το προσωπικό μας, που είναι επιφορτισμένο με την προστασία, είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο τόσο από πλευράς προστασίας (security) όσο και από πλευράς ασφάλειας, ώστε να ασκεί τα καθήκοντά του αποτελεσματικά και έγκαιρα, αλλά και με πλήρη σεβασμό στην ελευθερία και στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

5. Κανονισμοί REACH και CLP

Ο Κανονισμός REACH αφορά την καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών προϊόντων που παράγονται/ εισάγονται στην Ε.Ε. σε ποσότητες πάνω από 1 τόνο ετησίως. Σκοπός του Κανονισμού είναι η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας και επηρεάζει τους παραγωγούς, εισαγωγείς και μεταγενέστερους χρήστες χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων μέσα στην Ε.Ε.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ από το 2008 συμμετέχει από κοινού με άλλες εταιρείες του κλάδου, στις αντίστοιχες Κοινοπραξίες (Consortia) και Φόρουμ Ανταλλαγής Πληροφοριών (SIEFs) για τις ουσίες που παράγει/εισάγει προκειμένου να ενημερώνεται άμεσα για τις εξελίξεις του Κανονισμού REACH και να είναι έτοιμη να ανταποκριθεί στις όποιες νομικές και επιστημονικές απαιτήσεις. Στο έτος που πέρασε η εταιρεία προέβη σε επικαιροποιήσεις στοιχείων ορισμένων φακέλων καταχώρισης, όπως επιτάσσει ο Κανονισμός (δηλ. να διατηρούνται συνεχώς επικαιροποιημένα τα στοιχεία που αφορούν τις καταχωρισμένες ουσίες) και θα συνεχίσει την επικαιροποίηση και των υπολοίπων εντός του 2020.

Ο Κανονισμός CLP αφορά την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία των χημικών προϊόντων, διασφαλίζοντας ότι οι κίνδυνοι που ενέχονται επικοινωνούνται με σαφήνεια στους εργαζομένους και στους καταναλωτές προκειμένου να διασφαλιστεί διαρκώς η ασφαλής χρήση τους. Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει ολοκληρώσει την ανωτέρω διαδικασία για την επισήμανση όλων των προϊόντων της και την ταξινόμηση σε όλα τα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας και προβαίνει σε τακτικές επικαιροποιήσεις αυτών κάθε φορά που είναι διαθέσιμα νέα στοιχεία.

6. Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης

Για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων όλες οι εγκαταστάσεις όλων των εταιρειών του Ομίλου στηρίζονται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, το οποίο συνεχώς ελέγχεται και αναθεωρείται, ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και στις βέλτιστες πρακτικές που προκύπτουν, είτε από τις τεχνολογικές εξελίξεις, είτε από εμπειρίες άλλων στην αντιμετώπιση μικρών ή μεγάλων τεχνολογικών ατυχημάτων. Έχουμε, επιπλέον, εκπονήσει και καταθέσει στις αρμόδιες αρχές μελέτες, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO III, σχετικά με τα σημαντικότερα πιθανά σενάρια ατυχημάτων και τα αντίστοιχα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης.

Τα Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, ειδικά για την περίπτωση μεγάλου ατυχήματος, προδιαγράφουν και τα μέτρα προστασίας του κοινού, τις οδηγίες προς την τοπική κοινωνία και τον τρόπο αντιμετώπισης των θεμάτων που προκύπτουν από ενδεχόμενη ενεργοποίηση των ΣΑΤΑΜΕ (Σχέδια Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης), που έχουν καταρτισθεί από τις αρμόδιες Αρχές και τα οποία καθορίζουν τον τρόπο επέμβασης της Πολιτείας.

Ο σκοπός των Σχεδίων Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης είναι η παροχή στο εμπλεκόμενο προσωπικό ενός συνολικού πλάνου αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, που μπορεί να προκύψει από τη λειτουργία της κάθε εγκατάστασης. Τα σχέδια παρέχουν τις αναγκαίες κατευθύνσεις για τη λήψη και εκτέλεση σωστών αποφάσεων και ενεργειών παρέχοντας στοιχεία για:

- την επιχειρησιακή οργάνωση για την αντιμετώπιση του συμβάντος / έκτακτης ανάγκης.
- τα Σχέδια Δράσης.
- την επικοινωνία με το προσωπικό της εταιρείας και τις Δημόσιες Αρχές ή/και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες που πρέπει να ειδοποιηθούν σε κάθε περίπτωση.
- τις επικοινωνιακές ενέργειες προς λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη.

Το 2019 υλοποιήθηκε πρόγραμμα επιθεώρησης και αξιολόγησης των μέσων πυροπροστασίας, του δικτύου πυρασφαλείας και της επιχειρησιακής οργάνωσης για την αντιμετώπιση εκτάκτου ανάγκης, από διεθνώς αναγνωρισμένη εταιρία. Με αφετηρία τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δρομολογήθηκαν άμεσες και μακροπρόθεσμες

δράσεις για τη βελτίωση των μέσων και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση μεγάλων συμβάντων. Παράλληλα, συνεχίζεται η υλοποίηση των ενεργειών σύμφωνα με τον υπάρχοντα προγραμματισμό για την βελτιστοποίηση διαθέσιμων μέσων για την πρόληψη και αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων. Ολοκληρώθηκε η προμήθεια 2 νέων πυροσβεστικών οχημάτων τύπου pick up και 3 νέων νοσοκομειακών οχημάτων.

Για το διυλιστήριο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, εντάσσονται:

- Η Συμφωνία Αμοιβαίας Βοήθειας με όλα τα ελληνικά διυλιστήρια σε περίπτωση ανάγκης. Η αποτελεσματικότητα του σχεδίου συνεργασίας εξασφαλίζεται με κοινές ασκήσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και των διυλιστηρίων.
- Corporate Contingency Plan για τη βοήθεια μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού, το οποίο εντάχθηκε στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης της κάθε εταιρείας. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετείχε σε άσκηση πυρασφάλειας στις εγκαταστάσεις του ΔΕΣΦΑ.
- Οι ασκήσεις ετοιμότητας που πραγματοποιούνται κάθε εβδομάδα και οι ασκήσεις αντιμετώπισης Βιομηχανικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης που πραγματοποιούνται ανά τακτά διαστήματα μέσα στο έτος, κατά τη διάρκεια των οποίων ενεργοποιείται η Διαδικασία Αντιμετώπισης Μεγάλου Συμβάντος. Σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτο συνεχίζεται η εκπόνηση μελέτης ανάλυσης κινδύνου καθώς και βελτίωσης στον τρόπο αντιμετώπισης και διαχείρισης σεναρίων έκτακτης ανάγκης.
- Τα μόνιμα και φορητά συστήματα ανίχνευσης διαρροών και αντιμετώπισης πυρκαγιών για τη συνεχή αναβάθμιση των οποίων υπάρχει κάθε χρόνο σχετικό πρόγραμμα επενδύσεων.
- Τα έξι πυροσβεστικά οχήματα και το βυτιοφόρο όχημα μεταφοράς αφρού δυναμικότητας 12.000 λίτρων, που διαθέτει το διυλιστήριο, τα οποία βρίσκονται σε συνεχή επιχειρησιακή ετοιμότητα. Το 2019 συνεχίστηκε ο εκσυγχρονισμός του στόλου των πυροσβεστικών οχημάτων με παραλαβή του αναβαθμισμένου πυροσβεστικού οχήματος Νο.5 και έναρξη των εργασιών αναβάθμισης του πυροσβεστικού οχήματος Νο.3 από εξωτερικό συνεργάτη. Στα οχήματα κατάσβεσης προστέθηκε ακόμα ένα risk-up με δυνατότητες άμεσης επέμβασης και κατάσβεσης με νερό και αφρό.
- Η ύπαρξη εναλλακτικών δυνατοτήτων για την εγκατάσταση Θαλάμου Ελέγχου Συμβάντος σε τέσσερα διαφορετικά στρατηγικά σημεία του διυλιστηρίου η χρήση συστήματος αυτόματης τηλεφωνικής κλήσης των στελεχών και συστήματος αυτόματης αποστολής γραπτών μηνυμάτων, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Η ύπαρξη δορυφορικών τηλεφώνων τόσο στο χώρο του διυλιστηρίου όσο και στο χώρο της Διοίκησης. Τα τηλέφωνα αυτά καθιστούν δυνατή την επικοινωνία και επιτρέπουν το συντονισμό ακόμα και σε ακραίες καταστάσεις όπως π.χ. μία φυσική καταστροφή όπου είναι πιθανόν να μη λειτουργούν τα συστήματα σταθερής και κινητής τηλεφωνίας.

Οι Εμπορικές μας εταιρείες

Η Coral και η Coral Gas πραγματοποιούν στις εγκαταστάσεις και στα γραφεία προγραμματισμένες και έκτακτες ασκήσεις στις οποίες συμμετέχει όλο το προσωπικό και κατά τις οποίες ενεργοποιούνται τα Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης. Στόχος των ασκήσεων είναι, αφενός, η συνεχής εκπαίδευση και ετοιμότητα του προσωπικού και, αφετέρου, ο έλεγχος ετοιμότητας του εξοπλισμού πυροπροστασίας. Οι ασκήσεις σχεδιάζονται για εύρος εναλλακτικών σεναρίων και σε ορισμένες συμμετέχει ενεργά και η Πυροσβεστική Υπηρεσία. Σε κάθε άσκηση ακολουθεί αξιολόγηση και αποκαθίστανται σε άμεσο χρονικό διάστημα τα ευρήματα της αξιολόγησης.

Συγκεκριμένα για το 2019, πραγματοποιήθηκαν στην εγκατάσταση της Coral Gas στον Ασπρόπυργο 6 ασκήσεις Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης. Μία εξ αυτών ήταν κοινή άσκηση με συμμετοχή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, με σενάριο «Διαρροή καυσίμου στον εξωτερικό χώρο των Εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών και Υγραερίου». Στην εγκατάσταση της Θεσσαλονίκης πραγματοποιήθηκαν 7 ασκήσεις εκ των οποίων μία κοινή άσκηση Πυρασφάλειας με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, με σενάριο διαρροής υγραερίου στο σταθμό φόρτωσης βυτίων, στην οποία έλαβαν μέρος τρία οχήματα της Πυροσβεστικής, 10 πυροσβέστες και όλο το προσωπικό της εγκατάστασης. Επίσης μία άσκηση έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της SEVEZO με σενάριο διαρροής και φωτιάς σε δεξαμενή.

Αντίστοιχα, στις εγκαταστάσεις της Coral στο Πέραμα πραγματοποιήθηκαν 5 ασκήσεις εκ των οποίων μία στη νέα προβλήτα πετρελαιοειδών με θέμα διαρροή πετρελαίου κίνησης κατά την εκφόρτωση δεξαμενοπολίου με συμμετοχή του Λιμεναρχείου Πειραιά. Στην εγκατάσταση του Ικονίου πραγματοποιήθηκαν 4 ασκήσεις. Στη Θεσσαλονίκη πραγματοποιήθηκαν 4 ασκήσεις πυρασφάλειας καθώς και από μία άσκηση διαρροής καυσίμου, ασφάλειας και αντιμετώπισης σεισμού. Στην εγκατάσταση Χανίων πραγματοποιήθηκαν 4 ασκήσεις πυρασφάλειας, 1 άσκηση διαρροής κατά την εκφόρτωση δεξαμενοπολίου με την συμμετοχή του Λιμεναρχείου και 2 ασκήσεις σεισμού. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε 1 άσκηση πυρασφάλειας στην εγκατάσταση Νεροκούρου Χανίων και 1 άσκηση διαρροής βυτιοφόρου στην εγκατάσταση Γουβών Ηρακλείου.

Οι ασκήσεις ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και τα σταθερά και φορητά μέσα λειτούργησαν όλα αποτελεσματικά. Το προσωπικό στις Ομάδες Πυρασφάλειας ανταποκρίθηκε σύμφωνα με το Σ.Ε.Α. Ακολούθησαν αξιολογήσεις με συμμετοχή της ΠΥ.

Στο σταθμό ανεφοδιασμού βυτιοφόρων των Αγ. Θεοδώρων της Ανίπ πραγματοποιήθηκαν 3 ασκήσεις πυρασφάλειας, στις οποίες συμμετείχε όλο το προσωπικό και τα αγήματα πυρασφάλειας του σταθμού και του διυλιστηρίου, κατά τις οποίες ενεργοποιήθηκαν τα Σχέδια Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης. Οι Ασκήσεις σχεδιάζονται για εύρος εναλλακτικών σεναρίων. Επιπλέον πραγματοποιήθηκε 1 άσκηση αντιμετώπισης σεισμού και 1 άσκηση αντιμετώπισης διαρροής με μετάγγιση καυσίμου (με τη χρήση ειδικού οχήματος που κατασκευάστηκε για το σκοπό αυτό).

Η εγκατάσταση της LPC συντηρεί σύστημα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Το σύστημα περιλαμβάνει μελέτη αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων, διαδικασίες και σχέδια για διαφορετικές καταστάσεις (πυρκαγιά, σεισμός, τρομοκρατική ενέργεια, πλημμύρα κλπ.), οργάνωση ομάδων (αγήματα πυρόσβεσης, ομάδες εκκένωσης χώρων κλπ), πρόγραμμα εκπαίδευσης και ασκήσεις εκπαίδευσης και ετοιμότητας. Η εγκατάσταση της LPC δεν είναι υπόχρεη σε ΣΑΤΑΜΕ (Σχέδια Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης). Το 2019 πραγματοποιήθηκαν 19 ασκήσεις πυρασφαλείας στους χώρους παραγωγής καθώς και 1 άσκηση εκκένωσης.

7. Ασφάλεια Λιμενικών Εγκαταστάσεων

Τα μέτρα ασφάλειας των λιμενικών εγκαταστάσεων είναι πολύ σημαντικά καθότι διασφαλίζουν την ομαλή ροή των εργασιών για το διυλιστήριο αλλά και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από ενδεχόμενη ρύπανση.

Η MOTOP ΟΪΛ ήταν η πρώτη εταιρεία στην Ελλάδα που διαπιστεύθηκε από το Υπουργείο Ναυτιλίας στην υιοθέτηση του International Ship and Port Facility Security (ISPS) Code, ο οποίος εφαρμόζεται διά του κεφαλαίου XI-2 της SOLAS (International Convention for the Safety of Life at Sea). Η διαπίστευση αναθεωρείται κάθε χρόνο, σύμφωνα με τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις.

Σε όλους τους χώρους των λιμενικών εγκαταστάσεων ασκούνται έλεγχοι ασφάλειας πληρωμάτων και υλικών καθώς και έλεγχος πρόσβασης.

Το 2019 εισήλθαν στη λιμενική εγκατάσταση, μετά από έλεγχο, 8.716 άτομα και 1.544 οχήματα. Οι έλεγχοι ασφάλειας ασκούνται με άδεια των Λιμενικών Αρχών, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Ασφάλειας Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ΣΑΛΕ), το οποίο είναι σε συνάφεια με το Διεθνή Κώδικα για την Ασφάλεια των Πλοίων και των Λιμενικών Εγκαταστάσεων (Κώδικας ISPS).

Σύμφωνα με την απαίτηση του κώδικα ISPS, το αργότερο ανά δεκαεξάμηνο, εκτελούνται ασκήσεις με σενάρια ασφάλειας τα οποία συχνά συνδυάζονται και με σενάρια αντιμετώπισης θαλάσσιας ρύπανσης ή/και πυρκαγιάς, με τη συμμετοχή και των τοπικών Λιμενικών Αρχών. Το 2019 πλεύρισαν τις προβλήτες των λιμενικών μας εγκαταστάσεων 1.577 πλοία.

8. Διασφάλιση Υγείας εργαζόμενων

Η υγεία των εργαζομένων αποτελεί τομέα βασικής φροντίδας και μέριμνας. Ως εκ τούτου, για το προσωπικό στο διυλιστήριο και στις εγκαταστάσεις υπάρχει πρόγραμμα περιοδικών διαγνωστικών εξετάσεων ενώ όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου καλύπτονται από ομαδικά προγράμματα νοσοκομειακής περίθαλψης.

Το διυλιστήριο παρέχει πλήρη κάλυψη σε προσωπικό και υποδομές για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και πρώτων βοηθειών, η οποία περιλαμβάνει κεντρικό ιατρείο στελεχωμένο με ιατρούς και νοσηλευτικό προσωπικό το οποίο είναι εφοδιασμένο με τον απαραίτητο εξοπλισμό, απινιδωτές, φαρμακευτικά και άλλα εξειδικευμένα υλικά (επιδημιολογικό υλικό για εγκαύματα, εξουδετερωτικά χημικών) για την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.

Παράλληλα λειτουργεί πλήρως εξοπλισμένο ιατρείο πρώτων βοηθειών στη μονάδα Αλκυλίσωσης με 24ωρη υπηρεσία νοσοκόμου καθώς και τρεις κατάλληλα εξοπλισμένοι σταθμοί πρώτων βοηθειών και πέντε ασθενοφόρα.

Επιπρόσθετα:

- Τα μέλη των δισσωστικών ομάδων εκπαιδεύονται διαρκώς στην παροχή υπηρεσιών διάσωσης και πρώτων βοηθειών. Για τις ανάγκες εκπαίδευσης είχε εκδοθεί και αξιοποιείται συστηματικά «Οδηγός Πρώτων Βοηθειών» και παράλληλα διενεργήθηκαν μαθήματα στις πρώτες βοήθειες.
- Στους εργαζόμενους παρέχονται τα απαραίτητα Μέσα Ατομικής Προστασίας που πάντα συμβαδίζουν με τις εξελίξεις της τεχνολογίας και τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές προδιαγραφές.
- Η ποιότητα του πόσιμου νερού ελέγχεται με αναλύσεις από ανεξάρτητα εργαστήρια.
- Το προσωπικό του εστιατορίου υφίσταται ιατρικό έλεγχο κατά τα προβλεπόμενα από το νόμο.
- Διενεργούνται μετρήσεις για να διαπιστωθούν τα επίπεδα συγκεντρώσεως χημικών παραγόντων σε εργασιακούς χώρους, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σχετικής νομοθεσίας. Ήδη τα τελευταία δέκα χρόνια η εταιρεία είχε κάνει ειδική μελέτη η οποία έδειξε ότι οι συγκεντρώσεις όλων των χημικών παραγόντων είναι χαμηλότερες της οριακής τιμής έκθεσης. Το 2017 πραγματοποιήθηκε μελέτη με την οποία επιβεβαιώθηκε πάλι ότι οι τιμές των χημικών παραγόντων σε χώρους εργασίας είναι σχεδόν μηδενικές και σαφώς μικρότερες των οριακών τιμών. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις προσδιορισμού εισπνεύσιμου και αναπνεύσιμου κλάσματος αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα εργασιακού χώρου της κεντρικής αποθήκης, όπου επιβεβαιώθηκε ότι οι μέσες συγκεντρώσεις τους για εργασία 8 ωρών είναι σαφώς μικρότερες των οριακών τιμών έκθεσης που ορίζονται από τη νομοθεσία. Επίσης, μετρήθηκε Ν-Μέθυλο-Πυρρολιδόνη (NMP) στην ατμόσφαιρα εργασιακού χώρου μονάδας παραγωγής λιπαντικών, με αποτέλεσμα πολύ μικρότερο της αντίστοιχης οριακής τιμής επαγγελματικής έκθεσης.

Στα Κεντρικά Γραφεία λειτουργεί εξοπλισμένο ιατρείο, ικανό να αντιμετωπίσει οξεία περιστατικά, να διαχειριστεί χρόνια νοσήματα, να παράσχει ενημέρωση για θέματα υγείας και να διοργανώσει αιμοδοσίες. Τέλος, υπηρεσίες Ιατρού Εργασίας, όπως και διευθετήσεις για γενικές ιατρικές υπηρεσίες και προληπτικές εξετάσεις υπάρχουν για όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

9. Εκπαίδευση σε Θέματα Ασφάλειας

Η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων μας και η δημιουργία νοοτροπίας ασφαλούς συμπεριφοράς, μαζί με τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την αποφυγή των ατυχημάτων και τη δημιουργία ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Όσον αφορά στο εργολαβικό προσωπικό, φροντίζουμε για τη συστηματική ενημέρωσή του σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας, με έμφαση στις γενικές αρχές πρόληψης των ατυχημάτων και στις διαδικασίες της εταιρείας για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας που αναλαμβάνουν. Αναφορικά με τους επισκέπτες, ενημερώνονται για τις οδηγίες ασφάλειας μέσω ειδικού εντύπου που τους χορηγείται και προβολής ειδικής ενημερωτικής ταινίας κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου.

Συνοπτικά, το γενικό περιεχόμενο της εκπαίδευσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια περιλαμβάνει την ακόλουθη θεματολογία:

- Πυρασφάλεια - χρήση πυροσβεστικών μέσων.
- Άδεια Εκτέλεσης Εργασίας.
- Εργασία σε κλειστό χώρο.
- Αναγνώριση επαγγελματικού κινδύνου και εκτίμηση επικινδυνότητας.
- Μέσα Ατομικής Προστασίας.
- Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας Υλικών.
- Διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και συμμετοχή στις σχετικές Ασκήσεις.
- Πρώτες Βοήθειες.
- Παρουσιάσεις - αναλύσεις τεχνολογικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης.
- Ασφαλής οδική μεταφορά καυσίμων (στις εμπορικές εταιρείες του Ομίλου).

Ημέρα Ασφάλειας 2019 – Διλήμματα - Φροντίδα - Αποδοχή του Ρίσκου

Τα τελευταία χρόνια στον Όμιλο πραγματοποιείται κάθε χρόνο η Ημέρα Ασφάλειας. Το 2019 η Ημέρα Ασφάλειας έγινε στις 8 Μαΐου με θέμα «Διλήμματα - Αποδοχή του ρίσκου - Φροντίδα», εμβαθύνοντας στις συγκεκριμένες έννοιες και τον τρόπο που συνδέονται μεταξύ τους, αυτή τη φορά απολογιστικά, παρατηρώντας τα παραγμένα του έτους που διανύθηκε. Η Ημέρα Ασφάλειας πραγματοποιείται ταυτόχρονα σε όλο τον Όμιλο, σε όλες τις εταιρείες, το διυλιστήριο, τα γραφεία, τις εγκαταστάσεις αλλά και τα πρατήρια και οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες εργολάβοι αφιερώνουν περισσότερο από μία ώρα από την εργασία τους για να συμμετέχουν σε προγραμματισμένες συναντήσεις.

Το 2019 πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 120 συναντήσεις με συμμετοχή άνω των 1.500 εργαζομένων και συνεργατών. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων παρουσιάζονται βίντεο και διαφάνειες, εντοπίζονται και καταγράφονται κίνδυνοι στην εργασία, και προτείνονται λύσεις από τους ίδιους τους εργαζόμενους για την αντιμετώπισή τους. Κύριο συστατικό είναι ο ανοιχτός ειλικρινής διάλογος για το πώς ο κάθε ένας προσωπικά διαχειρίζεται τα διλήμματα αλλά και με πράξεις φροντίδας για τους γύρω του συμβάλλει στη μη αποδοχή του ρίσκου για την επίτευξη του Στόχου Μηδέν, για Μηδέν Ατυχήματα και Μηδέν Χαμένες Ώρες Εργασίας.

Ως αποτέλεσμα οι συμμετέχοντες παρακολουθούν με μεγάλο ενδιαφέρον και προβαίνουν σε προσωπικές δεσμεύσεις για την ΑΛΛΑΓΗ της ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ τους με στόχο την Ασφάλεια. Οι ημέρες αυτές έχουν ευρεία υποστήριξη και συμμετοχή της ηγεσίας του Ομίλου και παίζουν σημαντικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση και τη διαμόρφωση ενιαίας κουλτούρας σχετικά με τη σημασία της Ασφάλειας.

Στοιχεία εκπαίδευσης στην Υγιεινή και Ασφάλεια

	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ		Υπόλοιπες εταιρείες Ομίλου ¹	
	2018	2019	2018	2019
Σύνολο Εργαζομένων	1.269	1.299	846	854
Εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν	1.054	1.051	622	626
Ανθρωπόωρες Εκπαίδευσης	15.032	14.067	3.336	3.472
Εργολάβοι που εκπαιδεύτηκαν	570	1.117	2.741	2.986
Ανθρωπόωρες Εκπαίδευσης	4.560	8.936	5.893	6.463

¹ AVIN OIL, Coral, Coral Gas, OFC και LPC

Εκπαίδευση εργαζομένων

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της κουλτούρας ασφάλειας του προσωπικού γίνεται συστηματική ενημέρωση σε θέματα ασφάλειας, αφού σε όλες τις εγκαταστάσεις υπάρχουν σημεία ανακοινώσεων όπου αναρτώνται αφίσες με τα συμπεράσματα από διερευνήσεις ατυχημάτων ή παρ' ολίγον ατυχημάτων καθώς και άλλες σχετικές ανακοινώσεις.

Το 2019 το προσωπικό του διυλιστηρίου εκπαιδεύτηκε, πιστοποιήθηκε και επαναπιστοποιήθηκε στην έκδοση Αδειών Εκτέλεσης Εργασιών μέσω των οποίων καθορίζονται οι διαδικασίες ασφάλειας των εργασιών που γίνονται στο διυλιστήριο. Επίσης, όπως κάθε χρόνο, οι ομάδες διάσωσης συνεκπαιδεύτηκαν στις εγκαταστάσεις της ΕΜΑΚ Ελευσίνας σε τεχνικές διάσωσης από ύψος σε βιομηχανικό περιβάλλον και εκτέλεσαν αντίστοιχες ασκήσεις. Επιπρόσθετα, διενεργήθηκαν εκπαιδεύσεις από εξειδικευμένο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας σε θέματα ασφάλειας της περιοχής του διυλιστηρίου καθώς και εκπαίδευση προσωπικού βάρδιας στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας με εβδομαδιαίες

σχετικές ασκήσεις. Επίσης διενεργήθηκε εκτενής εκπαίδευση του προσωπικού ασφάλειας στις Α' βοήθειες -με λήψη σχετικής πιστοποίησης- και στην ασφαλή και γρήγορη οδήγηση αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών, ασθενοφόρων και πυροσβεστικών οχημάτων.

Επίσης διενεργήθηκε σεμινάριο στην διαχείριση ύποπτων για εκρηκτικά αντικειμένων από την Διεύθυνση Μηχανικού του Στρατού Ξηράς καθώς και εκπαίδευση για διάσωση και παροχή Α' Βοηθειών Μάχης, σε πιθανό τρομοκρατικό χτύπημα.

Εκτός των άλλων, συνεχίστηκε η δομημένη προσπάθεια για την ενημέρωση του τεχνικού προσωπικού που εργάζεται στις εγκαταστάσεις μας με εκπαιδευτικές ταινίες αλλά και παρουσιάσεις συμβάντων με ανάλυση των αιτιών, των επιπτώσεων και των διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν. Το 2019, διενεργήθηκε επίσης εντατική εκπαίδευση σε νέους εργαζομένους (τεχνίτες και χειριστές), σε βασικά θέματα της ειδικότητάς τους, μεγάλο μέρος της οποίας σχετιζόταν με τις διαδικασίες ασφάλειας του Διυλιστηρίου αλλά και των επιμέρους μονάδων στις οποίες θα εργαστούν. Τέλος, εκπαιδεύτηκαν 12 νέοι μηχανικοί στο σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, στο πλαίσιο ανάληψης καθηκόντων μηχανικού υπηρεσίας.

Εκπαίδευση Εργολαβικού Προσωπικού

Το 2019 συνεχίστηκε η εντατική εκπαίδευση του εργολαβικού προσωπικού που εργάζεται στο διυλιστήριο σε θέματα ασφάλειας από ανεξάρτητο εξειδικευμένο φορέα. Συγκεκριμένα, εκπαιδεύτηκαν 1.117 εργαζόμενοι σε βασικά θέματα ασφάλειας και θέματα βασισμένα σε βέλτιστες διεθνείς πρακτικές από εκπαιδευτές με μεγάλη εμπειρία στο χώρο της διύλισης. Στο τέλος της εκπαίδευσης οι συμμετέχοντες έλαβαν μέρος σε εξετάσεις και μόνο εκείνοι που ολοκλήρωσαν την παρακολούθηση με επιτυχία μπορούν πλέον να λάβουν κάρτα εισόδου και να εργαστούν στο διυλιστήριο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το εργολαβικό προσωπικό που εργάστηκε στο διυλιστήριο κατά το 2019, ήταν σχεδόν διπλάσιο σε σχέση με το 2018 λόγω σημαντικής αύξησης των εργασιών συντήρησης.

Στις εμπορικές μας εταιρείες πραγματοποιήθηκε εντατική εκπαίδευση στο προσωπικό των ιδιολειτουργούμενων πρατηρίων μας αλλά και σε εργολάβους των εγκαταστάσεών μας. Συγκεκριμένα, εκπαιδεύτηκαν συνολικά 2.740 άτομα εκ των οποίων 2.550 άτομα στα πρατήρια και 190 άτομα στις εγκαταστάσεις. Η κύρια θεματολογία των εκπαιδύσεων ήταν σε θέματα που αφορούν την ασφαλή λειτουργία, safety check lists κτλ.

Εκπαίδευση Πυρασφάλειας

Για την αύξηση της ετοιμότητας του προσωπικού στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, καθώς και για τον έλεγχο του σχετικού εξοπλισμού και των διαδικασιών του Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης πραγματοποιούνται συχνά ασκήσεις ετοιμότητας. Το 2019 πραγματοποιήθηκαν 48 ασκήσεις, εκ των οποίων 8 έγιναν στο πεδίο ασκήσεων, 3 αφορούσαν μεγάλης κλίμακας εκκένωση προσωπικού, 3 αφορούσαν δασική πυρκαγιά και 3 έγιναν σε συνεργασία με τον Σταθμό Φόρτωσης της AVIN.

Επιπλέον, το 2019:

- Έγινε εκπαίδευση σε προσωπικό του τμήματος διακίνησης καυσίμων και της υπηρεσίας ασφαλείας στη χρήση και λειτουργία πυροσβεστικού εξοπλισμού των πυροσβεστικών οχημάτων τύπου pick up.
- Εκπαιδεύτηκε το προσωπικό υπηρεσίας ασφαλείας στην κίνηση του πυροσβεστικού οχήματος Νο 4.
- Έγινε εκπαίδευση των αग्νμάτων στη λειτουργία του αναβαθμισμένου Πυροσβεστικού Οχήματος Νο 5.
- Εκπαιδεύτηκαν νέοι χειριστές σε εξοπλισμό πυρασφάλειας και σε θέματα πυρόσβεσης.
- Έγινε εκπαίδευση νέων μηχανικών σε βασικές αρχές πυρόσβεσης και στη χρήση πυροσβεστήρα.
- Όλο το προσωπικό βάρδιας πέρασε την ετήσια εκπαίδευση στη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας αναπνοής.
- Εκπαιδεύτηκε το προσωπικό υπηρεσίας πυρασφαλείας, τμήματος μηχανολογικής και γενικής συντήρησης στη χρήση ειδικού κράνους συγκολλητών με παροχή αέρα αναπνοής μέσω φίλτρων.
- Συνεχίστηκε η εκπαίδευση της ομάδας διάσωσης ενώ επιλεγμένα μέλη της παρακολούθησαν προχωρημένη εκπαίδευση σε θέματα διάσωσης από εκπαιδευτές της ΕΜΑΚ.
- Διενεργήθηκε εκπαίδευση των αग्νμάτων πυρασφάλειας για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών.

Οδική Ασφάλεια

Το 2019 ήταν ένας ακόμη χρόνος χωρίς κανένα ατύχημα στον δρόμο για τις εμπορικές εταιρείες μας. Η οδική ασφάλεια είναι προτεραιότητα για τις εταιρείες αυτές που διακινούν καθημερινά πάνω από 8.000.000 λίτρα υγρών καυσίμων και 520 μετρικούς τόνους υγραερίου εντός της ελληνικής επικράτειας και των Βαλκανίων. Ετησίως διανύονται πάνω από 28 εκατομμύρια χιλιόμετρα για τη μεταφορά καυσίμων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό χωρίς ατύχημα ή τραυματισμό οδηγού ή οποιουδήποτε άλλου συνανθρώπου μας, αποδεικνύοντας έμπρακτα τη δέσμευση και αφοσίωσή μας στην οδική ασφάλεια και την κοινωνική συνεισφορά. Το 2019 εκπαιδεύτηκαν περισσότεροι από 390 οδηγοί ΙΧ και ΔΧ βυτιοφόρων οχημάτων στους σχετικούς τομείς της δραστηριότητάς τους.

Τα καύσιμα ανήκουν στα επικίνδυνα εμπορεύματα και η ασφαλής μεταφορά τους απαιτεί τη λήψη μέτρων σε τρία επίπεδα:

- Την τεχνική αρτιότητα του μεταφορικού εξοπλισμού, δηλ. των βυτιοφόρων οχημάτων.
- Τη θέσπιση αυστηρών διαδικασιών και συνεχούς παρακολούθησής τους.
- Τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των οδηγών.

Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου, ασκώντας με υπευθυνότητα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, συνεχώς προσπαθούν να ικανοποιούν τις πιο πάνω απαιτήσεις, στο πλαίσιο των κανόνων που θεσπίστηκαν από την Πολιτεία, την ελληνική και παγκόσμια βιομηχανία πετρελαίου και τις εταιρικές πολιτικές και διαδικασίες τους. Για να πετύχουν αυτόν το στόχο, λειτουργούν ολοκληρωμένα συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης των βυτιοφόρων οχημάτων που πραγματοποιούν μεταφορές για λογαριασμό τους (ιδιόκτητα και συνεργαζόμενα), καθώς και προγράμματα εκπαίδευσης των οδηγών, ενώ ελέγχονται και πιστοποιούνται από εξωτερικούς φορείς διαπίστευσης βάσει ISO 9001 (Διαχείριση Ποιότητας), ISO 14001 (Προστασία Περιβάλλοντος) και OHSAS 18001 (Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας).

Τα βυτιοφόρα οχήματα υφίστανται ετησίως πολλαπλούς εξονυχιστικούς ελέγχους ασφάλειας, σύμφωνα με τον «Κανονισμό Ασφάλειας Φορτώσεων Βυτιοφόρων με Υγρό Καύσιμα από Εγκαταστάσεις Πετρελαιοειδών».

Ο έλεγχος αυτός επεκτείνεται και στην τήρηση των όρων που περιλαμβάνονται στην ευρωπαϊκή συμφωνία για την οδική μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων (ADR).

Επιπρόσθετα, εφαρμόζεται συνεχές πρόγραμμα εκπαίδευσης, με βασικά θέματα την αμυντική, οικονομική και ασφαλή οδήγηση, τις διαδικασίες φορτοεκφορτώσεων και διαχείρισης καυσίμων, το anti-skid (χειρισμοί αντιμετώπισης ολίσθησης οχήματος), το anti-roll over (χειρισμοί αντιμετώπισης κινδύνου ανατροπής οχήματος), τη χημεία καυσίμων, το χειρισμό παραπόνων πελατών, τον εξοπλισμό ασφάλειας των οχημάτων, την ανάκτηση ατμών, την ασφάλεια (security), κλπ.

Τα τελευταία χρόνια έχει, επίσης, ενταχθεί η λεπτομερής ανάλυση των διαδρομών των βυτιοφόρων οχημάτων μας, έτσι ώστε να επιλέγεται αυστηρά ο πιο ασφαλής δρόμος για την κάθε μεταφορά. Επιπρόσθετα, έχουν τοποθετηθεί συσκευές εντοπισμού GPS στα βυτία για τον πληρέστερο έλεγχο της συμπεριφοράς του οδηγού (ταχύτητα, διαδρομή, στάσεις κτλ).

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση ενέργειας αποτελούν πρωταρχικό μας μέλημα.

Ο σεβασμός και η φροντίδα για το περιβάλλον είναι κοινός παρονομαστής σε κάθε δραστηριότητα του Ομίλου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Λειτουργούμε ως υπεύθυνος οργανισμός που έχει ενστερνισθεί τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και που βασίζεται στον αλληλοσεβασμό και στην ευθύνη μας απέναντι στις μελλοντικές γενιές. Γι' αυτό και επενδύουμε συνεχώς, στοχεύοντας στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών μας επιδόσεων.

Το 2019 επενδύσαμε 31,2 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο της υλοποίησης του επενδυτικού μας προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει μεγάλα, αλλά και μικρότερης κλίμακας έργα, τα οποία άμεσα ή έμμεσα συνεισφέρουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το 2019 συνεχίσαμε τις επενδύσεις στο διυλιστήριο για την αναβάθμιση και αντικατάσταση φούρνων της Μονάδας Απόσταξης Υπό Κενό Λιπαντικών με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της ενεργειακής εξοικονόμησης. Ολοκληρώσαμε την εφαρμογή του συστήματος Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών – APC (Advanced Process Control) στη μονάδα λιπαντικών με στόχο τη διατήρηση σταθερής ποιότητας προϊόντος, την αποδοτικότητα και την ασφάλεια. Επιπλέον, συνεχίσαμε την αναβάθμιση των μονάδων αφαλάτωσης και στο πλαίσιο της γενικής συντήρησης του εξοπλισμού, ολοκληρώσαμε έργα που συντελούν στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και των αερίων εκπομπών.

Η δέσμευσή μας για συνεχή μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος, όπως άλλωστε διαπιστώνεται στα διαχρονικά διαγράμματα των σχετικών δεικτών, παραμένει σταθερή και αδιαπραγμάτευτη. Το 2019, οι ανηγμένες τιμές σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας, εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, διοξειδίου του θείου και νερού παρουσίασαν ελαφριά αύξηση, σε σχέση με το 2018, λόγω της περιοδικής συντήρησης των μονάδων που οδήγησε σε λιγότερο αποδοτική λειτουργία του διυλιστηρίου.

Επίσης, στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης και ανασκόπησης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, πιστοποιημένο κατά ISO 14001, το 2019 αναθεωρήθηκαν δύο διαδικασίες επικοινωνίας και εκδόθηκε η ετήσια περιβαλλοντική Δήλωση 2018, σύμφωνα με τον κανονισμό EMAS III ER 122/2009.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου 4403/2016 για τη δημοσιοποίηση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων από τους Ομίλους, καθώς και τις απαιτήσεις της Εγκυκλίου 62487/07-06-2017, έχουμε συμπεριλάβει στην παρούσα έκθεση στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και των θυγατρικών CORAL, CORAL GAS, AVIN OIL, LPC και OFC. Τα στοιχεία αυτά αφορούν στην κατανάλωση ενέργειας και καυσίμων, καθώς και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με την εν λόγω κατανάλωση ενέργειας και καυσίμων.

**Υιοθετούμε βέλτιστες
διαθέσιμες τεχνικές και
σύγχρονη αντιρρυπαντική
τεχνολογία**

31,2

**εκατ. ευρώ
Επενδύσεις και λειτουργικά
έξοδα για το περιβάλλον
το 2019**

1. Περιβαλλοντική Διαχείριση

Ο κύριος στόχος της εταιρείας για ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του ενεργειακού αποτυπώματος της λειτουργίας της στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, βασίζεται στα Συστήματα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης, πιστοποιημένων κατά ISO 14001 και ISO 50001 αντίστοιχα.

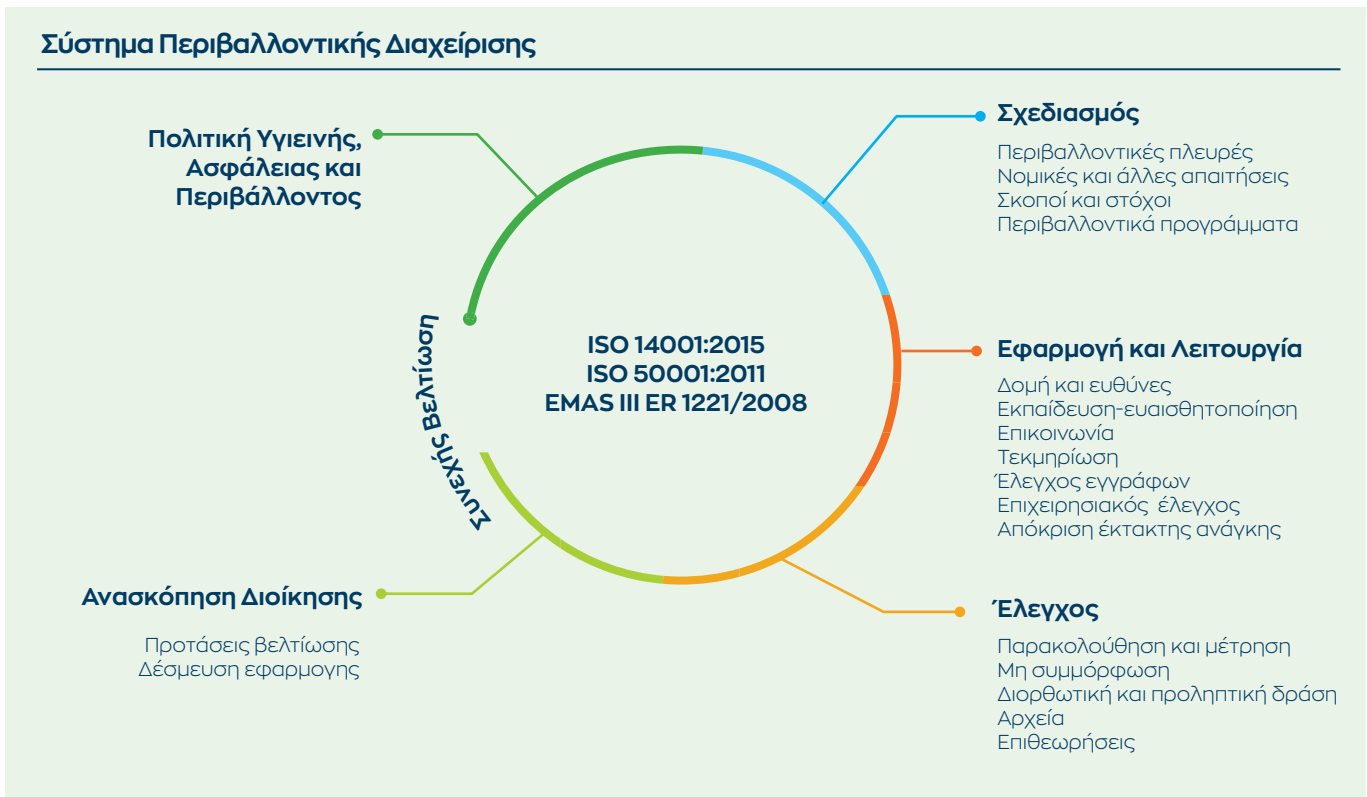
Τα Συστήματα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης αποτελούν μέρος του Ενιαίου Διαχειριστικού Συστήματος και συνιστούν αποτελεσματικά εργαλεία διαχειριστικού ελέγχου για την υλοποίηση των στόχων της περιβαλλοντικής μας πολιτικής, οι οποίοι είναι:

- Η πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα ελληνική και ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία.
- Η λειτουργία των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.
- Η διάθεση στην αγορά προϊόντων, τα οποία πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την ποιότητα και την προστασία του περιβάλλοντος, υλοποιώντας τα απαραίτητα έργα εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας.
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των διαφόρων έργων, με ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Η εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών.
- Ο έλεγχος και, στο μέτρο των τεχνολογικών και οικονομικών δυνατοτήτων, η συνεχής μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων αερίων ρύπων, όπως και η συνεχής μείωση των υγρών και στερεών αποβλήτων.

- Ο έλεγχος και η, κατά το δυνατόν, ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας.
- Η πρόληψη κάθε κινδύνου ρύπανσης, η ελαχιστοποίηση της πιθανότητας πρόκλησης περιβαλλοντικού ατυχήματος και η εκπόνηση, η δοκιμή και η εφαρμογή διαδικασιών άμεσης επέμβασης σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.
- Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση όλου του προσωπικού της εταιρείας, όπως επίσης και των εργαζομένων που απασχολούνται στις εγκαταστάσεις μας, στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής μας πολιτικής.
- Η αξιολόγηση της περιβαλλοντικής μας επίδοσης και η συνεχής βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.
- Η ανάπτυξη επικοινωνίας και διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και ειδικότερα με τις τοπικές κοινωνίες όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Μέσω του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, διασφαλίζεται η εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων οι οποίες προκύπτουν από τις δραστηριότητές μας, καθορίζονται οι στρατηγικές και υλοποιούνται τεχνικά, εφικτά και οικονομικά βιώσιμα προγράμματα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ αρχικά πιστοποιήθηκε το 2000 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001:1996.

Ακολούθησαν επαναπιστοποιήσεις και το 2017 η πιστοποίηση επεκτάθηκε καλύπτοντας την παραγωγή, εμπορία και διακίνηση καυσίμων, βιοκαυσίμων, βασικών λιπαντικών, λιπαντικών, παραφινών, ασφάλτου, θείου και ειδικών προϊόντων ορυκτελαίων με το νέο επαναπιστοποιημένο πρότυπο ISO 14001:2015. Επίσης το 2017 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ πιστοποίησε το Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας των εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου κατά το πρότυπο ISO 50001:2011 μέσω του οποίου δεσμεύεται για αποτελεσματική χρήση της ενέργειας με σκοπό τη διατήρηση των φυσικών πόρων, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη συμβολή στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Τα Συστήματα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης υπάγονται στο Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα της εταιρείας, το οποίο είναι πιστοποιημένο με το πρότυπο ISO 9001:2015 για την ποιότητα και ως εκ τούτου η εκτέλεση των διαφόρων εσωτερικών λειτουργιών και διαδικασιών του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης χαρακτηρίζεται από την αυστηρή τεκμηρίωση που επιβάλλει το πρότυπο αυτό.

Το 2019, στο πλαίσιο της προσπάθειας για συνεχή εξέλιξη και βελτίωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, αναθεωρήθηκαν δύο διαδικασίες επικοινωνίας σχετικά με:

1. Τη διαδικασία παρακολούθησης και υποβολής έκθεσης σχετική με τις εκπομπές CO₂ από καύσεις/διεργασίες.
2. Τη λειτουργία της μονάδας βιολογικού καθαρισμού υγειονομικών λυμάτων.

Η δέσμευσή μας για δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων και των επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στην Πολιτική μας για το Περιβάλλον, οδήγησε στην εθελοντική υιοθέτηση και εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS III (Eco-Management and Audit Scheme), όπως αυτό προβλέπεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό ER 1221:2009.

Στο πλαίσιο του EMAS, η εταιρεία υποχρεούται στην ετήσια δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την περιβαλλοντική της επίδοση, με τη μορφή της περιβαλλοντικής Δήλωσης, η οποία επιτρέπει την παραμονή της στο Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, με ανανεούμενες κατ' έτος αποφάσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το 2019 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ εξέδωσε την επικυρωμένη από την ΒΝQI Περιβαλλοντική Δήλωση 2018, που είναι η δέκατη τρίτη κατά σειρά και είναι διαθέσιμη στο www.moh.gr.

Συμμόρφωση με την Περιβαλλοντική Νομοθεσία

Η συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία αποτελεί τη πρώτη βασική αρχή της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, και εφαρμόζεται σε όλες τις δραστηριότητες της εταιρείας.

Η δέσμευσή μας ως προς την πιστή τήρηση της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας αποτυπώνεται στους περιβαλλοντικούς δείκτες επίδοσής μας, οι οποίοι κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές και στα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου λειτουργούν υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις όπως αναλυτικά περιγράφονται στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών

Όρων για τη λειτουργία του διυλιστηρίου στο πλαίσιο της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ (οδηγία ΙΕD) για την πρόληψη και τον έλεγχο των εκπομπών στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα και το έδαφος.

Οι εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου υπάγονται επίσης στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας με σκοπό την προώθηση της μείωσης των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου κατά τρόπο αποδοτικό και οικονομικώς αποτελεσματικό.

Ετησίως υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές εκθέσεις για την προηγηθείσα περίοδο οι οποίες αναφέρονται στις:

- Εκπομπές και σχέδιο παρακολούθησης εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Το 2019 υποβλήθηκε επιπλέον στις αρχές έκθεση δεδομένων εκπομπών για τα έτη 2014-2018 προκειμένου η εγκατάσταση να αναθεωρήσει την άδεια εκπομπής της για την 4η περίοδο του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (περίοδος 2021-2030).
- Ποσότητες και είδος παραγόμενων στερεών αποβλήτων και διαχείριση αυτών.
- Ποσότητα και ποιότητα υγρών αποβλήτων.
- Αποτελέσματα παρακολούθησης και καταγραφής της ποιότητας του περιβάλλοντος.
- Εκπομπές ρύπων από Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης (ΜΕΚ).
- Απογραφικό δελτίο Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (EPRT) κατ' εφαρμογή του κανονισμού 166/2006/ΕΚ.
- Ποσότητες αποβλήτων που παράγονται στα πλοία και παραλαμβάνονται από τις λιμενικές εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Επιπρόσθετα υποβάλλεται η ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS ER 1221/2009. Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, καθώς και στο Ελληνικό Μητρώο καταχωρημένων οργανισμών EMAS με αριθμό καταχώρησης EL 000067.

Αντίστοιχα η LPC υπέβαλλε:

- Ετήσιες δηλώσεις στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων για τις δραστηριότητες Συλλογής/Μεταφοράς (αρ. μητρώου 15-1) και Παραγωγής και αξιοποίησης αποβλήτων (αρ. μητρώου 15-2) για το έτος 2019.
- Ετήσια δήλωση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραγωγού (Η.Μ.ΠΑ., αρ. μητρώου 616) για το 2019 (ΕΟΑΝ, εναλλακτική διαχείριση ΑΛΕ).
- Απογραφικό δελτίο Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (EPRT) κατ' εφαρμογή του κανονισμού 166/2006/ΕΚ για το 2019.
- Επαληθευμένη ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση (BV) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EMAS ER 1221/2009. Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου, καθώς και στο Ελληνικό Μητρώο καταχωρημένων οργανισμών EMAS με αριθμό καταχώρισης EL 000051.

Επικοινωνία του διυλιστηρίου και των εγκαταστάσεων με τα τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη

Όλες οι εταιρείες μας διατηρούν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις υπόλοιπες ομάδες ενδιαφερομένων, είτε συμμετέχοντας με εκπροσώπους σε συγκεντρώσεις και συνέδρια, είτε ενημερώνοντας τους τοπικούς φορείς για επενδυτικά σχέδια, καθώς και για προγράμματα που έχουν σχέση με την περιβαλλοντική προστασία.

Πέραν της ενημέρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, διατηρούμε ανοικτή επικοινωνία και με τους περιοίκους για τη λήψη και αντιμετώπιση παραπόνων που ενδεχομένως υπάρχουν. Η καταγραφή, η διερεύνηση και η αξιολόγηση των παραπόνων που διατυπώνονται από τους περιοίκους, περιλαμβάνεται σε συγκεκριμένη διαδικασία με σκοπό να γίνονται οι κατάλληλες άμεσες ή μακροπρόθεσμες διορθωτικές ενέργειες, ανάλογα με τα αίτια της όχλησης.

Το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των παραπόνων της τοπικής κοινωνίας έχει διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα των παραπάνω ενεργειών. Συγκεκριμένα για το 2019, το διυλιστήριο έλαβε 11 παράπονα από περιοίκους, από τα οποία τα δύο αφορούσαν σε όχληση από αέριες εκπομπές, τα οκτώ από θόρυβο και το ένα από οσμές. Από τα 11 παράπονα τα 5 κρίθηκαν ως αβάσιμα και δεν απαιτήθηκε διορθωτική ενέργεια, ενώ τα 6 κρίθηκαν βάσιμα αλλά μη σημαντικά καθώς οφείλονταν σε απαραίτητες διαδικασίες ή θέματα λειτουργίας των μονάδων τα οποία αποκαταστάθηκαν άμεσα.

Κατά το 2019 δεν είχαμε κανένα παράπονο από περιοίκους για τις εγκαταστάσεις τις Coral, Coral Gas και LPC.

Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Πέραν της συνεπούς τήρησης των θεσμοθετημένων υποχρεώσεων της, η ΜΟΤΟΡ Οίλ επιδιώκοντας τη συνεχή βελτίωση της απόδοσής της στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος εντοπίζει και αξιολογεί τις περιβαλλοντικές πλευρές και επιπτώσεις που αναπόφευκτα προκύπτουν από τη λειτουργία της και υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισής τους.

Βασικό εργαλείο σε αυτήν την προσπάθεια, είναι ο εντοπισμός των περιβαλλοντικών θεμάτων (environmental aspects) και η συστηματική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (environmental impacts) από όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

Στα πλαίσια εντοπισμού των περιβαλλοντικών πλευρών λαμβάνονται υπόψη:

- Οι ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις και οι τροποποιήσεις αυτών
- Οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών
- Η λειτουργία του Διυλιστηρίου κάτω από κανονικές, μη κανονικές συνθήκες λειτουργίας και πιθανές καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων και η κατάταξή τους σε σημαντικές ή μη σημαντικές γίνεται ακολουθώντας μια σειρά από κριτήρια. Συγκεκριμένα, οι επιπτώσεις που θεωρούνται σημαντικές είναι αυτές που:

- Αποτελούν νομοθετική υποχρέωση της εγκατάστασης.
- Σχετίζονται με την περιβαλλοντική πολιτική και κάποιο καθορισμένο σκοπό/στόχο της εταιρείας.
- Έχει εκδηλωθεί ένσταση ή παράπονο ή θεωρείται βαρύνουσα έπειτα από εξέταση απόψεων ενδιαφερομένων μερών.

Κριτήριο	Αξιολόγηση
Υπαρξη νομοθετικής απαίτησης	ΝΑΙ
Υπαρξη σκοπού/στόχου	ΝΑΙ
Υπαρξη ένστασης	ΝΑΙ
Υπαρξη 3 παραπόνων/ έτος	ΝΑΙ
Απόψεις ενδιαφερομένων	ΝΑΙ Βάσιμες
Έμμεση	ΝΑΙ
Αφορά Μη κανονικές συνθήκες Ατύχημα Έκτακτη ανάγκη	ΟΧΙ
Σοβαρότητα επίπτωσης	Υψηλή / Χαμηλή
Συχνότητα εμφάνισης	Υψηλή / Χαμηλή

Η παραπάνω αξιολόγηση αποτελεί μια δυναμική διαδικασία η οποία παρακολουθεί τις αλλαγές που προκύπτουν από την εξέλιξη της δομής του διυλιστηρίου και επαναπροσδιορίζει την κρισιμότητα και κατάταξη των επιπτώσεων.

Σε τακτά χρονικά διαστήματα και σε περιπτώσεις νέων δραστηριοτήτων ή μεταβολών, τα περιβαλλοντικά αρχεία της εταιρείας εξετάζονται με σκοπό τον εντοπισμό τυχόν νέων περιβαλλοντικών πλευρών/επιπτώσεων που προκύπτουν από:

- Νέες υποχρεώσεις συμμόρφωσης λόγω μεταβολών στη νομοθεσία.
- Νέες δραστηριότητες/προϊόντα/υπηρεσίες ή από μεταβολές των υπάρχοντων.
- Ενστάσεις ή απόψεις ενδιαφερομένων μερών.

Η διαδικασία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία του διυλιστηρίου και η, ως προς τη σημαντικότητα, κατάταξή τους κατέληξε στο χαρακτηρισμό των πιο κάτω ως σημαντικών, που γι' αυτόν το λόγο αποτελούν και τις προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε:

- Αέριες εκπομπές από σημειακές πηγές καύσης και από τις παραγωγικές διαδικασίες του διυλιστηρίου.
- Κατανάλωση ενέργειας και νερού.
- Στερεά απόβλητα, επικίνδυνα και μη.
- Υγρά βιομηχανικά απόβλητα και αστικά λύματα.
- Θόρυβος.

Οι πιο πάνω περιβαλλοντικές επιπτώσεις παρακολουθούνται σε τακτική βάση με χρήση κατάλληλων περιβαλλοντικών δεικτών, βάσει των οποίων καθορίζονται οι στόχοι για την αντιμετώπιση, τη σωστή διαχείριση και τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων, μέσω της υλοποίησης προγραμμάτων. Όσον δε αφορά στην κατασκευή νέων έργων, οι εναλλακτικές προτάσεις αξιολογούνται λαμβάνοντας υπ' όψιν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, με στόχο την ελαχιστοποίησή τους με την, κατά το μέτρο του εφικτού, ενσωμάτωση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών και με την επιλογή της περιβαλλοντικά φιλικότερης λύσης.

2. Επενδύσεις και Δαπάνες για το Περιβάλλον

Η επενδυτική πολιτική της εταιρείας, είναι προσανατολισμένη στην παραγωγή προϊόντων τα οποία ικανοποιούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές ποιότητας, χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογίες με σκοπό την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και την βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, όπως και στην υλοποίηση έργων βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του διυλιστηρίου.

Το επενδυτικό πρόγραμμα του Ομίλου, από το 2000 μέχρι και το 2019, όπως φαίνεται και στο σχετικό πίνακα, έφτασε στο ύψος των 1.945,9 εκατ. ευρώ. Από το 2000 μέχρι και το 2019, οι σχετικές με το περιβάλλον επενδύσεις ανήλθαν στα 872,4 εκατ. ευρώ, δηλαδή στο 44,8% του συνολικού επενδυτικού προγράμματος. Το 2019, το συνολικό ύψος των επενδύσεων ανήλθε στα 159 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 31,2 εκατ. ευρώ διατέθηκαν σε επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα που εξυπηρετούσαν στόχους για τη βελτίωση και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το 2019 ολοκληρώθηκε η εφαρμογή του συστήματος Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών - APC (Advanced Process Control) στη μονάδα κλασματικής απόσταξης υπό κενό του συγκροτήματος λιπαντικών (U-200), με στόχο το βέλτιστο έλεγχο και τη συνεχή αυτοματοποιημένη ρύθμιση της λειτουργίας της. Επίσης ξεκίνησε ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος βελτιστοποίησης (Diesel Optimizer) των υπαρχόντων APC (κλασματικών αποστάξεων και υδρονο-αποθειώσεων), με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση των ρευμάτων diesel. Τα οφέλη από τη λειτουργία του νέου συστήματος είναι πολλαπλά από πλευράς λειτουργικής ασφάλειας και περιβαλλοντικής εξοικονόμησης λόγω της σημαντικής εξοικονόμησης ενέργειας και κατ' επέκταση της ελαχιστοποίησης του αποτυπώματος άνθρακα στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και της βελτιστοποίησης των προδιαγραφών των παραγομένων προϊόντων.

Το 2019 συνεχίστηκε η αναβάθμιση της μονάδας απόσταξης υπό κενό λιπαντικών με αντικατάσταση των 3 παλαιών φούρνων με 2 νέους τεχνολογικά προηγμένους και περισσότερο αποδοτικούς, οι οποίοι θα διαθέτουν κοινό σύστημα προθέρμανσης του αέρα καύσεως αυξάνοντας έτσι τη θερμική απόδοση. Σημαντικό είναι να αναφερθεί πως η αναβάθμιση αυτή αποτελεί ένα έργο βελτίωσης της περιβαλλοντικής μας επίδοσης εφόσον θα επιτευχθεί βελτιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση εκπεμπόμενων ρύπων.

Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης έχει ως άμεσο αντίκτυπο τη μείωση των ατμοσφαιρικών εκπομπών (λόγω των βελτιωμένων συνθηκών καύσης και της μείωσης της κατανάλωσης καυσίμου). Οι καυστήρες του νέου φούρνου είναι χαμηλής εκπομπής αζωτοξειδίων (low NOx burners), κάτι που συμβάλλει επίσης στη μείωση των εκπεμπόμενης ποσότητας NOx από τα καυσάερα του φούρνου.

Επίσης, στο πλαίσιο της μείωσης του ενεργειακού μας αποτυπώματος, το 2019 συνεχίστηκε η αναβάθμιση των μονάδων αφαλάτωσης θαλασσινού νερού με την προσθήκη μια νέας μονάδας αντίστροφης όσμωσης, η οποία θα μειώσει την συνολική ενεργειακή κατανάλωση παραγωγής νερού. Η νέα μονάδα θα υποκαταστήσει την παλαιότερης τεχνολογίας πολυσταδιακής εκτόνωσης μονάδας παραγωγής νερού.

Παράλληλα, συνεχίστηκε η συνεργασία για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού έργου LIFE DIANA με στόχο την κατασκευή στο διυλιστήριο μίας καινοτόμου πιλοτικής μονάδας για τη σταθεροποίηση των υπολειμματικών πετρελαϊκών ιλύων.

Επίσης, συμμετείχαμε σε ερευνητικά έργα με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και συγκεκριμένα στο έργο DIRPIMCOAL, για την παραγωγή βιοκαυσίμων από βιομηχανικά και αστικά απόβλητα, στο έργο CARMOF για τη δέσμευση CO₂ από τις παραγωγικές μονάδες του διυλιστηρίου και στο έργο DeepDesOil για τη συνδυασμένη χημική και βιολογική υπερ-αποθείωση πετρελαϊκών προϊόντων.

872,4
εκατ. ευρώ
Οι περιβαλλοντικές επενδύσεις και τα λειτουργικά έξοδα από το 2000 μέχρι το 2019

Περιβαλλοντικές επενδύσεις και λειτουργικά έξοδα 2000-2019 (εκατ. ευρώ)

Έτος	2000-2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Σύνολο
Συνολικό ύψος επενδύσεων	1.237,6	55,3	68,7	54	42,4	86,4	107,3	135,2	159	1.945,9
Επενδύσεις σχετικές με το περιβάλλον	660,2	16,4	18,7	11,0	8,4	18,9	18,7	20,6	26,2	799,1
Περιβαλλοντικά λειτουργικά έξοδα	35,3	3,3	4,0	4,5	5,7	5,1	4,9	5,5	5,0	73,3
Σύνολο περιβαλλοντικών επενδύσεων & λειτουργικών εξόδων	695,5	19,7	22,7	15,5	14,1	24,0	23,6	26,1	31,2	872,4

3. Εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών

Μια τεχνική θεωρείται Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική (ΒΔΤ) όταν έχει τη δυνατότητα να προλάβει (πρωτογενή μέτρα ενσωματωμένα στην παραγωγική διαδικασία) ή να περιορίσει (δευτερογενή μέτρα, end-of-pipe techniques) με τον πλέον αποδοτικό τρόπο τη ρύπανση από μια βιομηχανική δραστηριότητα και ταυτόχρονα είναι οικονομικά και τεχνικά εφαρμόσιμη.

Οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές ανά κλάδο περιγράφονται στα αντίστοιχα κείμενα αναφοράς (Best Available Techniques Reference Documents - BREFs). Αυτά περιλαμβάνουν τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, και πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής τους, τα επίπεδα εκπομπών, τη σχετική παρακολούθηση, τα επίπεδα κατανάλωσης καθώς και τα μέτρα αποκατάστασης του χώρου κατόπιν της παύσης λειτουργίας της εγκατάστασης.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής της αδειοδότησης, χρησιμοποιεί τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές με σκοπό τη βελτιστοποίηση της περιβαλλοντικής και ενεργειακής της απόδοσης.

Η εφαρμογή των ΒΔΤ στο διυλιστήριο περιλαμβάνει:

- μέτρα πρόληψης ή μείωσης των εκπομπών κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης.
- αυτοματισμούς και συστήματα ελέγχου, τα οποία συντελούν στην αποτελεσματική διαχείριση πρώτων υλών και ενέργειας, καθώς και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου αξιοπιστίας και ασφάλειας των μονάδων.
- παρακολούθηση των εκπομπών.
- ενσωμάτωση Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών είτε στον αρχικό σχεδιασμό μιας μονάδας, είτε στις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, επέκτασης ή τροποποίησης υφιστάμενων μονάδων και διαδικασιών.

4. Εξοικονόμηση Ενέργειας

Η ορθολογική χρήση της ενέργειας αποτελεί για εμάς σημαντική παράμετρο στο πλαίσιο άσκησης υπεύθυνης επιχειρηματικής δραστηριότητας και της δέσμευσής μας προς τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

Έτσι:

- Έχουμε θέσει ως στόχο τη συνεχή μέτρηση και βελτίωση των επιδόσεών μας αναφορικά με τη χρήση της ενέργειας, στοχεύοντας στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- Υλοποιούμε επενδύσεις για την εφαρμογή οικονομικά αποδεκτών τεχνολογιών, οι οποίες συνεισφέρουν στη μείωση των εκπομπών. Συνεργαζόμαστε με τις αρμόδιες αρχές και φορείς για το σχεδιασμό και την εφαρμογή τεχνολογικά ορθών και οικονομικά βιώσιμων πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος.
- Γνωστοποιούμε σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη τις ενέργειες και τα αποτελέσματά μας.

4.1. Βελτιστοποίηση Ενεργειακής Κατανάλωσης

Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο «ενεργειακό μας αποτύπωμα» το οποίο και χαρακτηρίζουμε ουσιαστικό θέμα και προσδιορίζουμε τομείς με δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και προβαίνουμε στην υλοποίηση των ενδεικνυόμενων έργων, με χρήση Βέλτιστων ή άλλων διαθέσιμων τεχνικών.

Το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ έχει σχεδιάσει και υλοποιεί πρόγραμμα επενδύσεων με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, στοχεύοντας κατά προτεραιότητα στις παλαιότερες μονάδες που από το σχεδιασμό τους είχαν χαμηλότερο βαθμό απόδοσης. Έτσι, τα τελευταία χρόνια προστέθηκε μία επιπλέον γεννήτρια ρεύματος με συμπαραγωγή ατμού που ελαχιστοποίησε τη χρήση ατμολεβήτων, αναβαθμίστηκε ο φούρνος της μονάδας Θερμικής Πυρόλυσης και έγινε αντικατάσταση του προθερμαντήρα αέρα του φούρνου Ατμοσφαιρικής Απόσταξης Αργού πετρελαίου, ενώ εγκαταστάθηκαν επιπλέον εναλλάκτες ανάκτησης θερμότητας στη μονάδα Θερμικής Πυρόλυσης. Επίσης προχώρησε το έργο της αναβάθμισης των φούρνων της μονάδας Απόσταξης Κενού Λιπαντικών σε εξαναγκασμένου ελκυσμού, ενώ στα τέλη του 2019 ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του φούρνου της μονάδας Εκχύλισης Λιπαντικών με τη θερμική απόδοση να ανέρχεται πλέον στο 90% (όφελος ~7%), δίνοντας ταυτόχρονα ώθηση στο ύψος της τροφοδοσίας.

Το 2019 ολοκληρώθηκε η εφαρμογή του συστήματος Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών -APC (Advanced Process Control) στη μονάδα κλασματικής απόσταξης υπό κενό του συγκροτήματος λιπαντικών (U-200), με στόχο το βέλτιστο έλεγχο και τη συνεχή αυτοματοποιημένη ρύθμιση της λειτουργίας της. Επίσης, ξεκίνησε ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος βελτιστοποίησης (Diesel Optimizer) των υπαρχόντων APC (κλασματικών αποστάξεων και υδρονο-αποθιώσεων), με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση των ρευμάτων diesel και την ελαχιστοποίηση των υποβαθμίσεων στα κρίσιμα χαρακτηριστικά των προϊόντων. Τα οφέλη από τη λειτουργία του νέου συστήματος είναι πολλαπλά από πλευράς λειτουργικής ασφάλειας και περιβαλλοντικής προστασίας λόγω της σημαντικής εξοικονόμησης ενέργειας και ελαχιστοποίησης του αποτυπώματος άνθρακα στην παραγωγική διαδικασία).

Σε παλαιότερο χρόνο έχει γίνει εγκατάσταση συστημάτων προηγμένου ελέγχου σχεδόν σε όλες τις παραγωγικές μονάδες, ενώ ολοκληρώνονται δώδεκα έτη που υπάρχει τροφοδοσία φυσικού αερίου. Στο πλαίσιο της λειτουργικής βελτιστοποίησης, το 2019 έγιναν εκτεταμένες μετατροπές (revamping) στη μονάδα καταλυτικής πυρόλυσης FCC καθώς και αντικατάσταση καταλύτη στον αντιδραστήρα της μονάδας αποθίωσης gasoil. Ολοκληρώθηκε επίσης εκτεταμένο turn around των μονάδων παραγωγής βενζινών. Η κατανάλωση ενέργειας και η συνολική επίδοση των εγκαταστάσεων παρακολουθείται συστηματικά με την εφαρμογή ολοκληρωμένου Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης. Σημειώνεται ότι η ενεργειακή κατανάλωση του 2019 σαν απόλυτος αριθμός παρουσίασε μείωση σε σχέση με το 2018 λόγω των εκτεταμένων εργασιών συντήρησης.

Παρά ταύτα η ανά μονάδα ενεργειακή κατανάλωση παρουσίασε αύξηση και διαμορφώθηκε στα 2,18TJ μία αύξηση της τάξεως του 2,3% σε σχέση με το 2018. Η αύξηση αυτή προκύπτει καθώς οι εκτενείς εργασίες συντήρησης

δεν επέτρεψαν στο διυλιστήριο να λειτουργεί με βέλτιστη ενεργειακή αποδοτικότητα. Η διαχρονική μας δέσμευση για συνεχή μείωση της κατανάλωσης ενέργειας απεικονίζεται στο σχετικό διάγραμμα.

Χρήση Φυσικού Αερίου

Η εισαγωγή φυσικού αερίου στο διυλιστήριο το 2008 ήταν ένα σημαντικό έργο για την ευνοϊκότερη διαμόρφωση του «ενεργειακού αποτυπώματος» του διυλιστηρίου, που επιπλέον βελτιώνει τα οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι μειώνει τις εκπομπές CO₂ και αποτελεί ως επί το πλείστον τον οικονομικά βέλτιστο τρόπο για την ηλεκτροπαραγωγή και την παραγωγή υδρογόνου.

Το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται:

- ως εναλλακτική τροφοδοσία για τη μονάδα παραγωγής υδρογόνου, αντί νάφθας ή υγραερίου, οπότε οι εκπεμπόμενες ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα είναι μειωμένες κατά ποσοστό που κυμαίνεται από 8% έως και 19%, αντίστοιχα.
- ως εναλλακτικό καύσιμο για τους αεριοστροβίλους του Σταθμού Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, αντί αερίου διυλιστηρίου (fuel gas) ή προπανίου, οπότε προκύπτει μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ποσοστό που αγγίζει το 16%.
- ως εναλλακτικό ή συμπληρωματικό καύσιμο στους φούρνους προθέρμανσης και τους ατμολέβητες του διυλιστηρίου, επιτυγχάνοντας μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και μείωση των εκπεμπόμενων ποσοτήτων αερίων ρύπων.

Συγκρότημα Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Ατμού

Το Συγκρότημα Συμπαγωγής περιλαμβάνει πέντε αεριοστροβίλους συνολικής ενεργού ισχύος 85MW και τρεις λέβητες ανάκτησης θερμότητας από τα παραγόμενα καυσαέρια, οι οποίοι παράγουν περίπου 140 τόνους ατμού υψηλής και χαμηλής πίεσης ανά ώρα, παρέχοντας στο διυλιστήριο πλήρη αυτονομία σε ηλεκτρική ενέργεια -αφού απαλείφεται η ανάγκη εισαγωγής ενέργειας από το δίκτυο της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας- καλύπτοντας ταυτόχρονα μεγάλο μέρος των απαιτήσεών του σε ατμό.

Η λειτουργία του Συγκροτήματος συμβάλλει και στη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου σε εθνικό επίπεδο, διότι αποφεύγεται η προμήθεια των ανάλογων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από την Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, για την παραγωγή των οποίων θα χρησιμοποιούνταν διαφορετικό μίγμα καυσίμων. Επιπρόσθετα, από την ανάκτηση της θερμότητας και την παραγωγή ατμού μειώνεται η χρήση των λεβήτων στο διυλιστήριο. Το όφελος για το περιβάλλον, που εκτιμάται από το πόσο χαμηλότερες είναι οι εκπομπές CO₂ λόγω ιδιοπαραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας, παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα. Επιπρόσθετα, το Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Power Management System) -Βέλτιστη Διαθέσιμη Τεχνική-, το οποίο αναβαθμίστηκε το 2011, προστατεύει το διυλιστήριο από μερικό ή ολικό σταμάτημα λόγω βλάβης του εσωτερικού ή εξωτερικού δικτύου, αυξάνοντας σημαντικά το επίπεδο ασφάλειας και αξιοπιστίας και συνακόλουθα βελτιώνει την περιβαλλοντική απόδοση.

Αποφυγή εκπομπών CO₂ (tn) από τη συμπαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού

2018	2019
385.448	370.513

Αναβάθμιση Φούρνων Προθέρμανσης και Καυστήρων

Η αναβάθμιση των φούρνων αποσκοπεί στην καλύτερη εκμετάλλευση της θερμότητας των καυσαερίων, ώστε να επιτυγχάνεται μείωση της κατανάλωσης καυσίμου και εκπομπών CO₂ και άλλων αερίων ρύπων. Υπάρχει σε εξέλιξη σταδιακό πρόγραμμα αναβάθμισης των φούρνων του διυλιστηρίου με την υιοθέτηση της τεχνολογίας εξαναγκασμένου ελκυσμού (Forced draft) -η οποία αυξάνει την απόδοση ενός φούρνου πάνω από 6%- και αντικατάστασης των υπαρχόντων καυστήρων με νέους, μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης και χαμηλής εκπομπής οξειδίων азώτου (low NO_x). Με την αναβάθμιση της μονάδας θερμικής πυρόλυσης (visbreaker) έγινε εγκατάσταση νέου, βελτιωμένου απόδοσης φούρνου προθέρμανσης με αποτέλεσμα εξοικονόμηση καυσίμου έως και 30% σε σχέση με προηγούμενα έτη. Επιπλέον, ξεκίνησε το έργο αναβάθμισης των φούρνων της μονάδας απόσταξης κενού και το 2019 ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του φούρνου της μονάδας Εκχύλισης Λιπαντικών. Επίσης βρίσκεται σε εξέλιξη η μελέτη για περαιτέρω αναβάθμιση του φούρνου της μίας εκ των δύο ατμοσφαιρικών αποστάξεων, καθώς και της αναδιάταξης των εναλλακτών προθέρμανσής της, όπου σε συνδυασμό με προσθήκη νέου εξοπλισμού, θα επιτευχθεί ακόμη υψηλότερο ενεργειακό όφελος.

Ανάκτηση Αερίων και Συμπυκνωμάτων

Ο βαθμός ανάκτησης συμπυκνωμάτων, τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιούνται στους ατμολέβητες για την παραγωγή ατμού, διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα. Η εκμετάλλευση του ενεργειακού περιεχομένου των συμπυκνωμάτων, συνεπάγεται τη μείωση του αερίου και υγρού καυσίμου που απαιτείται για την παραγωγή ατμού στους ατμολέβητες. Επίσης, υπάρχει συνεχής μέριμνα για μεγιστοποίηση της ανάκτησης αερίων, ώστε να χρησιμοποιούνται ως καύσιμο και να ελαχιστοποιείται η καύση τους στον πυρσό.

Αφαλάτωσεις

Η αφαλάτωση θαλασσινού νερού με τεχνολογία αντίστροφης όσμωσης είναι η αποδοτικότερη ενεργειακά μέθοδος. Γίνεται εκτεταμένη χρήση αυτής της τεχνικής και είναι σε εξέλιξη έργο αναβάθμισης μιας συστοιχίας σχετικών μονάδων συνολικής δυναμικότητας 500 m³/h με σκοπό με την πλήρη απεξάρτηση από τη χρήση θερμικών μονάδων αφαλάτωσης.

Παρακολούθηση και καθημερινή πρακτική

Οι ενεργειακές επιδόσεις των μονάδων παρακολουθούνται συνεχώς προκειμένου να διορθώνονται οι αδυναμίες που εμφανίζονται. Το σύστημα Προηγμένου Ελέγχου Διεργασιών (Advanced Process Control) με τη συνεχή παρακολούθηση, βελτιστοποιεί τη χρήση της ενέργειας στις μονάδες που είναι εγκαταστημένο. Το APC είναι σε πλήρη λειτουργία για τις μονάδες Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, τις μονάδες Καταλυτικής Πυρόλυσης, Απόσταξης υπό κενό, Υδρογονοδιάσπασης και Παραγωγής Υδρογόνου καθώς και στις μονάδες Υδρογονοαποθείωσης Diesel και Απόσταξης υπό κενό λιπαντικών, συμβάλλοντας σημαντικά στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας και του άμεσου ελέγχου των πιο σημαντικών λειτουργικών παραμέτρων τους. Παράλληλα, έχουν εγκατασταθεί αυτόματοι αναλυτές θείου και απόσταξης, για ακριβή ρύθμιση των διεργασιών και ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας.

Το πρόγραμμα προληπτικής συντήρησης προβλέπει για:

- Τη συστηματική αναϋλωση, επισκευή και καθαρισμό των εναλλακτών και αεροψυκτών, για τη μεγιστοποίηση ανάκτησης θερμότητας και μείωση της κατανάλωσης.
- Την αντικατάσταση μονώσεων, σωληνώσεων και εξοπλισμού, επιτυγχάνοντας μείωση των απωλειών προς το περιβάλλον.
- Τη συντήρηση ή/και αντικατάσταση του κινούμενου εξοπλισμού, που ενδεχομένως λόγω παλαιότητας, η ενεργειακή του απόδοση δεν είναι η επιθυμητή.
- Την επισκευή ή και αντικατάσταση των πυρίμαχων, των καυστήρων και των αυλών στους φούρνους προθέρμανσης.

Οι εμπορικές μας εταιρείες

Η κατανάλωση ενέργειας και οι σχετικοί ρύποι από τις θυγατρικές δε θεωρούνται ως ουσιαστικοί για εμάς, καθώς η μεγαλύτερη περιβαλλοντική επίπτωση προκύπτει από τη λειτουργία του διυλιστηρίου, και εκεί επικεντρώνεται η πλειοψηφία των ενεργειών και δράσεων με βάση τη στρατηγική μας. Παρόλα αυτά προχωρήσαμε στην καταγραφή της επίδοσής μας για να καλύψουμε τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης περιβαλλοντικών στοιχείων του Νόμου 4403/2016 που αφορά στην ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/95/ΕΕ.

Κατανάλωση ενέργειας για κτίρια και εγκαταστάσεις των εμπορικών εταιρειών

Εταιρεία	Τύπος Ενέργειας	2018		2019	
		MWh	TJ	MWh	TJ
CORAL GAS	Ηλεκτρική Ενέργεια (Ασπρόπυργος, Καλοχώρι, Μαρούσι, Περισσός)	1.347	4,85	1.458	5,25
	Υγραέριο (Καλοχώρι)	153	0,55	135	0,49
	Φυσικό Αέριο (Περισσός)	-	-	39	0,14
CORAL	Ηλεκτρική Ενέργεια (Πέραμα, Ικόνιο, Χανιά, Καλοχώρι, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη, Μαρούσι, Περισσός)	3.762	13,54	3.793	13,65
	Ντίζελ Θέρμανσης (Πέραμα, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη)	4.974	17,91	48	0,17
	Φυσικό Αέριο (Περισσός)	-	-	94	0,34
AVIN OIL	Ηλεκτρική Ενέργεια (Άγιοι Θεόδωροι, Καβάλα, Μαρούσι, Περισσός)	1.738	6,26	1.575	5,67
	Ντίζελ Θέρμανσης (Καβάλα)	17	0,06	0	0
	Φυσικό Αέριο (Περισσός)	-	-	45	0,16
LPC	Ηλεκτρική Ενέργεια	6.142	22,11	6.302	22,69
	Φυσικό Αέριο	56.825	204,57	64.369	231,73
	Καύσιμο Ιδιοκατανάλωσης	8.324	29,97	0	0
OFC	Ηλεκτρική Ενέργεια	571	2,05	644	2,32
	Ντίζελ Θέρμανσης	94	0,34	86	0,31
	Ντίζελ Κίνησης	76	0,27	69	0,25
NRG	Ηλεκτρική Ενέργεια	-	-	397	1,43

Κατανάλωση ενέργειας ιδιόκτητου στόλου οχημάτων των εμπορικών εταιρειών

Εταιρεία	Τύπος Ενέργειας	2018				2019			
		Lt	MWh/lit	MWh	TJ	Lt	MWh/lit	MWh	TJ
CORAL	Ντίζελ Κίνησης	108.804	0,0119	1.295	4,66	111.927	0,0119	1.332	4,79
GAS	LPG (Autogas)	832	0,0071	6	0,02	1.494	0,0071	10,578	0,04
CORAL	Ντίζελ Κίνησης	407.169	0,0119	4.845	17,44	339.344	0,0119	4.038	14,54
AVIN OIL	Ντίζελ Κίνησης	404.000	0,0119	4.808	17,31	356.896	0,0119	4.247	15,29
LPC	Ντίζελ Κίνησης	134.490	0,0119	1.600	5,76	133.177	0,0119	1.585	5,71
OFC	Ντίζελ Κίνησης	5.260	0,0119	63	0,23	4.952	0,0119	59	0,21
	Βενζίνη	1.398	0,0097	14	0,05	1.896	0,0097	18	0,07

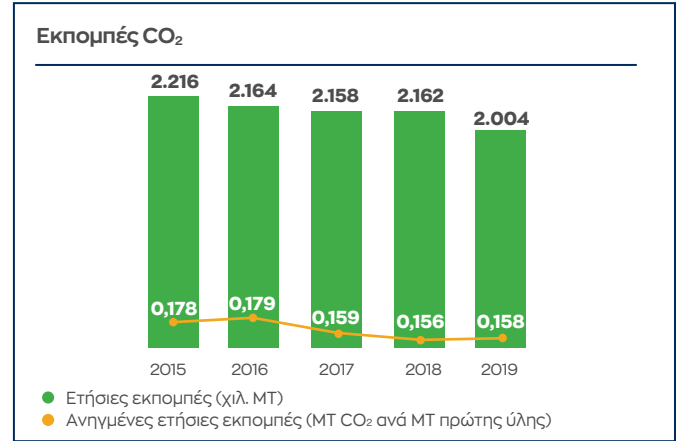

4.2. Εκπομπές CO₂

Το 2019 είναι το έβδομο έτος εφαρμογής του νέου συστήματος παρακολούθησης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για την περίοδο 2013-2020. Πέραν των απαιτήσεων για μείωση των εκπομπών CO₂, σε αυτή τη φάση εφαρμογής ισχύουν αυστηρές προδιαγραφές αναφορικά με την ακρίβεια των μετρήσεων και την εκτίμηση της σχετικής αβεβαιότητάς τους. Σε αυτό το πλαίσιο η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ:

- Χρησιμοποιεί κατάλληλη μεθοδολογία για να παρακολουθεί τις εκπομπές CO₂ από τις εγκαταστάσεις της, η οποία στηρίζεται σε υπολογιστικές μεθόδους βάσει μετρήσεων αναλυτών ροής και αναλύσεων ποιότητας καυσίμου.
- Υπολογίζει στο Χειμώ του διυλιστηρίου –διαπιστευμένο κατά το πρότυπο EN 17025:2005- την ποσότητα του περιεχόμενου άνθρακα στα αέρια καύσιμα του διυλιστηρίου με τη μέθοδο της αέριας χρωματογραφίας.
- Υποβάλλει στο αρμόδιο υπουργείο ετήσιες εκθέσεις αναφοράς εκπομπών CO₂, οι οποίες επαληθεύονται ως προς την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους, από διαπιστευμένο εξωτερικό φορέα.

Οι συνολικές εκπομπές CO₂ του διυλιστηρίου το 2019 ανέρχονται σε 2.004 χιλιάδες τόνους. Το 2019 παρατηρείται μία μείωση των συνολικών εκπομπών σε σχέση με το 2018 που οφείλεται σε μειωμένη παραγωγή λόγω εκτενούς συντήρησης. Η ανηγμένη τιμή παρέμεινε στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το 2018.

Εκπομπές MT CO₂ από την κατανάλωση ενέργειας για κτίρια και εγκαταστάσεις των εμπορικών εταιρειών

Εταιρεία	Τύπος Ενέργειας	2018	2019
		tn CO ₂ eq	tn CO ₂ eq
CORAL GAS	Ηλεκτρική Ενέργεια (Ασπρόπυργος, Καλοχώρι, Μαρούσι, Περισσός)	850	930
	Υγραέριο (Καλοχώρι)	35	31
	Φυσικό Αέριο (Περισσός)	-	8
CORAL	Ηλεκτρική Ενέργεια (Πέραμα, Ικόνιο, Χανιά, Καλοχώρι, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη, Μαρούσι, Περισσός)	2373	2420
	Ντίζελ Θέρμανσης (Πέραμα, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη)	1321	13
	Φυσικό Αέριο (Περισσός)	-	20
AVIN OIL	Ηλεκτρική Ενέργεια (Άγιοι Θεόδωροι, Καβάλα)	1097	1005
	Ντίζελ Θέρμανσης (Καβάλα)	4	0
	Φυσικό Αέριο (Περισσός)	-	10
LPC	Ηλεκτρική Ενέργεια	3875	4021
	Φυσικό Αέριο	12223	13846
	Καύσιμο Ιδιοκατανάλωσης	2349	0
OFC	Ηλεκτρική Ενέργεια	348	411
	Ντίζελ Θέρμανσης	25	23
	Ντίζελ Κίνησης	19	18
NRG	Ηλεκτρική Ενέργεια	-	253

Εκπομπές MT CO₂ από την κατανάλωση ενέργειας ιδιόκτητου στόλου οχημάτων των εμπορικών εταιρειών

Εταιρεία	Τύπος Ενέργειας	2018			2019		
		Lt	tn CO ₂ eq/1.000 lt	tn CO ₂ eq	Lt	tn CO ₂ eq/1.000 lt	tn CO ₂ eq
CORAL	Ντίζελ Κίνησης	108.804	2,639	287	111.927	2,639	295
GAS	LPG (Autogas)	832	1,519	1,26	1.494	1,519	2,27
CORAL	Ντίζελ Κίνησης	407.169	2,639	1.075	339.344	2,639	896
AVIN OIL	Ντίζελ Κίνησης	404.000	2,639	1.066	356.896	2,639	942
LPC	Ντίζελ Κίνησης	134.490	2,639	350	133.177	2,639	351
OFC	Ντίζελ Κίνησης	5.260	2,639	14	4.952	2,639	13
	Βενζίνη	1.398	2,270	3,17	1.896	2,190	4,16

Οι συντελεστές εκπομπών (Emission factors) της ηλεκτρικής ενέργειας και των καυσίμων λήφθηκαν από τις τιμές της Εθνικής Απογραφής (NIR 2018 και NIR 2019).

5. Διαχείριση Ποιότητας Ατμόσφαιρας

Η διασφάλιση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής γύρω από την εγκατάσταση, αποτελεί βασικό πυλώνα της περιβαλλοντικής μας πολιτικής. Η επίτευξη συνεχούς βελτίωσης σε αυτόν τον τομέα προκύπτει όχι μόνο από νομική υποχρέωση, αλλά και από τη δέσμευσή μας προς τις αρχές της Εταιρικής Υπευθυνότητας, σύμφωνα με τις οποίες η ποιότητα της ατμόσφαιρας αποτελεί για εμάς ουσιώδες θέμα.

Οι εκπομπές της εγκατάστασης απεικονίζονται συνοπτικά στο παρακάτω σχήμα:

Έλεγχος των Εκπομπών

Η εκτίμηση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, με στόχο την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, βασίζεται σε ένα πρόγραμμα μετρήσεων το οποίο καλύπτει τις εκπομπές της εγκατάστασης (σημειακές και διάχυτες) καθώς και την ποιότητα της ατμόσφαιρας περιμετρικά του διυλιστηρίου αλλά και στην πλησιέστερη κατοικημένη περιοχή. Όλες οι μετρήσεις πραγματοποιούνται με χρήση σύγχρονου εξοπλισμού βάσει διεθνών προτύπων.

Α) Έλεγχος ποιότητας ατμόσφαιρας

Περιφερειακά του διυλιστηρίου η ποιότητα της ατμόσφαιρας παρακολουθείται από τέσσερις σταθμούς οι οποίοι είναι εξοπλισμένοι με σύγχρονα, αυτοματοποιημένα όργανα με πολλαπλές δυνατότητες μέτρησης και καταγραφής:

- Από τρεις σταθερούς σταθμούς με δυνατότητα συνεχούς μέτρησης της συγκέντρωσης του υδρόθειου (H₂S) και του διοξειδίου του θείου (SO₂).
- Από έναν κινητό σταθμό με δυνατότητα συνεχούς μέτρησης μετεωρολογικών παραμέτρων (διεύθυνση και ταχύτητα του ανέμου, θερμοκρασία περιβάλλοντος και σχετική υγρασία του αέρα), και συγκεντρώσεων αζωτοξειδίων (NO, NO₂ και NO_x), διοξειδίου του θείου (SO₂), υδρόθειου (H₂S), μονοξειδίου του άνθρακα (CO), μεθανίου, υδρογονανθράκων πλην μεθανίου και ολικών υδρογονανθράκων (CH₄ NMHC, THC), βενζολίου και αιωρούμενων σωματιδίων PM10 και PM2.5 (σωματίδια αεροδυναμικής διαμέτρου <10μm και <2,5μm αντίστοιχα) καθώς και μετεωρολογικών παραμέτρων (διεύθυνση, ταχύτητα του ανέμου, θερμοκρασία περιβάλλοντος και σχετική υγρασία του αέρα).

Β) Έλεγχος σημειακών εκπομπών του διυλιστηρίου

Οι αέριες εκπομπές που προέρχονται από τις καπνοδόχους των μεγάλων εγκαταστάσεων καύσης των συγκροτημάτων Καυσίμων, Λιπαντικών, Μέσης Υδρογονοδιάσπασης, καθώς και των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ελέγχονται με αναλυτές συνεχούς μέτρησης, οι οποίοι ελέγχονται και βαθμονομούνται σύμφωνα με το πρότυπο EN14181. Επιπλέον των συγκεντρώσεων των ρύπων παρακολουθούνται και η συγκέντρωση οξυγόνου και η θερμοκρασία, η ροή, η υγρασία και η πίεση των απαερίων. Σε συνεχή βάση παρακολουθούνται αντίστοιχα και οι αέριες εκπομπές της μονάδας καταλυτικής πυρόλυσης. Οι εκπομπές από τις υπόλοιπες καπνοδόχους του διυλιστηρίου, ελέγχονται ανά τρίμηνο από διαπιστευμένη, για το σκοπό αυτό, εταιρεία.

Επίσης, και σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους του διυλιστηρίου, μετρίεται συνεχώς η παροχή των καυσαερίων προς τους πυρσούς των μονάδων Καυσίμων, Λιπαντικών και Μέσης Υδρογονοδιάσπασης. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι όλοι οι αναλυτές είναι συνδεδεμένοι με το Κατανεμημένο Σύστημα Ελέγχου (DCS) του διυλιστηρίου, γεγονός που παρέχει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου.

Στις μονάδες Ανάκτησης Θείου λειτουργεί σύστημα αυτόματου ελέγχου της απόδοσής τους, με το οποίο γίνεται συνεχής έλεγχος και καταγραφή της συγκέντρωσης H₂S στην είσοδο και H₂S, SO₂ στην έξοδο των μονάδων αυτών.

Επίσης, γίνεται συνεχής μέτρηση, καταγραφή και ρύθμιση του λόγου H_2S/SO_2 ώστε να εξασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της απόδοσής τους (σε ποσοστό της τάξης >99,5% για τις νέες μονάδες τύπου SCOT). Η καλή λειτουργία των αντίστοιχων μετακαυστήρων (αποτεφρωτών) ελέγχεται με συνεχή μέτρηση των συγκεντρώσεων SO_2 και O_2 στην έξοδο τους, καθώς και της θερμοκρασίας των φλογοθαλάμων. Η ρύθμιση τόσο των μονάδων Ανάκτησης Θείου όσο και των μετακαυστήρων γίνεται αυτόματα μέσω του Κατανεμημένου Συστήματος Ελέγχου (DCS).

Καθάρá Καύσιμα

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Θείου

Τα διυλιστήρια είναι αντιμέτωπα με την εξής δύσκολη πρόκληση: Η περιεκτικότητα θείου στους διαθέσιμους τύπους αργού πετρελαίου αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενώ οι προδιαγραφές για το επιτρεπόμενο θείο στα παραγόμενα καύσιμα έχουν φτάσει σε πολύ χαμηλά επίπεδα (π.χ. για τις βενζίνες και το πετρέλαιο κίνησης η ισχύουσα, από το 2009, προδιαγραφή για το θείο ορίζει μέγιστη περιεκτικότητα στα 10 ppm ή 0,001%). Επιπλέον, τα επιτρεπτά όρια για το εκπεμπόμενο θείο είναι επίσης χαμηλά (<660kg/h), ενώ η συγκέντρωση του διοξειδίου του θείου στον περιβάλλοντα αέρα δεν πρέπει να υπερβαίνει σε ωριαία βάση τα 350μg/μ³. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, η απομάκρυνση του θείου που εισέρχεται με το αργό πετρέλαιο -με περιεκτικότητα σε θείο που το 2019 κυμάνθηκε από 0,14% έως 4,2%- αποτελεί μια σημαντική πρόκληση.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, δρώντας ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης που σέβεται το περιβάλλον, έχει δομήσει ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό σύστημα, στο οποίο ενσωματώνονται οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, προκειμένου να επιτυγχάνεται το άριστο αποτέλεσμα, τόσο από την άποψη της μεγιστοποίησης του βαθμού απομάκρυνσης του θείου όσο και από την άποψη της ελαχιστοποίησης της ενέργειας που καταναλώνεται.

Με αυτόν τον τρόπο και μέσω του Συγκροτήματος Υδρογονοδιάσπασης, παράγει και διαθέτει στην αγορά βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης με περιεκτικότητα σε θείο μικρότερη των 10ppm. Παράλληλα, οι εκπομπές θείου από το διυλιστήριο ελαχιστοποιούνται εφόσον ο συνολικός βαθμός μετατροπής του υδρόθειου σε στοιχειακό θείο στις μονάδες Ανάκτησης Θείου τύπου SCOT είναι της τάξεως του 99,95%.

Το στοιχειακό θείο παράγεται αρχικά σε υγρή μορφή η οποία, με ψύξη και κατάλληλη επεξεργασία, μετατρέπεται σε στερεά κοκκώδη μορφή και αποθηκεύεται σε σιλό προς πώληση ως πρώτη ύλη για παραγωγή θειικού οξέως και λιπασμάτων. Η όλη διεργασία πραγματοποιείται σε κλειστό κύκλωμα, προκειμένου να αποφεύγεται ο διασκορπισμός σωματιδίων θείου στον αέρα.

Μείωση Εκπομπών

Εκτός από τα μέτρα ελέγχου των συγκεντρώσεων των αερίων ρύπων, βρίσκονται σε λειτουργία εντός του διυλιστηρίου και μια σειρά ενεργητικών μέτρων περιορισμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, όπως:

- Λειτουργία ηλεκτροστατικού φίλτρου στην έξοδο της μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης με σκοπό τη μείωση των εκπομπών των αιωρούμενων σωματιδίων καταλύτη.
- Αποθείωση των αερίων που χρησιμοποιούνται ως καύσιμο στο διυλιστήριο, πριν από την είσοδό τους, στο σύστημα αερίου καυσίμου με αποτέλεσμα τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του θείου.
- Εγκατάσταση καυστήρων χαμηλών εκπομπών αζωτοξειδίων τόσο κατά τον σχεδιασμό νέων φούρνων όσο και κατά την αναβάθμιση παλαιών, προκειμένου να επιτυγχάνεται μείωση των εκπομπών τους.
- Καθαρισμός φούρνων εν λειτουργία, με στόχο την αύξηση απαγωγής θερμότητας, την εξοικονόμηση καυσίμου και τη μείωση θερμοκρασίας καυσαερίων.
- Εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων στις διεργασίες αερίων, εκτόνωση αερίων από ασφαλιστικές δικλείδες προς τους πυρσούς, τοποθέτηση δευτεροταγών φραγών στις δεξαμενές πλωτής οροφής, τοποθέτηση πλωτών σκεπάστρων στους ελαιοδιαχωριστές και λειτουργία συστήματος ανάκτησης ατμών στο Σταθμό Φόρτωσης Βυτιοφόρων οχημάτων, ως μέτρα μείωσης εκπομπών αερίων υδρογονανθράκων, παράλληλα με την εφαρμογή του συστήματος φόρτωσης των βυτιοφόρων από τον πυθμένα.
- Λειτουργία μονάδων ανάκτησης ατμών για τις φορτώσεις βενζινών σε όλες τις εγκαταστάσεις της AVIN OIL και της Coral, όπως άλλωστε προβλέπεται από τη νομοθεσία αλλά και σε όλα τα πρατήρια κατά την εκφόρτωση βενζίνης από τα βυτιοφόρα στις δεξαμενές (σύμφωνα με τις προβλέψεις της οδηγίας 94/63 (Stage I)).

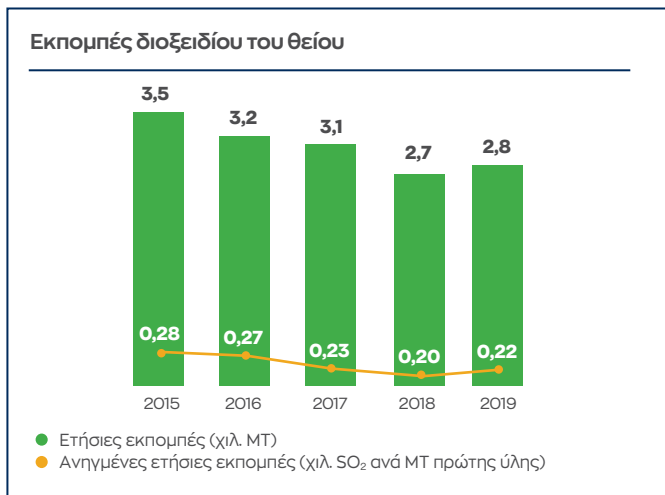
Leak Detection and Repair Program (LDAR)

Σε ένα σύγχρονο διυλιστήριο, όπου είναι εγκατεστημένη πληθώρα εξοπλισμού διαφόρων τύπων, μέσω του οποίου διακινούνται μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων, είναι αναμενόμενο συγκεκριμένα σημεία να παρουσιάζουν μεγαλύτερη πιθανότητα διαφυγής υδρογονανθράκων στην ατμόσφαιρα. Με σκοπό τον έλεγχο και τον περιορισμό των διάχυτων εκπομπών (fugitive emissions) από τον εξοπλισμό, εφαρμόζεται πρόγραμμα περιοδικού ελέγχου επιλεγμένων σημείων (γνωστότερο ως LDAR - Leak Detection and Repair) προκειμένου να εντοπιστούν πιθανές διαρροές και να επισκευαστούν.

Τα σημεία ελέγχου ανέρχονται σε 6.171 σημεία, και καλύπτουν το σύνολο των μονάδων παραγωγής, τον σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων, τις λιμενικές εγκαταστάσεις και τις δεξαμενές αποθήκευσης. Ο έλεγχος πραγματοποιείται από το προσωπικό του διυλιστηρίου τουλάχιστον μια φορά το χρόνο με τη χρήση φορητού εξοπλισμού μέτρησης της συγκέντρωσης πτητικών υδρογονανθράκων. Στην περίπτωση που η συγκέντρωση βρεθεί να υπερβαίνει τα 5.000 ppm ο εξοπλισμός δίνεται προς επισκευή. Κατά το 2019 διενεργήθηκαν 17.776 έλεγχοι.

Με Αριθμούς

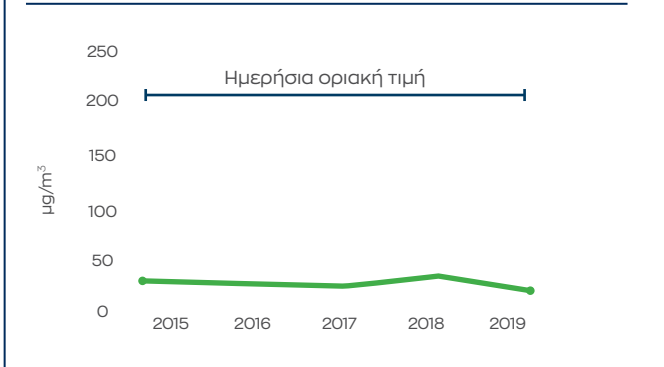
Στο ακόλουθο διάγραμμα απεικονίζονται οι συνολικές ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του θείου, καθώς και οι ανηγμένες εκπομπές ανά τόνο πρώτης ύλης. Το 2019 παρουσιάστηκε μία ελαφριά αύξηση τόσο στις συνολικές εκπομπές όσο και στις εκπομπές ανά τόνο πρώτης ύλης (κατά 9%) σε σχέση με το 2018 λόγω μικρής αύξησης της χρήσης μαζούτ στην παραγωγή.

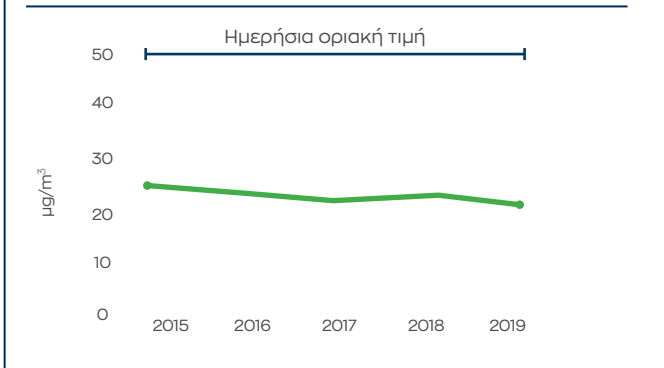
Όσον αφορά στην ποιότητα της ατμόσφαιρας, τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης το 2019 από τους τέσσερις σταθμούς, όπως και αυτά προηγούμενων ετών, δείχνουν ότι η ποιότητα της ατμόσφαιρας στην περιοχή του διυλιστηρίου παραμένει ιδιαίτερα ικανοποιητική. Τα αναλυτικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας, δείχνουν αφενός ότι δεν υπάρχουν υπερβάσεις των επιτρεπόμενων από τη νομοθεσία ωριαίων οριακών και ημερησίων τιμών που να οφείλονται στη λειτουργία του διυλιστηρίου, αφετέρου ότι οι καταγεγραμμένες τιμές είναι πολύ χαμηλότερες από τις οριακές.

Στα διαγράμματα που παρατίθενται, αποτυπώνονται οι μέσες ετήσιες τιμές των τελευταίων πέντε ετών για το SO₂, το NO₂ και τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀. Για το 2019 δεν παρατηρήθηκε καμία υπέρβαση.

Μέση ετήσια συγκέντρωση NO₂

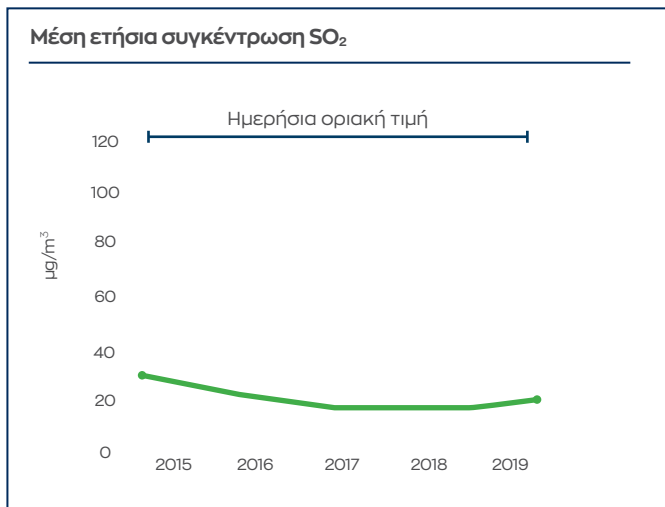
Μέση ετήσια συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το 2019 μπορείτε να ανατρέξετε στην Περιβαλλοντική Δήλωση 2019, όπου καταχωρούνται διαγράμματα σχετικά με τις τιμές όλων των αέριων ρύπων.

Δείτε το ακόλουθο link:
www.moh.gr/Default.aspx?a_id=10492

Παρομοίως, για την LPC μπορείτε να δείτε περισσότερες πληροφορίες στο ακόλουθο link:
lpc.gr/perivallongr/perivallontikes-diloseis/

6. Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων

Τα υγρά απόβλητα που παράγονται από τις διάφορες διεργασίες στο διυλιστήριο, διακρίνονται σε βιομηχανικά απόβλητα και σε αστικά λύματα. Η διαχείριση και επεξεργασία των υγρών αποβλήτων αποτελεί για εμάς ουσιώδες θέμα και ενσωματώνει Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, λόγω δε του διαφορετικού ρυπαντικού φορτίου των βιομηχανικών αποβλήτων από τα αστικά λύματα, χρησιμοποιούνται διαφορετικές τεχνικές επεξεργασίας πριν την τελική τους διάθεση στον τελικό αποδέκτη. Τα μεν βιομηχανικά υγρά απόβλητα, αφού υποστούν προ-επεξεργασία, οδηγούνται στη Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, τα δε αστικά λύματα στη Μονάδα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων.

Η καλή λειτουργία της Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων πιστοποιείται και από το γεγονός ότι οι συγκεντρώσεις διαφόρων ρυπαντικών παραμέτρων στην έξοδο της είναι σαφώς μικρότερες από τις οριακές τιμές τους.

Σε ορισμένες δε περιπτώσεις ουσιών (όπως το βενζόλιο, τολουόλιο, αιθυλοβενζόλιο, ξυλόλιο και μια σειρά από βαρέα μέταλλα), οι συγκεντρώσεις τους είναι κατά πολύ μικρότερες από τις αντίστοιχες οριακές τιμές, προσεγγίζοντας τα όρια ανιχνεύσεως.

Παροχή και συγκεντρώσεις ρυπαντικών παραμέτρων στην έξοδο της μονάδας επεξεργασίας υγρών βιομηχανικών αποβλήτων (μέσες τιμές έτους)

Παράμετρος	Μέση τιμή					Οριακή τιμή
	2015	2016	2017	2018	2019	
Παροχή (m ³ /ημέρα)	10.070	9.592	8.323	9.133	9.479	
pH	7,6	7,1	7,4	7,3	7,3	6-9
Θερμοκρασία (°C)	27,5	30,2	29,8	29,0	30,2	35
Υδρογονάνθρακες (mg/l)	2,1	1,6	1,4	1,4	1,6	10
BOD ₅ (mg/l)	23,8	24,6	24,4	24,5	25,0	40
COD (mg/l)	105,3	106,0	106,3	106,1	115,6	150
NH ³ (mg/l)	13,4	13,5	13,5	13,5	13,5	15
Φαινόλες (mg/l)	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5
Θειούχα (mg/l)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,3	2
Αιωρούμενα στερεά (mg/l)	19,0	19,6	20,1	21,1	22,0	40

• Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ποιότητας του υπεδάφους και του υδροφόρου ορίζοντα, βάσει υδρογεωλογικών μελετών που έχουν υποβληθεί στο ΥΠΕΝ, γίνεται σε δέκα υδρογεωτρήσεις. Σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, το 2018 έγιναν δύο σειρές αναλύσεων -μία ανά εξάμηνο- σε δείγματα από αυτές τις γεωτρήσεις, για τον προσδιορισμό διαφόρων παραμέτρων, όπως της περιεκτικότητας σε βαρέα μέταλλα και υδρογονάνθρακες, τα αποτελέσματα των οποίων ικανοποιούν τις νομοθετικές απαιτήσεις.

• Συνεχίστηκαν το 2019 οι δειγματοληψίες και οι μετρήσεις, για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της ποιότητας του θαλασσινού νερού και τον καθορισμό των συνθηκών που επικρατούν στην παράκτια ζώνη πλησίον των λιμενικών εγκαταστάσεων του διυλιστηρίου. Η έρευνα, πραγματοποιήθηκε από τον τομέα Γεωχημείας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών.

7. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων - Ανακύκλωση

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων αποτελεί για εμάς ουσιώδες θέμα και βασίζεται σε ολοκληρωμένη διαδικασία, που καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου ζωής τους και περιλαμβάνει τις εξής μεθόδους: επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και οριστική διάθεση. Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων είναι:

- η μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων στην πηγή τους,
- ο διαχωρισμός τους σε επικίνδυνα και μη στην πηγή τους,
- η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοποίησή τους πριν την τελική διάθεση, με ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση ή ανάκτηση χρήσιμων συστατικών ή αναγέννηση και τέλος,
- η ασφαλής, για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, μεταφορά και τελική διάθεσή τους.

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων πραγματοποιείται μέσω κατάλληλα αδειοδοτημένων και εξειδικευμένων εταιρειών. Οι εξαντλημένοι καταλύτες, που κατά περίπτωση μπορεί να ανήκουν στην κατηγορία των επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, διατίθενται με διάφορους τρόπους (είτε διατίθενται στο εξωτερικό, είτε αναγεννώνται για επαναχρησιμοποίηση από εταιρείες του εξωτερικού, είτε διατίθενται στην τσιμεντοβιομηχανία). Επίσης διατίθενται, πάλι μέσω αδειοδοτημένων εταιρειών, οι κενές συσκευασίες επικίνδυνων ουσιών.

Συγκεκριμένα, το διυλιστήριο της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, έχει ήδη προχωρήσει στην εφαρμογή της μεθόδου των βιοσωρών (bio piling) για την επεξεργασία ρυπασμένων χρωμάτων με την εγκατάσταση μονάδας βιοεξυγίανσης. Η εταιρεία υποβάλλει ηλεκτρονικά ετήσια έκθεση αποβλήτων στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, στην οποία αναφέρονται όλοι οι τύποι αποβλήτων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες των εγκαταστάσεων, καθώς και οι εργασίες διαχείρισής τους και οι αποδέκτες τους. Για τα λιπαντικά και τις συσκευασίες τους υπάρχει σε ισχύ σύμβαση με εταιρεία ανακύκλωσης μεταχειρισμένων ορυκτελαίων και σύμβαση με εταιρεία διαχείρισης υλικών συσκευασίας. Με αυτές τις δύο συμβάσεις εξασφαλίζεται η ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων λιπαντικών και των υλικών συσκευασίας τους, συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση πρώτων υλών. Επίσης, συνεργαζόμαστε με εγκεκριμένους φορείς για την ανακύκλωση και άλλων κατηγοριών στερεών αποβλήτων.

Ανακύκλωση - Διάθεση στερεών αποβλήτων (ΜΤ/έτος)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Μπαταρίες και συσσωρευτές	1,04	5,32	9,12	1,3	20,78
Ελαστικά	0,7	5,0	9,0	5,4	10,0
Λιπαντικά	1,4	82,8	201,0	122,6	73,8
Ξύλινη συσκευασία	115,7	130,1	107,3	249,3	261,5
Χαρτί και χάρτινη συσκευασία ¹	203,0	167,2	88,6	103,6	104,5
Πλαστικά και πλαστική συσκευασία	214,8	215,7	41,6	35,2	35,8
Μέταλλα (scrap)	2.198	2.205	2.352	2.120	1.932
Ηλεκτρικός/ηλεκτρονικός εξοπλισμός	1,9	1,2	10,2	13,9	4,5
Βιοεξυγιασμένα χώματα	403,4	567,0	446,0	545,8	423,3
Ρυπασμένες συσκευασίες	8,7	16,8	27,0	6,9	11,4
Υλικά που περιέχουν αμίαντο	12,7	17,8	0	0	8,0
Συσκευασίες μελανιού εκτυπωτών (τεμάχια)	712	494	472	1.333	541
Εξαντλημένοι καταλύτες προς ανακύκλωση	2.747	2.129	2.767	2.363	3.089
Μεικτή Συσκευασία	393	220	919,5	824,3	1.074

¹ Σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου γίνεται χρήση ανακυκλωμένου και μη χημικά λευκασμένου χαρτιού.

Ανάκτηση και Επανεπεξεργασία Πρώτων Υλών

Το βασικό προϊόν εμπορίας των εταιρειών του Ομίλου είναι το καύσιμο το οποίο καίγεται στις διάφορες μηχανές καύσης των βιομηχανιών ή των τελικών καταναλωτών πελατών μας. Παρ' όλα αυτά, στο πλαίσιο της βέλτιστης περιβαλλοντικής συνείδησης, προσπαθούμε να ανακτούμε ό,τι είναι εφικτό από τα διάφορα στάδια της δραστηριοποίησής μας. Στο διυλιστήριο, στα διάφορα στάδια της διύλισης, προκύπτουν παραπροϊόντα με προδιαγραφές που αποκλίνουν αρκετά από τις επιθυμητές, όποτε απαιτείται επανακατεργασία. Η προσπάθεια που συντελείται είναι προς την κατεύθυνση της αξιοποίησής τους, όσο είναι δυνατόν σε μετέπειτα στάδια διύλισης, ώστε να ελαχιστοποιείται η κατανάλωση ενέργειας αλλά και η δυναμικότητα που δεσμεύεται για επανακατεργασία. Στόχος είναι ο περιορισμός της συνολικής επανακατεργασίας στις μονάδες αργού. Οι ποσότητες που επανακατεργάστηκαν παρουσιάζονται παρακάτω και ήταν αυξημένες το 2019 λόγω των εκτεταμένων σταματημάτων συντήρησης που πραγματοποιήθηκαν.

Ανάκτηση πρώτων υλών (ΜΤ)

2018	2019
77.790	92.933

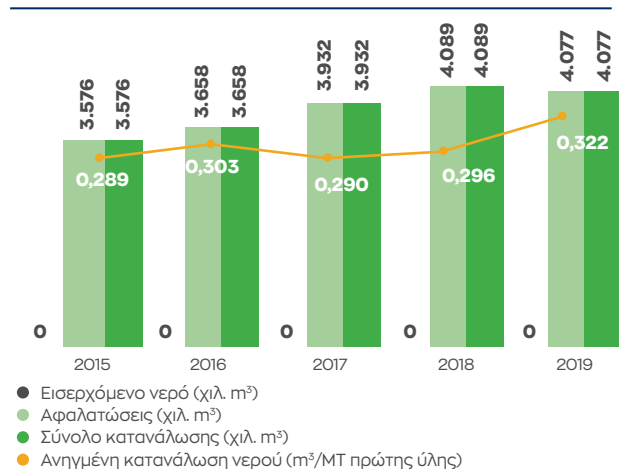
Οι εμπορικές μας εταιρείες συνεργάζονται με την ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ ΕΛΑΙΩΝ (ΕΝ.ΔΙ.Α.Λ.Ε. ΑΕ), για τη συλλογή των χρησιμοποιημένων λιπαντικών κινητήρων εσωτερικής καύσης. Τα απόβλητα λιπαντικά έλαια είναι ιδιαίτερα επικίνδυνα απόβλητα γιατί περιέχουν βαρέα μέταλλα, χλωριωμένες ενώσεις και θείο και δεν πρέπει να διαφεύγουν στην ατμόσφαιρα ή στον υδροφόρο ορίζοντα. Σε αυτό το πλαίσιο, το 2019 συλλέχθηκαν 89.542 λίτρα από τα ιδιολειτουργούμενα πρατήρια Coral και 14.589 λίτρα από τα πρατήρια Avin. Η Coral Gas συμμετέχει σε πρόγραμμα ανάκτησης και ανακύκλωσης συσκευασιών φιαλιδίου.

8. Διαχείριση Νερού

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θεωρεί τη διαχείριση των υδάτινων πόρων ουσιώδες θέμα γι' αυτό και υλοποιεί με συνέπεια και διαχρονικότητα μέτρα για την εξοικονόμηση και ορθολογική διαχείριση του νερού στο διυλιστήριό της. Το νερό που καταναλώνεται στις μονάδες του διυλιστηρίου προέρχεται 100% από κατεργασία θαλασσινού νερού σε μονάδες αφαλάτωσης. Στο πλαίσιο της μείωσης του ενεργειακού μας αποτυπώματος, ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση των μονάδων αφαλάτωσης θαλασσινού νερού με την προσθήκη μια νέας μονάδας αντίστροφης όσμωσης. Η νέα μονάδα, η οποία αποτελεί τη βέλτιστη μέθοδο από περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης, υποκατέστησε τη λειτουργία της μονάδας παραγωγής αφαλατωμένου νερού με την τεχνολογία της πολυσταδιακής εκτόνωσης η οποία τώρα χρησιμοποιείται μόνο εφεδρικά κατά τη διάρκεια συντήρησης των οσμώσεων.

Με τη νέα, σύγχρονη μονάδα όσμωσης, επιτυγχάνεται μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης για την παραγωγή νερού, καθιστώντας τη λειτουργία της φιλικότερη προς το περιβάλλον. Παράλληλα η αντικατάσταση της παλιάς μονάδας βελτίωσε την αξιοπιστία των υφιστάμενων μονάδων αφαλάτωσης και συνέβαλε στην εύρυθμη και ομαλή λειτουργία του διυλιστηρίου, ενώ η εκμετάλλευση του θαλασσινού νερού με δυνατότητα προσαγωγής από το σύστημα επιστροφών νερών ψύξης, για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων, αποτελεί βέλτιστη ενεργειακά λύση.

Ετήσια κατανάλωση νερού

Το 2019 λόγω της εκτεταμένης συντήρησης των μονάδων η συνολική κατανάλωση μειώθηκε ελαφρώς. Αντίθετα, είχαμε αύξηση της καταναλισκόμενης ποσότητας νερού ανά τόνο πρώτης ύλης η οποία διαμορφώθηκε στο τέλος του 2019 στα 0,322 κυβικά νερού, αυξημένη κατά 8% σε σχέση με το 2018 (0,296) λόγω της συντήρησης των μονάδων που απαιτούν χρήση νερού χωρίς να συνεισφέρουν στην παραγωγή. Η προσπάθεια για τη μείωση της ποσότητας νερού, ανά τόνο πρώτης ύλης, αποτελεί για εμάς βασικό στόχο και προς αυτή την κατεύθυνση γίνονται διαρκείς ενέργειες και επενδύσεις σχετικά με έργα βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στο διυλιστήριο (μείωση καταναλισκόμενου ατμού, λειτουργικές βελτιώσεις κτλ).

Επαναχρησιμοποίηση - Ανακύκλωση Νερού

Μια σημαντική διεργασία στο διυλιστήριο είναι η επεξεργασία των όξινων υδατικών ρευμάτων, τα οποία δημιουργούνται σε διάφορες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας. Περίπου 46% αυτού του υδατικού ρεύματος ανακυκλώνεται ως τροφοδοσία στους αφαλατωτές αργού πετρελαίου, ενώ το υπόλοιπο οδηγείται στη Μονάδα Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η ανάλογη μείωση στην κατανάλωση φρέσκου νερού και στον όγκο των προς επεξεργασία αποβλήτων.

9. Διαχείριση Θορύβου

Στο διυλιστήριο και σε όλες τις εγκαταστάσεις του Ομίλου μας γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια να ελαχιστοποιούμε τα επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου. Με σκοπό τη μείωση κάθε πιθανής όχλησης, στο διυλιστήριο και σε θέσεις περιμετρικά της εγκατάστασης διενεργούνται μετρήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα ενώ όπου απαιτείται λαμβάνονται επιπρόσθετα μέτρα όπως χρήση ηχοπετασμάτων ή κλειστά συστήματα ηχομόνωσης και άλλα τεχνικά μέσα. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων το 2019 όπως απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα δείχνουν ότι τα επίπεδα θορύβου είναι χαμηλότερα από τα νομοθετικά όρια που καθορίζονται στους περιβαλλοντικούς όρους λειτουργίας του διυλιστηρίου.

Στις εγκαταστάσεις των εμπορικών μας εταιρειών πραγματοποιούνται μετρήσεις θορύβου στους χώρους εργασίας (πλατφόρμα, γεμιστήρια, κ.λπ.) όπου οι εκπομπές θορύβου είναι χαμηλής στάθμης.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται κατά την αναβάθμιση του εξοπλισμού ή την κατασκευή νέων μονάδων με την εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης και εφαρμογής εξοπλισμού με χαμηλές εκπομπές θορύβου, ενώ κατά την περίοδο συντήρησης περιορίζεται η διάρκειά και η ένταση της έκθεσης μέσω του κατάλληλου προγραμματισμού, σχεδιασμού και οργάνωσης των εργασιών, με στόχο να επιτυγχάνεται η κατά το δυνατό ελάχιστη όχληση.

Μέσος όρος μετρήσεων (DBA)

	Ιαν. 2018	Ιαν. 2019	Ιουλ. 2018	Ιαν. 2019	Οκτ. 2018	Οκτ. 2019	Νομοθετικά Όρια (DBA)
Περίμετρος εγκατάστασης διυλιστηρίου	54,8	55,5	54,8	55,5	55,2	55,1	65,0
Νότια Περίμετρος Διυλιστηρίου	52,3	52,4	52,1	52,4	52,7	52,4	55,0

10. Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος

Η λειτουργία του διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και αρκετών άλλων εγκαταστάσεων των εμπορικών μας εταιρειών είναι πλήρως συνυφασμένες με το θαλάσσιο περιβάλλον. Λόγω δε των επιπτώσεων που μπορεί να έχει μια ενδεχόμενη ρύπανση απαιτείται, εκ των προτέρων, αναλυτικός σχεδιασμός και προετοιμασία κυρίως για την πρόληψη αλλά και για την αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων. Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν εκτάσεις του διυλιστηρίου ή άλλων εγκαταστάσεών μας που γειτνιάζουν με οικότοπους ή προστατευμένες περιοχές, οι οποίες επηρεάζονται από τη λειτουργία τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και οι εμπορικές μας εταιρείες:

- Λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ενεργητικής και παθητικής προστασίας, για τον περιορισμό οποιασδήποτε διαρροής εντός των ορίων του διυλιστηρίου. Συγκεκριμένα για το 2019 δεν υπήρξε καμία διαρροή.
- Λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα και παρέχουν όλα τα μέσα για τον ασφαλή κατάπλου και απόπλου των δεξαμενόπλοιων από/προς τις λιμενικές τους εγκαταστάσεις, καθώς και για την ασφαλή φόρτωση/εκφόρτωσή τους.
- Διατηρούν όλον τον απαραίτητο εξοπλισμό για την αντιμετώπιση μικρής και μέσης κλίμακας τοπικής ρύπανσης (Tier-1/2). Επίσης, διατηρούν απόθεμα διασκορπιστικού πετρελαιοκηλίδων, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο κατόπιν λήψης αδειάς από τις Λιμενικές Αρχές.
- Ελέγχουν την ετοιμότητα εφαρμογής των υφιστάμενων σχεδίων αντιρρύπανσης και διατηρούν σε υψηλά επίπεδα την ικανότητα χρήσης του εξοπλισμού από το προσωπικό, σε συνεργασία με διεθνώς αναγνωρισμένες εταιρίες όπως η O.S.R.L. (Oil Spill Response Limited), με ετήσιο πρόγραμμα ασκήσεων και εκπαιδεύσεων.
- Διαθέτουν σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίου.
- Συμμετέχουν σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς με αντικείμενο την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της θαλάσσιας ρύπανσης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βρισκόμαστε διαχρονικά κοντά στην κοινωνία και την υποστηρίζουμε με υπευθυνότητα και συνέπεια.

Είναι σταθερή επιδίωξή μας να ακολουθούμε πορεία συνεχούς ανάπτυξης και δημιουργίας αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, επιτελώντας αποτελεσματικά τον κοινωνικό μας ρόλο και αυξάνοντας τη συνεισφορά μας στην κοινωνία. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για εμάς, η δραστηριότητα της εταιρείας μας να λειτουργεί προς όφελος της κοινωνίας συνολικά, μέσω της δημιουργίας άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας, της προσφοράς επιχειρηματικών ευκαιριών και της αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών από την εγχώρια και τοπική αγορά.

Επιπλέον, επιθυμούμε όλες μας οι επιχειρηματικές δραστηριότητες να βρίσκονται σε θετική και παραγωγική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούμε. Γι' αυτόν το λόγο, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υλοποιεί ένα πλούσιο πρόγραμμα δωρεών και χορηγιών, που απευθύνεται κυρίως στις τοπικές κοινωνίες και που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.

Σε αυτό το πλαίσιο το 2019 δαπανήσαμε σε έργα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και διάφορες χορηγίες 6,2 εκατ. ευρώ.

Στρατηγική επιδίωξη του Ομίλου είναι να αποτελεί φορέα ευημερίας για τις κοινωνίες που βρίσκονται ή συνορεύουν με την ευρύτερη περιοχή του διυλιστηρίου και των εγκαταστάσεων των εμπορικών εταιρειών μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της στήριξης της τοπικής αγοράς και της γενικότερης κοινωνικής μέριμνας.

Τέλος, σύμφωνα με τους συμπληρωματικούς δείκτες του "Oil & Gas Sector", ο Όμιλός μας δε δραστηριοποιείται σε περιοχές όπου υπάρχουν ή επηρεάζονται αυτόχθονες πληθυσμοί, ούτε έχουν υπάρξει σημαντικές διαφωνίες, μη εθελοντικές μετακινήσεις ή άλλες επιπτώσεις σε τοπικές κοινωνίες ή αυτόχθονες πληθυσμούς κατά το 2019.

689

**ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
ΠΡΟΪΟΝ ΤΟ 2019**

36,5

**ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΈΡΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΕΣ
ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ**

6,2

ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΤΟ 2019

1. Προστιθέμενη Αξία - Κοινωνικό Προϊόν

Το μέγεθος του Ομίλου, σε συνδυασμό με τον αναπτυξιακό προσανατολισμό του, έχει ως αποτέλεσμα μία εξαιρετικά σημαντική συνεισφορά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Η συνεισφορά αυτή υλοποιείται με την παραγωγή αξίας για τους μετόχους και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη συμβολή στην ευρύτερη κοινωνική πρόοδο.

Επιπρόσθετα, η αλληλεπίδρασή μας με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημιουργεί πρωτογενή αξία προς όφελός τους αλλά και δευτερογενή καθώς βοηθάει στην αξία, που αυτοί με τη σειρά τους παράγουν για την οικονομία και την κοινωνία.

Οι συνολικές εισροές/έσοδα του Ομίλου από την οικονομική δραστηριότητα του έτους 2019 ανέρχονται σε 9.467,9 εκατ. ευρώ. Από αυτά, 7.747,5 εκατ. ευρώ διατέθηκαν κυρίως για την αγορά αργού πετρελαίου και άλλων πρώτων υλών, ποσοστό 82% επί των εισροών/ εσόδων, το οποίο δικαιολογείται από τη φύση της δραστηριότητας του Ομίλου.

689

εκατ. ευρώ

το κοινωνικό προϊόν του 2019

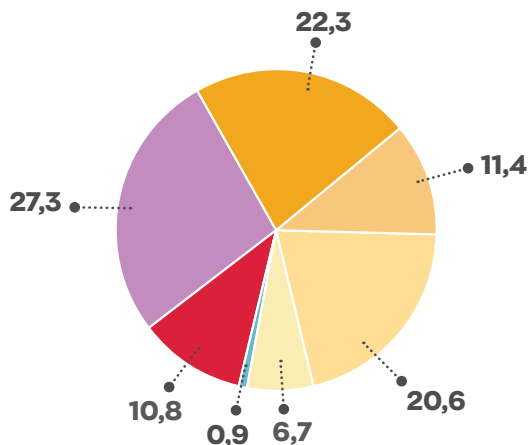
Το Κοινωνικό Προϊόν αποτελεί το μέρος των εσόδων, το οποίο κατανέμεται σε επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη, που είναι: το προσωπικό, το κράτος, οι μέτοχοι, οι τράπεζες, οι προμηθευτές (εδώ εξαιρούνται οι προμήθειες αργού, άλλων πρώτων υλών και ετοιμωμ προϊόντων), καθώς και η ευρύτερη κοινωνία (δωρεές και χορηγίες).

Περιλαμβάνει, επιπλέον, και το κόστος διασφάλισης, δηλαδή τις δαπάνες για την Υγιεινή, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον, τα ασφαλιστρα των εγκαταστάσεων, τις επισκευές και την προληπτική συντήρηση.

Με βάση τα παραπάνω, το κοινωνικό προϊόν που αποδόθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη το 2019 ανέρχεται στο ποσό των 689 εκατ. ευρώ έναντι 757 εκατ. ευρώ το 2018.

Κατανομή κοινωνικού προϊόντος 2019 (%)

Σύνολο: 689 εκατ. ευρώ

- Προσωπικό: Μικτές αποδοχές, λοιπές παροχές, ασφαλιστικές εισφορές (ίδιες και εργοδότη)
- Δημόσιο
- Μέτοχοι
- Τράπεζες
- Χορηγίες/Δωρεές
- Δαπάνες Διασφάλισης (Υγιεινή & Ασφάλεια, Περιβάλλον, Συντήρηση, Ασφαλιστρα)
- Λοιπές αγορές

Κοινωνικό Προϊόν 2019 (εκατ. ευρώ)

Έσοδα από πελάτες και άλλες πηγές

9.467,9

Ενδιαφερόμενα Μέρη

8.436,6

Διαθέσιμο υπόλοιπο

1.031,3

Προμηθευτές - Πρώτες ύλες

7.747,5

Προσωπικό: Μικτές αποδοχές, λοιπές αμοιβές, ασφαλιστικές εισφορές (ίδιες και εργοδότη)	153,6
Κοινωνία: Δωρεές - Χορηγίες	6,2
Δημόσιο: Φόροι και Δασμοί	78,5
Μέτοχοι: Μεριάματα	141,8
Λοιπές Αγορές	189,1
Τράπεζες: Τόκοι	45,9
Διασφάλιση: Υγιεινή & Ασφάλεια, Περιβάλλον, Συντήρηση, Ασφαλιστρα	74,1

Επενδύσεις Ανάπτυξης Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος

269,3

Εξόφληση Δανειακών Υποχρεώσεων

64,7

Ταμειακά Διαθέσιμα

697,3

Στήριξη Τοπικής Επιχειρηματικότητας

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ως η μεγαλύτερη επιχείρηση και εργοδότης του Νομού Κορινθίας, συνεισφέρει οικονομικά, άμεσα ή έμμεσα, για μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και οικογενειών της περιοχής (περίπου 600 εργαζόμενοι στο διυλιστήριο κατοικούν σε όμορους δήμους). Επιπλέον, ενισχύει τοπικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Η εταιρεία εφαρμόζει πολιτική προτίμησης των τοπικών επιχειρήσεων για να καλύψει τις ανάγκες του διυλιστηρίου σε υπηρεσίες, αναλώσιμα, τρόφιμα κ.ά., ακόμα και αν σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει πιο συμφέρουσα προσφορά για την προμήθεια αυτών των υλικών. Έτσι το 2019, δαπανήσαμε 26 εκατ. ευρώ, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο περαιτέρω στήριξη στην οικονομία της Κορινθίας και της ευρύτερης περιοχής. Επιπλέον, καταβάλαμε σχεδόν 1,2 εκατομμύρια ευρώ σε δημοτικά τέλη και φόρο ακίνητης περιουσίας.

2. Εξυπηρέτηση και Σεβασμός στον Πελάτη

Όλες οι εταιρείες του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ θεωρούν ουσιώδες θέμα και λειτουργούν έχοντας ως προτεραιότητα την εξυπηρέτηση του πελάτη. Η μακροχρόνια εμπειρία σε συνδυασμό με την υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία, και τη συνέπεια στην ποιότητα εγγυώνται μία ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση και διαρκή ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης με πελάτες και συνεργάτες.

Το Διυλιστήριο

Το διυλιστήριο πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης πελατών με ποσοτικό και ποιοτικό χαρακτήρα, που καλύπτουν όλο το πελατολόγιό του. Τα στοιχεία των ερευνών αξιολογούνται για την ενίσχυση των θετικών στοιχείων της εταιρείας, αλλά κυρίως για τον εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου να λαμβάνονται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα. Αυτή η διαδικασία έχει διαμορφώσει διαχρονικά ένα πολύ χαμηλό επίπεδο παραπόνων των πελατών του διυλιστηρίου με αποτέλεσμα το 2019 να μην υπάρχουν παράπονα ενώ το 2018 ήταν μόλις 2, τα οποία αφορούσαν καθυστέρηση στην παράδοση και επιλύθηκαν με επιτυχία.

Οι Εμπορικές μας Εταιρείες

Οι εμπορικές εταιρείες του Ομίλου διαθέτουν ολοκληρωμένα συστήματα για την εξυπηρέτηση των χιλιάδων καταναλωτών που τις εμπιστεύονται καθημερινά.

Συγκεκριμένα, διενεργούνται πλήθος ερευνών αγοράς οι οποίες αξιολογούν στοιχεία για το επίπεδο εξυπηρέτησης, την ποιότητα καυσίμων, τα κριτήρια επιλογής για τον πελάτη κτλ.

Κάθε χρόνο πραγματοποιείται έρευνα αγοράς μέσω ενός παγκόσμιου προγράμματος που έχει στόχο να παρακολουθεί συστηματικά τις αντιλήψεις των πελατών σχετικά με τα πρατήρια Shell. Τα πρατήρια μας υπόκεινται επίσης σε έλεγχο από μυστικούς επισκέπτες, μέσω του προγράμματος "Mystery Motorist".

Το πρόγραμμα αξιολογεί το επίπεδο εξυπηρέτησης και ικανοποίησης του πελάτη πάνω σε συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο με άξονες τη λειτουργικότητα, την εξυπηρέτηση, την καθαριότητα και την ταχύτητα των συναλλαγών. Για το 2019 διενεργήθηκαν περίπου 2.860 μυστικές επισκέψεις στα πρατήρια Shell και 1.150 επισκέψεις στα πρατήρια Avin, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στις Διευθύνσεις Λιανικών Πωλήσεων των εταιρειών, οι οποίες με τη σειρά τους τα συζητούν με τους πρατηριούχους και λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα, όπου είναι αναγκαίο.

Επιπρόσθετα, οι πελάτες των πρατηρίων Shell μπορούν να εκφράζουν τη γνώμη τους μέσω του πρωτοποριακού εργαλείου Voice of Customer, το οποίο αποτελεί μία online εφαρμογή έρευνας μέσω υπολογιστή ή κινητού τηλεφώνου στην οποία ο πελάτης μπορεί να πει τη γνώμη του σχετικά με την επίσκεψή του στο πρατήριο. Η πλατφόρμα αυτή έδωσε πάνω από 173.000 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια για το 2019, που μας δίνουν τη δυνατότητα να αναλύουμε άμεσα τα αποτελέσματα και να επιλύουμε προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μας.

Τέλος, τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικές κινήσεις για την καλύτερη εξυπηρέτηση των τελικών καταναλωτών αλλά και των εταιρικών πελατών μας. Η Coral στο πλαίσιο της ανανέωσης των συστημάτων της και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της ναυτιλίας, λάνσαρε το Coral Marine Portal, το οποίο μεταξύ άλλων επιτρέπει την παρακολούθηση της παράδοσης καυσίμων (e-vessel) σε πλοία.

Η Avin αξιοποίησε περαιτέρω το νέο σύγχρονο τηλεφωνικό της κέντρο και θέσπισε διαδικασίες και συστήματα παρακολούθησης για την αυτοματοποίηση και άμεση ανταπόκριση στα αιτήματα των πελατών. Επίσης εντάχθηκε στο Ελληνικό Ινστιτούτο Εξυπηρέτησης Πελατών, με σκοπό τη βέλτιστη ποιότητα εξυπηρέτησης των πελατών της και τη συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων της στον τομέα αυτό.

Τέλος, οι online πλατφόρμες Coral NET, Avin Portal και Cyclon Portal χρησιμοποιούνται από το μεγαλύτερο ποσοστό των εταιρικών πελατών μας, προσφέροντας άμεση και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση.

Η AVIN κοντά στους καταναλωτές με το πρόγραμμα επιβράβευσης «AVIN κερδίζω»

Η AVIN, ανταποδίδοντας έμπρακτα την εμπιστοσύνη των πελατών της, λάνσαρε το 2017 το νέο πρόγραμμα επιβράβευσης «AVIN κερδίζω».

Μέσω αυτού του προγράμματος οι καταναλωτές με κάθε συναλλαγή σε καύσιμα, λιπαντικά, πετρέλαιο θέρμανσης και προϊόντα της αίθουσας AGORA μπορούν να συλλέγουν πόντους με χρήση της κάρτας ή της εφαρμογής «AVIN Κερδίζω». Μόλις συγκεντρώσουν 250 πόντους κερδίζουν αυτόματα κουπόνι αξίας 3 ευρώ, το οποίο μπορεί να εξαργυρωθεί ακόμα και από την αμέσως επόμενη αγορά τους στο πρατήριο. Το πρόγραμμα έχει γνωρίσει μεγάλη επιτυχία και έκλεισε το 2019 με πάνω από 750.000 μέλη και έχοντας εκδώσει περισσότερες από 1,4 εκατ. δωροεπιταγές.

3. Κοινωνική Αλληλεγγύη και Χορηγίες

Μέσω της υλοποίησης φιλανθρωπικών δράσεων προσπαθούμε να βρισκόμαστε κοντά στην κοινωνία με συνέπεια και διαχρονικότητα, επιδιώκοντας να προσφέρουμε στήριξη στους πυλώνες που προάγουν το επίπεδο της κοινωνικής ζωής: την παιδεία, την υγεία, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και την επιχειρηματικότητα.

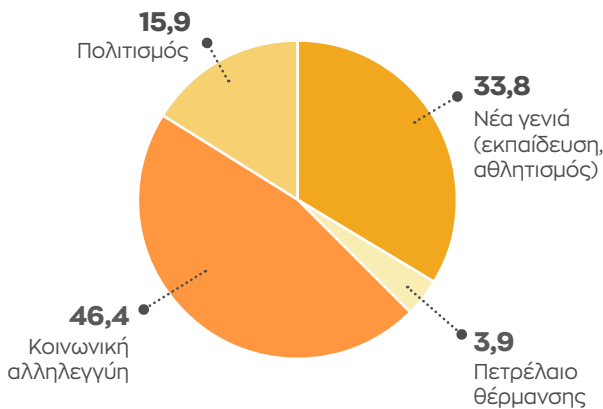
Κατά το 2019, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η κοινωνική δράση του Ομίλου μας επικεντρώθηκε στην ενίσχυση και την προώθηση προγραμμάτων κοινωνικής αλληλεγγύης σε όλη τη χώρα, δίνοντας ωστόσο ιδιαίτερη έμφαση στις οργανώσεις και τους φορείς που εδρεύουν, κυρίως, στους όμορους Δήμους των εργοστασιακών μας εγκαταστάσεων.

Ο βασικός μας στόχος ήταν η ανακούφιση των ευπαθέστερων κοινωνικά ομάδων και η κάλυψη των βασικών τους αναγκών. Στο πλαίσιο αυτό, προωθήθηκαν δράσεις που είχαν ως σκοπό να ανακουφίσουν τους συνανθρώπους μας και συμπληρωματικά υποστηρίχθηκαν πολιτιστικοί φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, οργανισμοί που ασκούν φιλανθρωπικό και ανθρωπιστικό έργο, καθώς και φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι δράσεις που υποστηρίξαμε ακολουθούν τους εξής βασικούς άξονες:

- Κοινωνική αλληλεγγύη
- Πολιτισμός
- Νέα γενιά - παιδεία

Κατανομή κονδυλίων κοινωνικής υπευθυνότητας 2019 (%)

Κατανομή κονδυλίων κοινωνικής υπευθυνότητας (χιλιάδες ευρώ)

	2018	2019
Κοινωνική αλληλεγγύη	2.666	2.865
Πολιτισμός	685	978
Νέα γενιά (εκπαίδευση, αθλητισμός)	1.053	2.082
Πετρέλαιο θέρμανσης	208	240
Σύνολο	4.612	6.165

3.1 Κοινωνική Αλληλεγγύη

Διαχρονικά η εταιρεία μας προωθεί και υποστηρίζει δράσεις που στοχεύουν στην ανακούφιση των λιγότερο προνομιούχων κοινωνικών ομάδων. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια έτσι και το 2019, υποστηρίχθηκαν πολλές δράσεις κοινωνικής ωφέλειας, διετεθήσαν τρόφιμα μέσω δημοτικών και άλλων αρχών σε άπορους, ενισχύθηκε το έργο φιλανθρωπικών οργανώσεων και ιδρυμάτων, υποστηρίχθηκαν δράσεις για την υγεία, ενώ χορηγήθηκαν μεγάλες ποσότητες πετρελαίου θέρμανσης στους όμορους δήμους των διυλιστηριακών εγκαταστάσεων και σε επιλεγμένες περιοχές σε όλη την Ελλάδα.

Καταπολέμηση της Φτώχειας

Η οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η Ελλάδα την τελευταία δεκαετία έχει ως άμεσο αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση κρουσμάτων φτώχειας. Ανταποκρινόμενη σε αυτήν την ανάγκη, η εταιρεία μας ανέλαβε να βοηθήσει τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες τόσο με την προμήθεια ειδών πρώτης ανάγκης όσο και με την παροχή οικονομικής βοήθειας.

Οι δράσεις επικεντρώθηκαν, κυρίως, στο Νομό Κορινθίας και είχαν ως τελικούς αποδέκτες το Δήμο Λουτρακίου - Αγίων Θεοδώρων, το Δήμο Κορινθίων, όμορες δημοτικές κοινότητες, μέλη άπορων οικογενειών, συλλόγους, φορείς υποστηρικτικών υπηρεσιών, κ.ά.

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο

Ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ υποστήριξε το θεσμό του κοινωνικού παντοπωλείου που λειτουργεί στους Δήμους Λουτρακίου, Κορίνθου, Περάματος και στο Δημοτικό Διαμέρισμα Αγίων Θεοδώρων, συμβάλλοντας ενεργά στην ικανοποίηση βασικών αναγκών οικογενειών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες.

Μεταξύ άλλων, η εταιρεία μας χορήγησε τρόφιμα εξασφαλίζοντας τη συνεχή λειτουργία ενός θεσμού που ανταποκρίνεται στις δύσκολες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις.

Η δωρεά του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βοήθησε τη γενικότερη προσπάθεια, μέσω της οποίας βρήκαν ανακούφιση πάνω από 1.200 άπορες οικογένειες.

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιθυμώντας να προσφέρει σε άπορες οικογένειες της Κορινθίας αλλά και της ευρύτερης περιοχής κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα, μοίρασε 1.240 κουπόνια σίτισης για την κάλυψη διατροφικών αναγκών του εορταστικού τραπέζιου. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια των εορτών ενίσχυσε οικονομικά, μέσω δωρεών, την Περιφέρεια Πελοποννήσου, το Δήμο Κορίνθου, το Δήμο Λουτρακίου, την Κιβωτό του Παιδιού, ιερούς ναούς κ.ά. Προσέφερε τρόφιμα στην Τράπεζα τροφίμων και ενδυμάτων της Ιεράς Μητρόπολης Κορίνθου, καθώς και στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και βοήθησε στην σίτιση των μαθητών της περιοχής των Αγίων Θεοδώρων.

Προσφορά Πετρελαίου Θέρμανσης και Λιπαντικών

Το 2019, μέσω του κονδυλίου για τη δωρεάν προσφορά πετρελαίου θέρμανσης κατά τους χειμερινούς μήνες, χορηγήθηκαν περί τα 228.000 λίτρα, αξίας περίπου 240.000 ευρώ. Αυτή η προσφορά αποβλέπει στην κάλυψη μέρους των αναγκών θέρμανσης ορφανοτροφείων, νηπιαγωγείων, δημοτικών παιδικών σταθμών, γυμνασίων, λυκείων, γηροκομείων, εκκλησιών και εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, όμορων προς τις εγκαταστάσεις μας δήμων αλλά και λοιπών αποδεκτών σε όλη τη χώρα. Μεταξύ των αποδεκτών ήταν το ίδρυμα Προστασίας Ανηλίκων «Το Χαμόγελο του Παιδιού», το «Αμαλίο» Οικοτροφείο Θηλέων, το ΚΕΘΕΑ Στροφή, η Φοιτητική Εστία Ρεθύμνου, η Δημόσια Βιβλιοθήκη Ρεθύμνου, το Κέντρο Υγείας Αταλάντης, οι δικαστικές φυλακές Κορίνθου, το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου, αρκετές ιερές μονές όπως η Ιερά Μονή Λουτρακίου Αγία Ελένη που στεγάζει γηροκομείο, ο Ιερός Ναός Παναγίας Γιάτρισας Λουτρακίου κ.α. Επιπλέον, αποδέκτες ήταν όλα τα σχολεία των Δήμων Κορίνθου, Λουτρακίου, Περάματος και των δημοτικών κοινοτήτων Αγ. Θεοδώρων, Ισθμίας, Σαρωνικού, Σολυγείας κ.ά. Επιπρόσθετα, χορηγήσαμε λιπαντέλαια σε αρκετές κρατικές υπηρεσίες όπως στην Τροχαία Αττικής Οδού, το λιμεναρχείο Κορίνθου, στη Περιφερειακή Πυροσβεστική Διοίκηση Πελοποννήσου κ.ά.

Υποστήριξη Φιλανθρωπικών Οργανώσεων και Ιδρυμάτων

Προσπαθούμε να συμβάλλουμε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ανθρώπων με προβλήματα, επικουρώντας οργανώσεις και ιδρύματα που προσφέρουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες για την αποκατάσταση και την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Ειδικότερα:

- Ενισχύσαμε τις δράσεις του «Ιδρύματος Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» το οποίο, με ιδρύτρια και Πρόεδρο την Πρέσβη Καλής Θελήσεως της UNESCO κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, στοχεύει στην προώθηση των θεμάτων που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού και τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής των παιδιών σε όλους τους τομείς.
- Υποστηρίξαμε τη Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση «Δεσμός» στο σημαντικό έργο που επιτελεί συνδέοντας τις ανάγκες φιλανθρωπικών και δημόσιων οργανισμών με την επιθυμία ιδιωτών και εταιρειών για προσφορά.
- Ενισχύσαμε την Ανθρωπιστική Οργάνωση «Lifeline Hellas», συνεισφέροντας στη διοργάνωση εκδήλωσης της οποίας τα έσοδα θα διατεθούν για την υποστήριξη μονάδων νεογνών των κρατικών νοσοκομείων.
- Προσφέραμε οικονομική ενίσχυση σε συλλόγους και φορείς που εκτελούν κοινωνικό έργο όπως στο Σύλλογο Γυναίκων Αγίων Θεοδώρων, στον Πανελλήνιο Σύλλογο Προστασίας Ενημέρωσης και Βοήθειας Καρκινοπαθών Παιδιών «η Καρδιά του Παιδιού», στον Πανελλήνιο Σύλλογο Πρόληψης Τροχαίων Ατυχημάτων & Στήριξης ΑΜΕΑ «Αγάπη για την Ζωή», στο σωματείο ατόμων με αναπηρίες Ν. Κορινθίας κ.α.
- Στον τομέα της υγείας, προσφέραμε ένα νέο ψηφιακό ακτινολογικό μηχάνημα στο Κουλούρειο Νοσοκομείο Ύδρας και ενισχύσαμε τη μονάδα εγκαυμάτων του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου με ιατρικό υλικό και εξοπλισμό. Επίσης ενισχύσαμε το Ελληνικό Ίδρυμα Καρδιολογίας και το περιφερειακό τμήμα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού Αγ. Θεοδώρων.

Υποστήριξη Τρίτης Ηλικίας

Για περισσότερα από δέκα χρόνια η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ προβαίνει αδιάλειπτα σε μια πολύ σημαντική κοινωνική προσφορά, σε συνεργασία με τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) των Δήμων Κορινθίων και Αγ. Θεοδώρων. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σίτισης ηλικιωμένων, στο πλαίσιο του οποίου προσφέρονται κάθε μέρα, όλο το χρόνο, πλήρεις μερίδες γεύματος και συμπλήρωμα για το δείπνο (γάλα και γιαούρτι). Αυτό το φαγητό παρασκευάζεται στο εστιατόριο του διυλιστηρίου και είναι το ίδιο που προσφέρεται και στους εργαζόμενους. Το 2019 το εστιατόριο του διυλιστηρίου σίτιζε 116 γέροντες των Κ.Α.Π.Η. της Κορίνθου και των Αγίων Θεοδώρων και Εξαμιλιών.

Στήριξη Τοπικών Αρχών και άλλων φορέων

Στον Όμιλό μας παραδοσιακά στηρίζουμε τις τοπικές κοινωνίες μέσα στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία συνδράμει στις ανάγκες των τοπικών αρχών, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο ενεργά στην εκτέλεση του έργου τους. Ενδεικτικά για το 2019, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έκανε δωρεά στο ΕΛΕΠΑΠ Χανίων ένα σχολικό λεωφορείο ειδικά προσαρμοσμένο στις ανάγκες των παιδιών με κινητικά προβλήματα που στηρίζει το ίδρυμα. Επίσης προέβη σε δωρεά για την αποκατάσταση των ζημιών σε πάνω από 60 νοικοκυριά που επλήγησαν από την πρωτοφανή κακοκαιρία που έπληξε την Δυτική Κρήτη τον Φεβρουάριο του 2019. Επιπρόσθετα, δώρισε από μία εξωλέμβια μηχανή στα λιμεναρχεία Ρεθύμνου και Κορίνθου ώστε να τεθούν τα πλωτά τους σκάφη σε άμεση επιχειρησιακή ετοιμότητα. Δώρισε 24 κάμερες κυκλοφορίας στην Ελληνική Αστυνομία καθώς και πυροσβεστικό εξοπλισμό στις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες Πόρου, Ναυπλίου και Κορίνθου ενώ προσέφερε ανταλλακτικά για την επισκευή και συντήρηση χρωματοργικών μηχανημάτων της Δ/νσης Μηχανικού του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

Εκτός των άλλων, κατά το 2019, η εταιρεία μας ενίσχυσε οικονομικά διάφορους φορείς, όπως την ομοσπονδία εξωραϊστικών συλλόγων Αγίων Θεοδώρων, τους εξωραϊστικούς συλλόγους «Γλυκιά Ζωή», «Κλάρα Ελιάς» Σουσακίου Κορινθίας, τον εξωραϊστικό σύλλογο Άνω Σουσακίου, το σύλλογο Κρητών Κορίνθου «ο Ψηλορείτης», κ.α. Η οικονομική ενίσχυση αφορούσε δωρεές για κάλυψη λειτουργικών αναγκών, έργα αναμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, εργασίες κτιριακής συντήρησης, αποπερατώσεις και καθαρισμούς οδών, ασφαλτοστρώσεις, φωτισμό, υδροδοτήσεις και κατασκευές αγωγών ομβρίων υδάτων, τσιμεντοστρώσεις, κάλυψη πάγιων εξόδων, δημιουργία πάρκων παιδικής αναψυχής, κ.ά.

Περιβάλλον

Υποστηρίζουμε δραστηριότητες και προγράμματα που συμβάλλουν ενεργά στη βελτίωση των υποδομών και στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στηρίζει το έργο πολλών περιβαλλοντικών συλλόγων και οργανώσεων όπως η MEDASSET (Mediterranean Association to Save the Sea Turtles), το Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών κ.ά.

Το 2019 ενισχύσαμε την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης στο σημαντικό έργο που επιτελεί στο νησί των Κυθήρων σχετικά με τη διατήρηση της μοναδικής χλωρίδας του νησιού με έργα όπως ο Βοτανικός Κήπος και η Τράπεζα Σπερμάτων των σπανίων φυτών της περιοχής.

Επιπρόσθετα, η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στηρίζει διαχρονικά το Σύλλογο Προστασίας του Δάσους «Οι Άγιοι Θεόδωροι», ο οποίος έχει σημαντική συμμετοχή στην προστασία, τη φύλαξη και την πυρόσβεση του δασικού όγκου, στα όρια του Δήμου Αγ. Θεοδώρων και όχι μόνο.

Σχετικά με την παροχή νερού, μέσα στο έτος η εταιρεία κάλυψε τις ανάγκες περίπου 190 γειτονικών, προς το διυλιστήριο, κατοικιών. Το νερό που παράγει με αντίστροφη όσμωση το διυλιστήριο χρησιμοποιείται για άρδευση κήπων και καθαριότητα. Η διοχέτευση του νερού σε αυτές τις κατοικίες, οι οποίες δεν καλύπτονται από το δίκτυο ύδρευσης των Αγίων Θεοδώρων, γίνεται μέσω δικτύου που κατασκεύασε και συντηρεί η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ.

Κατά το 2019, η δωρεάν ποσότητα του νερού που χορηγήθηκε με αυτόν τον τρόπο ήταν 85.000 κυβικά μέτρα, με αξία που ξεπερνούσε τις 85.000 ευρώ.

3.2. Πολιτισμός

Πιστεύουμε στο ρόλο της τέχνης, του πολιτισμού και της ιστορίας ως βασικών στοιχείων μιας υγιούς κοινωνικής ανάπτυξης και προσπαθούμε να παρέχουμε υποστήριξη σε δραστηριότητες που αναδεικνύουν και προβάλλουν την πολιτιστική και ιστορική μας κληρονομιά.

Ειδικότερα ο Όμιλος:

- Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, ενίσχυσε οικονομικά μέσω χορηγίας το Ίδρυμα Προαγωγής Δημοσιογραφίας, Νάσος Μπότσης, επικουρώντας το πολύτιμο έργο του.
- Κάλυψε τα έξοδα βιντεοσκόπησης του ναυαγίου του υποβρυχίου «Κατσώνης» στα πλαίσια δημιουργίας ντοκιμαντέρ για την δράση του κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.
- Ενίσχυσε την Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού για αγορά νέων εκτυπωτικών μηχανημάτων.
- Ενίσχυσε τον πολιτιστικό οργανισμό ΚΟΛΕΚΤΙΒ 8 για τη διεξαγωγή του 3ου Μεσογειακού Φεστιβάλ Φωτογραφίας.
- Ενίσχυσε και φέτος το Σύλλογο «Φίλων Μουσικής» Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας που διοργάνωσε το Loutraki Festival 2019 με τη συμμετοχή πολλών νέων μουσικών.
- Υποστήριξε το πνευματικό ίδρυμα «Κρητική Εστία» για την έκδοση βιβλίου για το Κρητικό λαολόγιο.
- Επίσης, υποστήριξε το περιοδικό «Περίπλους Ναυτικής Ιστορίας», που εκδίδει κάθε τρεις μήνες το Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος, καθώς και την Ελληνική Θαλάσσια Ένωση για την έκδοση του περιοδικού «Ναυτική Ελλάς», ενός παραδοσιακού ναυτικού εντύπου που εκδίδεται μηνιαίως από το τυπογραφείο του Πολεμικού Ναυτικού από το 1928.

Τέλος, εκτός των όμορων Δήμων, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ ενίσχυσε οικονομικά και το έργο άλλων πολιτιστικών συλλόγων και φορέων του ελλαδικού χώρου.

3.3. Παιδεία και Νέα Γενιά

Υποστηρίζουμε την παιδεία γιατί πιστεύουμε στη δύναμη της γνώσης, ως τον παράγοντα που μας καλλιεργεί και μας οδηγεί στο να είμαστε ενεργοί πολίτες με συνείδηση. Για το λόγο αυτό, ενδιαφερόμαστε για την ενίσχυση και την προαγωγή της παιδείας, της έρευνας και της τεχνολογίας.

Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ για το 2019:

- Παρείχε δεκατιανό για 115 μαθητές ευάλωτων οικονομικά οικογενειών όλων των σχολείων των Αγίων Θεοδώρων.
- Υποστήριξε το 1ο Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου, το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου, το 1ο και 3ο Γενικό Λύκειο Κορίνθου, το Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Βραχατίου, το 2ο Νηπιαγωγείο, το 1ο και 2ο Δημοτικό Αγίων Θεοδώρων, καθώς πλήθος σχολείων της ευρύτερης περιοχής της Κορινθίας, για την κάλυψη λειτουργικών τους αναγκών.
- Επιπλέον, παρείχε υλικοτεχνική υποδομή όπως ηλεκτρονικούς υπολογιστές, διαδραστικούς πίνακες, προτζέκτορες και εκτυπωτές σε σημαντικό αριθμό σχολείων του νομού Ρεθύμνου και Κορίνθου καθώς των πόλεων της Ερμιόνης και του Κρανιδίου, βελτιώνοντας έτσι τη διεξαγωγή των μαθημάτων τους.
- Για τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών εκδρομών, ενίσχυσε οικονομικά το 1ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου, το 14ο Δημοτικό Σχολείο Ρεθύμνου, το Λύκειο Επισκοπής, το Γενικό Λύκειο Ερμιόνης κ.α.
- Παρείχε πετρέλαιο θέρμανσης σε δεκάδες σχολεία στην Κόρινθο, το Πέραμα, το Λουτράκι, την Ερμιόνη, αλλά και σε άλλες περιοχές στην Αττική και σε όλη την Ελλάδα, βοηθώντας την καθημερινότητα των μαθητών και βελτιώνοντας τις συνθήκες μάθησης.

Πρόγραμμα Παροχής Υποτροφιών σε συνεργασία με την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών

Από το 2012 η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ έχει ξεκινήσει μία στρατηγική συνεργασία με την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ) με στόχο την υποστήριξη των Τεχνών και την ενίσχυση των νέων που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό.

Βάση της συνεργασίας είναι η παροχή ετήσιας υποτροφίας ύψους 12.000 ευρώ σε έναν απόφοιτο της Σχολής, για την κάλυψη μεταπτυχιακών σπουδών στο γνωστικό πεδίο των εικαστικών τεχνών σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού και δύο επιπλέον βραβείων 4.000 και 2.000 ευρώ. Ο υπότροφος επιλέγεται από εξαμελή επιτροπή με τη συνδρομή γνωστού επιμελητή τέχνης και το βραβευμένο έργο περιέρχεται στην ιδιοκτησία της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με σκοπό τη σταδιακή δημιουργία μίας μόνιμης συλλογής έργων που θα εκτίθεται στους χώρους της εταιρείας.

Παράλληλα, μαζί με την υποβολή των φακέλων τους, όλοι οι υποψήφιοι καταθέτουν 1-2 πρωτότυπα έργα τους με σκοπό τη δημιουργία μίας έκθεσης η οποία πραγματοποιείται στους χώρους των κεντρικών γραφείων του Ομίλου και διαρκεί ένα έτος.

Βαρδινογιάνναιο Ίδρυμα

Το Βαρδινογιάνναιο Ίδρυμα συστάθηκε το 1989 με σκοπό τη χορήγηση υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων σε υποψήφιους που διακρίθηκαν στις ακαδημαϊκές επιδόσεις τους ή που έχουν ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης, για πτυχιακές σπουδές σε Ανώτατα/Ανώτερα Ιδρύματα τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού. Οι τομείς σπουδών των υποτροφιών και των οικονομικών ενισχύσεων δεν παραμένουν σταθεροί αλλά μεταβάλλονται σε κάθε ακαδημαϊκό έτος, σύμφωνα με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Για το εκπαιδευτικό έτος 2019-2020 ενισχύθηκαν 73 φοιτητές με ειδικότητες στους τομείς: οικονομικά, ψυχολογία, νομική, χημεία, μαθηματικά και ιατρική. Επίσης, δόθηκαν 2 υποτροφίες σε προπτυχιακούς φοιτητές που σπουδάζουν σε ειδικότητες της πληροφορικής και της χημικής μηχανολογίας. Όλα τα χρόνια λειτουργίας του Ιδρύματος έχουν δοθεί 179 υποτροφίες και 1.992 οικονομικές ενισχύσεις.

Ενημερωτικές Επισκέψεις

Κάθε χρόνο, διοργανώνονται επισκέψεις στο διυλιστήριο και στις εγκαταστάσεις μας για φοιτητές και σπουδαστές ανώτερων και ανώτατων σχολών, σχολών των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και για σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στόχος των επισκέψεων είναι η ενημέρωση με παρουσιάσεις και ξενάγηση στους χώρους παραγωγής, για τα προγράμματα περιβαλλοντικής προστασίας που εφαρμόζει η εταιρεία, για τις δράσεις ασφάλειας και προστασίας κ.α. Κατά τη διάρκεια του 2019, στο πλαίσιο αυτών των εκδηλώσεων, επισκέφθηκαν το διυλιστήριο και τις εγκαταστάσεις των εμπορικών μας εταιρειών 445 άτομα.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών

Κάθε χρόνο δεχόμαστε έναν αριθμό φοιτητών για αμειβόμενη καλοκαιρινή πρακτική άσκηση διάρκειας από ένα μέχρι και δύο μήνες σε διάφορες θέσεις στο διυλιστήριο, στις εγκαταστάσεις και στα κεντρικά γραφεία. Πέραν αυτών, προσφέρουμε τη δυνατότητα σε αριθμό φοιτητών για πρακτική άσκηση διάρκειας έξι μηνών όπου απαιτείται από το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών που ακολουθούν. Επίσης, δεχόμαστε αλλοδαπούς φοιτητές για πρακτική άσκηση, συνεργαζόμενοι με την International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE). Το 2019, στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας καλύψαμε 137 εκπαιδευτικές θέσεις διάρκειας 1-2 μηνών και 40 θέσεις διάρκειας άνω των δύο μηνών με συνολικό κόστος πάνω από 294.000 ευρώ.

Αθλητισμός

Ενισχύουμε τον αθλητισμό και τον πρωταθλητισμό και υποστηρίζουμε μικρούς συλλόγους και αθλητικές ενώσεις του ερασιτεχνικού αθλητισμού. Αναλυτικά, ο Όμιλός μας στήριξε, κατά τη διάρκεια του 2019 τον Αθλητικό Όμιλο Επισκοπής Ρεθύμνου και τον Αθλητικό Παλαιστικό Όμιλο Ρεθύμνου.

Επίσης, ενίσχυσε τον Ισθμιακό Αθλητικό Όμιλο, τον Αθλητικό Όμιλο Κρανιδίου, τον Αθλητικό Σύλλογο Αγίων Θεοδώρων, τον Αθλητικό Όμιλο Σπυλίου, τον Αθλητικό Σύλλογο Κορίνθου, τον Αθλητική Ένωση Ερμιονίδας, τον Αθλητικό Σύλλογο Κόρινθος 2006, κ.α. Όπως και κάθε χρόνο, η εταιρεία συνεισέφερε στη

διοργάνωση του φημισμένου υπερμαραθωνίου «Σπάρταθλον» με τη διάθεση γιατρού και εξοπλισμένου ασθενοφόρου, καθώς και με την υποστήριξη του Σταθμού Ελέγχου και Βοήθειας, μπροστά από το διυλιστήριο. Επίσης υποστήριξε τον 5ο Αυθεντικό Φειδιππίδιο Δρόμο Αθήνα - Σπάρτη - Αθήνα, διαδρομής 490 χλμ. Τέλος, η AVIN OIL A.E., υπήρξε χρυσός χορηγός της Ομάδας Μπάσκετ Ρεθύμνου ΚΑΕ "Cretan Kings", ενισχύοντάς την και κατά την αγωνιστική περίοδο 2019-2020.

Μαραθώνιος Οικονομίας της SHELL

Η Coral υποστηρίζει ενεργά τον Μαραθώνιο Οικονομίας της Shell, ο οποίος αποτελεί παγκόσμια πρωτοβουλία με βασικούς στόχους την προώθηση της βιωσιμότητας στις μεταφορές, την καινοτομία και την ενεργειακή αποδοτικότητα. Η Coral προσκαλεί φοιτητές από την Ελλάδα να διαγωνιστούν στο κορυφαίο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Shell με ομάδες από όλη την Ευρώπη, κατασκευάζοντας ενεργειακά αποδοτικά οχήματα. Νικήτρια αναδεικνύεται η ομάδα που θα διανύσει τη μεγαλύτερη απόσταση με το ισοδύναμο ενός λίτρου καυσίμου της επιλογής της: Παραδοσιακοί κινητήρες εσωτερικής καύσης με βενζίνη ή πετρέλαιο, κινητήρες βιοκαυσίμων, ηλεκτροκινητήρες, κυψέλες υδρογόνου ή ηλιακής ενέργειας κρύβονται κάτω από μοντέρνα, φουτουριστικά οχήματα που τραβούν τα βλέμματα στην πίστα. Από το 2004, ελληνικές ομάδες από κορυφαία ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας αλλά και από σχολεία σε όλη την επικράτεια έχουν λάβει μέρος στον Μαραθώνιο Οικονομίας της Shell. Οι ελληνικές συμμετοχές σημείωσαν αξιόλογα αποτελέσματα παρά το γεγονός ότι διαγωνίστηκαν σε καινούρια πίστα, η οποία τους ανάγκασε να αναθεωρήσουν και να αναπροσαρμόσουν τη στρατηγική τους.

Η ομάδα «Ποσειδώνας» από τα Τμήματα Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Μηχανικών Αυτοματισμού και Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, με το πρωτοποριακό ηλεκτροκίνητο όχημα Τριήρης, διαγωνίστηκε στην κατηγορία Prototype (Battery Electric) και κατέκτησε τη 18η θέση διανύοντας 407km/kWh. Η ομάδα «Προμηθέας» από τη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου διαγωνίστηκε στην κατηγορία Prototype (Battery Electric) με το πρωτοποριακό ηλεκτροκίνητο όχημα Πυρφόρος και κατέλαβε την 25η θέση αγγίζοντας τα 280 km/kWh, βελτιώνοντας σημαντικά την περσινή της επίδοσης.

Η ομάδα «TUC Eco Racing» από τη Σχολή Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης με το εξελιγμένο όχημα πόλης Σπύρος Λούης, διαγωνίστηκε στην κατηγορία Urban Concept (Hydrogen) και αποτέλεσε σημείο αναφοράς στο τομέα της οργάνωσης και της ασφαλούς εργασίας. Κατάφερε επιτυχώς να ολοκληρώσει όλους τους τεχνικούς ελέγχους και ελέγχους ασφαλείας, εξασφαλίζοντας τη δυνατότητα να διαγωνιστεί εντός πίστας. Η σοβαρή δυσλειτουργία στο σύστημα παροχής ενέργειας (κυψέλη υδρογόνου), δεν εμπόδισε το όχημα της ομάδας να πραγματοποιήσει 10 από τους 11 γύρους, χωρίς, όμως, να καταφέρει δυστυχώς να ολοκληρώσει τον αγώνα.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

Η Έκθεση υπογραμμίζει την ειλικρινή δέσμευση του Ομίλου για υπεύθυνη και αειφόρο ανάπτυξη. Ως ενεργό μέλος της κοινωνίας, ο Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ επιδιώκει τη βιώσιμη ανάπτυξη και πραγματοποιεί την καθημερινή λειτουργία του, ανταποκρινόμενος τόσο στις περιβαλλοντικές προκλήσεις που προκύπτουν από την τέλεση των δραστηριοτήτων του όσο και στις ανάγκες της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας.

1. Σχετικά με την Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019, που κρατάτε στα χέρια σας, αποτελεί τη δέκατη όγδοη καταγραφή των ετήσιων δραστηριοτήτων του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (1 Ιανουαρίου 2019 - 31 Δεκεμβρίου 2019). Πρωταρχικό μέλημα του εντύπου αυτού είναι η παροχή μίας ολοκληρωμένης ενημέρωσης του συνόλου των ενδιαφερομένων μερών για τον Όμιλο: εργαζόμενοι, πελάτες, προμηθευτές, μέτοχοι, επενδυτές, πιστωτές και τοπικές κοινωνίες.

Η δομή της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019 ανταποκρίνεται στο σύνολο των θεμάτων που άπτονται της εταιρικής υπευθυνότητας. Ως εκ τούτου, επικεντρώνεται στις δράσεις που έχουν σχέση με το σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον, στην εφαρμογή μιας αποτελεσματικής πολιτικής υγιεινής και ασφάλειας και τη στήριξη της κοινωνίας. Στις εν λόγω ενότητες καταγράφονται αναλυτικά οι δραστηριότητες του Ομίλου, ενώ παρουσιάζονται τα νέα ποσοτικά στοιχεία και δεδομένα.

Οι όροι «Όμιλος» και «Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ» αναφέρονται στον Όμιλο της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και τους θυγατρικούς του Ομίλους και τις εταιρείες AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC, NRG και OFC, οι οποίες από κοινού τον απαρτίζουν. Ο όρος «εταιρεία» αναφέρεται στη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, οι όροι «άλλες εταιρείες» και «υπόλοιπες εταιρείες» αναφέρονται στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, ενώ ο όρος «εμπορικές εταιρείες» αναφέρεται πάλι στην προηγούμενη ομάδα εταιρειών, πλην όμως της OFC.

Οικουμενικό Σύμφωνο ΟΗΕ - Global Reporting Initiative - Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η επιλογή των θεμάτων της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019 βασίστηκε στις νέες κατευθυντήριες οδηγίες GRI STANDARDS του Global Reporting Initiative (GRI) και στους ειδικούς δείκτες για τον κλάδο του πετρελαίου (Oil & Gas sector supplement), καθώς και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (United Nations Global Compact).

Σε αυτό το σημείο παρουσιάζεται συνοπτικός πίνακας αντιστοίχισης των δεικτών GRI και των αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου με το περιεχόμενο της Έκθεσης. Κατ' αυτήν την έννοια, η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019, αποτελεί και την «Έκθεση Προόδου» (Communication on Progress) για το Οικουμενικό Σύμφωνο, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι δέκα αρχές του.

Παράλληλα, μέσω της Έκθεσής μας δηλώνουμε την υιοθέτηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για το 2030 (Sustainable Development Goals), αναφέροντας τις συγκεκριμένες δράσεις και πολιτικές με τις οποίες συμβάλουμε στην υλοποίησή τους.

Στο τέλος της Έκθεσης παρουσιάζεται αναλυτικά η σύνδεση των προγραμμάτων, των δράσεων και των ουσιαστικών θεμάτων μας με τους Στόχους που συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητές μας.

Συμπληρωματικά στοιχεία για τις δραστηριότητες του Ομίλου υπάρχουν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2019, στην Περιβαλλοντική Δήλωση 2019, καθώς και στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των εταιρειών μας: www.moh.gr, www.lpc.gr, www.avinoil.gr, www.coralenergy.gr, www.coralgas.gr, www.nrgprovider.com, www.ofc.gr.

Επικοινωνία

Το συντονισμό αλλά και την ευθύνη για τη σύνταξη της Έκθεσης είχε το τμήμα Επικοινωνίας, Εταιρικών Σχέσεων και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου. Ευχαριστούμε θερμά όλες τις εμπλεκόμενες Διευθύνσεις και Τμήματα που συνέβαλαν με στοιχεία για την πληρότητα και ορθότητα της Έκθεσης.

Καλωσορίζουμε όλες τις απόψεις και τις παρατηρήσεις σας σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας, οι οποίες μας βοηθούν στην προσπάθειά μας για συνεχή βελτίωση. Παρακαλούμε επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 210 8094004 ή στείλτε τα σχόλια σας ηλεκτρονικά στο csr@moh.gr.

2. Οικουμενικό Σύμφωνο: Επικοινωνία Προόδου 2019 και η Συμβολή μας στους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ συμμετέχει στο Οικουμενικό Σύμφωνο του Ο.Η.Ε., το οποίο αποτελεί τη μεγαλύτερη παγκόσμια πρωτοβουλία Εταιρικής Υπευθυνότητας εθελοντικού χαρακτήρα. Το προσυπέγραψε το 2008, γενόμενη ταυτοχρόνως μέλος του Ελληνικού Δικτύου Global Compact. Το Οικουμενικό Σύμφωνο, περιλαμβάνει δέκα βασικές αρχές σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα εργασίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εναντίωση στη διαφθορά. Ενσωματώσαμε αυτές τις αρχές στις πολιτικές και λειτουργίες της εταιρείας.

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019 της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ περιέχει πληροφορίες για τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές μας πρακτικές και τα αποτελέσματά τους, τα οποία τονίζουν τη δέσμευσή μας στο Οικουμενικό Σύμφωνο. Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου, οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης που είναι σχετικοί, καθώς και η εφαρμογή τους από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, με αναφορές στα κεφάλαια της Έκθεσης και στους σχετικούς δείκτες GRI.

Οι 10 Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου	Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης	Σχετικά Ουσιαστικά θέματα	Δείκτες GRI Standards	Αναφορά στην Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας ή περιγραφή τρόπου εφαρμογής
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ				
ΑΡΧΗ 1: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων	 	Υγεία και Ασφάλεια Εργαζομένων Ανθρώπινα Δικαιώματα	GRI 102-8 GRI 102-41 GRI 403-2 GRI 403-3 GRI 403-4 GRI 407-1	Κεφάλαια 2 και 3 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.
ΑΡΧΗ 2: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων		Ανθρώπινα Δικαιώματα	GRI 407-1	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.
ΕΡΓΑΣΙΑ				
ΑΡΧΗ 3: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να σέβονται την ελευθερία του συνδικαλισμού και να αναγνωρίζουν το δικαίωμα για συλλογικές διαπραγματεύσεις			GRI 102-41 GRI 407-1	Κεφάλαιο 2
ΑΡΧΗ 4: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας		Συμμόρφωση με Νόμους και Κανονισμούς (Κοινωνικοοικονομική συμμόρφωση)	GRI 419-1	Κεφάλαιο 2 Πλήρης συμμόρφωση με τη σχετική ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις. Περιπτώσεις αναγκαστικής ή παιδικής εργασίας, ούτε υπάρχουν, ούτε είναι αποδεκτές.
ΑΡΧΗ 5: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας				
ΑΡΧΗ 6: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη των διακρίσεων σε σχέση με τις προσλήψεις και την απασχόληση	 	Παρουσία στην Τοπική Αγορά Εργασία Υγεία και Ασφάλεια Εργαζομένων Εκπαίδευση και Επιμόρφωση	GRI 202-2 GRI 401-2 GRI 403-1 GRI 403-4 GRI 404-1 GRI 404-2	Κεφάλαιο 2

Οι 10 Αρχές του Οικογενικού Συμφώνου	Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης	Σχετικά Ουσιαστικά θέματα	Δείκτες GRI Standards	Αναφορά στην Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας ή περιγραφή τρόπου εφαρμογής
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ				
<p>ΑΡΧΗ 7: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τη διαχείριση των περιβαλλοντικών προκλήσεων</p>	 	<p>Υλικά και Πρώτες Ύλες Κατανάλωση Νερού Κατανάλωση Ενέργειας Εκπομπές</p>	<p>GRI 301-1 GRI 301-2 GRI 301-3 GRI 302-1 GRI 302-2 GRI 302-3 GRI 302-4 GRI 303-1 GRI 303-2 GRI 303-3</p>	<p style="text-align: center;">Κεφάλαια 1 και 4 Επίσης Περιβαλλοντική Έκθεση ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ 2018 και Περιβαλλοντική Έκθεση LPC 2019</p>
<p>ΑΡΧΗ 8: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας</p>	 	<p>Λύματα και Απόβλητα Συμμόρφωση με Περιβαλλοντική Νομοθεσία Ασφάλεια</p>	<p>GRI 305-1 GRI 305-2 GRI 305-4 GRI 305-5 GRI 305-6 GRI 305-7</p>	
<p>ΑΡΧΗ 9: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών</p>	 	<p>Εγκαταστάσεων Προετοιμασία για την Αντιμετώπιση Έκτακτων Αναγκών</p>	<p>GRI 306-1 GRI 306-2 GRI 306-3 GRI 306-4 GRI 306-5 GRI 307-1 OG13</p>	
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ				
<p>ΑΡΧΗ 10: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να εργάζονται ενάντια σε κάθε μορφή διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας</p>		<p>Καταπολέμηση της Διαφθοράς</p>	<p>GRI 205-3</p>	<p style="text-align: center;">Κεφάλαιο 1 και www.moh.gr</p>

3. Επίπεδο Εφαρμογής GRI

Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, που εκδίδεται ανελλιπώς από το 2002, αποτελεί το κύριο μέσο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων μερών μας (stakeholders) σχετικά με τις προσπάθειες και επιδόσεις του Ομίλου για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής των αρχών και στόχων της Εταιρικής Υπευθυνότητας. Περιλαμβάνει τα πιο σημαντικά στοιχεία και γεγονότα του προηγούμενου έτους, όσον αφορά στις οικονομικές, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις. Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019, σε γενικές γραμμές, ακολουθεί παρόμοια δομή με τις προηγούμενες εκδόσεις για να είναι εφικτή η διαχρονική

σύγκριση των αποτελεσμάτων. Η κατάρτιση της Έκθεσης βασίζεται πάνω στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI) και συγκεκριμένα στη νέα έκδοση του GRI - STANDARDS. Τα GRI Standards αποτέλεσαν το βασικό καθοδηγητικό εργαλείο επιλογής των ουσιαστικών θεμάτων που θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στην Έκθεση, για μια αποτελεσματική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders). Η Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019 έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα πρότυπα GRI: Βασική επιλογή και δεν είναι πιστοποιημένη από εξωτερικό φορέα πιστοποίησης.

Όρια και περιορισμοί των ουσιαστικών θεμάτων				
Ουσιαστικά Θέματα	Όρια		Περιορισμοί	
	Εντός του Οργανισμού	Εκτός του Οργανισμού	Εντός του Οργανισμού	Εκτός του Οργανισμού
Οικονομική Απόδοση (Κερδοφορία)	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, Συνεργάτες και προμηθευτές, Πελάτες	<p>Η περιγραφή της διαχείρισης των ουσιαστικών θεμάτων και οι επιλεγμένοι δείκτες επίδοσης αφορούν στη μητρική εταιρεία ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ και στις θυγατρικές AVIN OIL, Coral, Coral Gas, LPC και OFC των οποίων τον έλεγχο έχει η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά σε συγκεκριμένους δείκτες.</p>	
Παρουσία στην Τοπική Αγορά	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Συνεργάτες και προμηθευτές		
Αντί-ανταγωνιστική Συμπεριφορά	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, Συνεργάτες και προμηθευτές, Πελάτες, Δημόσιο		
Υλικά και Πρώτες Ύλες	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Τοπικές κοινωνίες, Προμηθευτές, Δημόσιο		
Κατανάλωση Ενέργειας	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Τοπικές κοινωνίες		
Κατανάλωση Νερού	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Τοπικές κοινωνίες		
Διαχείριση Αποβλήτων	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο		
Εκπομπές	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο		
Περιβαλλοντική Συμμόρφωση	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, Δημόσιο		
Περιβαλλοντικές Επενδύσεις	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Μέτοχοι, επενδυτές, αναλυτές, Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο		
Απασχόληση	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Τοπικές κοινωνίες		
Υγιεινή και Ασφάλεια	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Συνεργάτες και προμηθευτές, Προσωπικό εργολάβων και οδηγοί βυτιοφόρων ΔΧ		
Εκπαίδευση και Επιμόρφωση	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Συνεργάτες και προμηθευτές, Προσωπικό εργολάβων και οδηγοί βυτιοφόρων ΔΧ		
Ασφάλεια Προϊόντων	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο, Πελάτες		
Ποιότητα Υπηρεσιών και Προϊόντων	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο, Πελάτες		
Συμμόρφωση με Νόμους και Κανονισμούς	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ	Μέτοχοι, επενδυτές, Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο, Συνεργάτες και προμηθευτές, Πελάτες		
Προετοιμασία και Αντιμετώπιση Έκτακτων Περιστατικών	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο, Συνεργάτες και προμηθευτές, Προσωπικό εργολάβων και οδηγοί βυτιοφόρων ΔΧ		
Ασφάλεια Εγκαταστάσεων	Όμιλος ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ Εργαζόμενοι	Τοπικές κοινωνίες, Δημόσιο, Συνεργάτες και προμηθευτές, Προσωπικό εργολάβων και οδηγοί βυτιοφόρων ΔΧ		

Συνολικά στην Έκθεση, όπου αναφέρονται αριθμητικά στοιχεία, ή καταγράφονται δείκτες επίδοσης, αναφέρεται η βάση συλλογής και ο τρόπος υπολογισμού τους. Ειδικά για τους δείκτες που έχουν σχέση με το Περιβάλλον ή την Υγιεινή και Ασφάλεια, χρησιμοποιούνται διεθνώς αποδεκτές μέθοδοι υπολογισμού.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι δείκτες του GRI και στη στήλη «Αναφορά» οι παραπομπές στις πηγές όπου παρέχονται οι σχετικές με το δείκτη πληροφορίες.

Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στον πίνακα είναι:

- Η σελίδα/οι σελίδες της Έκθεσης Εταιρικής Υπευθυνότητας 2019, που περιέχουν πληροφορίες για το δείκτη.
- ▣ Παραπομπή στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2019.
- ☒ Παραπομπή στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Πίνακας δεικτών GRI Standards: Βασική επιλογή (Core option) General Standard Disclosures		
Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ		
GRI 102-1	Επωνυμία του οργανισμού	Οπισθόφυλλο
GRI 102-2	Κύριες εμπορικές επωνυμίες, προϊόντα και υπηρεσίες	■ Σελ. 11-13 ▣ Σελ. 11-14, 20-33 ☒
GRI 102-3	Τοποθεσία έδρας του οργανισμού	Οπισθόφυλλο
GRI 102-4	Χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός	■ Σελ. 12
GRI 102-5	Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή	■ Σελ. 12-13, 15-16, 25 ▣ Σελ. 34, 47-51 ☒
GRI 102-6	Αγορές που εξυπηρετούνται	■ Σελ. 12-14 ▣ Σελ. 11-12, 20-33
GRI 102-7	Μεγέθη του οργανισμού που εκδίδει την έκθεση	■ Σελ. 11-15, 20, 31-36, 68-69 ▣ Σελ. 9-20
GRI 102-8	Στοιχεία εργατικού δυναμικού ανά κατηγορία, φύλο, ηλικιακή ομάδα, κινητικότητα και άλλους δείκτες διαφοροποίησης	■ Σελ. 31-32
GRI 102-9	Εφοδιαστική αλυσίδα της εταιρείας	■ Σελ. 20, 22-23
GRI 102-10	Σημαντικές μεταβολές στον οργανισμό	■ Σελ. 4-5, 12-13, 20 ▣ Σελ. 19-33
GRI 102-11	Εξηγήσεις για την εφαρμογή της αρχής της πρόληψης	■ Σελ. 14, 21-23, 40-41, 44-49, 52-55
GRI 102-12	Εξωτερικές εθελοντικές πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις οποίες συμμετέχει η εταιρεία	■ Σελ. 17, 70-73, 74-75
GRI 102-13	Συμμετοχή σε σωματεία/οργανώσεις	■ Σελ. 17
ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ		
GRI 102-14	Μήνυμα Διοίκησης	■ Σελ. 6-7
GRI 102-15	Περιγραφή των κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών	■ Σελ. 6-7, 27, 28-29, 38-39, 50-51, 66-67 ▣ Σελ. 35-39
ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ		
GRI 102-16	Δηλώσεις αποστολής και αξιών και εταιρικές πολιτικές σχετικά με την στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη	■ Σελ. 2-3, 19
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ		
GRI 102-18	Δομή εταιρικής διακυβέρνησης	■ Σελ. 15-16 ▣ Σελ. 47-51 ☒
ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ		
GRI 102-40	Λίστα ενδιαφερόμενων μερών	■ Σελ. 24-25
GRI 102-41	Ποσοστό εργαζομένων που καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας	■ Σελ. 31
GRI 102-42	Προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών	■ Σελ. 24-25
GRI 102-43	Αντιμετώπιση του θέματος της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών	■ Σελ. 24-25
GRI 102-44	Βασικά θέματα και προβληματισμοί που τέθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη	■ Σελ. 24-25
ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΘΕΣΗΣ		
GRI 102-45	Λίστα των οντοτήτων που συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές εκθέσεις της εταιρείας	■ Σελ. 12-13 ▣ Σελ. 20-33
GRI 102-46	Καθορισμός του περιεχομένου της έκθεσης	■ Σελ. 26-27, 74
GRI 102-47	Λίστα ουσιαστικών θεμάτων	■ Σελ. 26-27
GRI 102-48	Εξηγήσεις για τις επιπτώσεις αναθεώρησης πληροφοριών	Δεν υπήρξαν σημαντικές αναθεωρήσεις.
GRI 102-49	Σημαντικές αλλαγές σε σχέση με προγενέστερες εκθέσεις	Δεν υπήρξαν.

**Πίνακας δεικτών GRI Standards: Βασική επιλογή (Core option)
General Standard Disclosures**

Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΘΕΣΗΣ		
GRI 102-50	Περίοδος έκθεσης	1/1/2019 – 31/12/2019
GRI 102-51	Προγενέστερη έκθεση	■ Σελ. 82
GRI 102-52	Κύκλος έκθεσης	Ετήσιος
GRI 102-53	Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων	■ Σελ. 74
GRI 102-54	Δήλωση για την επιλογή επιπέδου in-accordance της έκθεσης	■ Σελ. 77
GRI 102-55	Πίνακας GRI	■ Σελ. 78-81
GRI 102-56	Εξωτερική Πιστοποίηση	■ Σελ. 77

**Πίνακας δεικτών GRI Standards: Βασική επιλογή (Core option)
Specific Standard Disclosures**

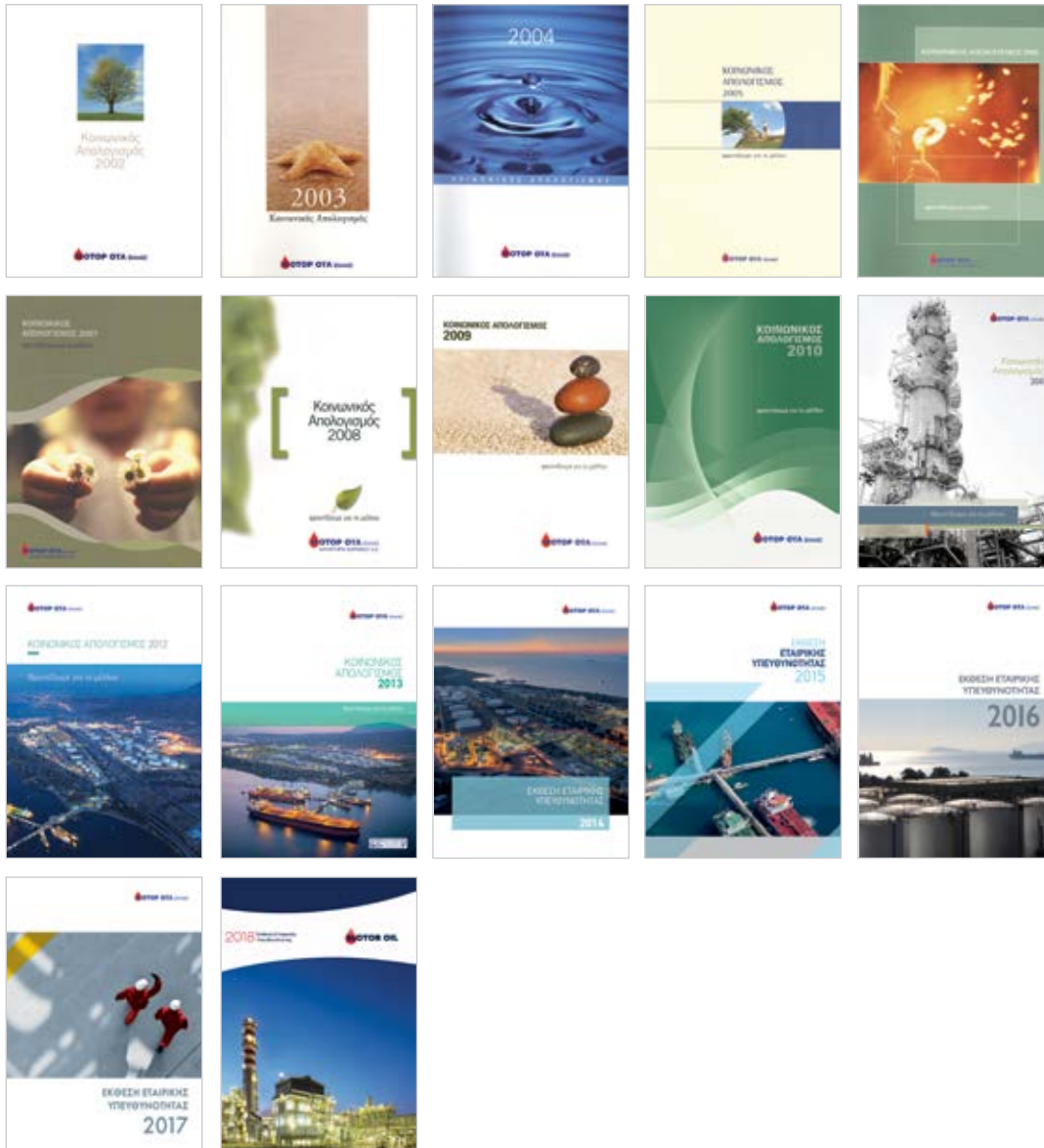
Θέμα	Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ			
Οικονομική Απόδοση (Κερδοφορία)	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 12-14, 20-23 ■ Σελ. 47-51 □
	GRI 201-1	Άμεσα παραγόμενη οικονομική αξία	■ Σελ. 12-14, 68-69 ■ Σελ. 9-10
	GRI 201-2	Οικονομικές συνέπειες, άλλοι κίνδυνοι ή ευκαιρίες για τις δραστηριότητες του οργανισμού που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή	Οι ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές επιπτώσεις, άλλοι κίνδυνοι ή ευκαιρίες που συνεπάγεται η κλιματική αλλαγή, εξετάζονται στο πλαίσιο των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την ανάλυση, έγκριση και προγραμματισμό νέων επενδύσεων ή άλλων πρωτοβουλιών.
	GRI 201-4	Λήψη σημαντικής χρηματοοικονομικής επιδότησης από το κράτος	Δεν έχει ληφθεί καμία επιδότηση.
Παρουσία στην Τοπική Αγορά	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 15-16, 29-31, 33, 66, 69
	GRI 202-1	Αναλογία του βασικού μισθού εισόδου στην εταιρεία σε σχέση με τον εθνικό βασικό μισθό, ανά φύλο	■ Σελ. 33
	GRI 202-2	Ποσοστό των μελών της Διοίκησης από την τοπική κοινωνία	■ Σελ. 15-16, 31
Πρακτικές Προμηθειών	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 15, 29-31, 33, 66, 69
	GRI 204-1	Αναλογία δαπανών σε τοπικούς προμηθευτές στις σημαντικές τοποθεσίες δραστηριοποίησης	■ Σελ. 69
Καταπολέμηση της Διαφθοράς	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 16
	GRI 205-3	Περιστατικά διαφθοράς και διορθωτικές ενέργειες	Δεν υπήρξαν περιστατικά.
Αντί-ανταγωνιστική Συμπεριφορά	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 15-16
	GRI 206-1	Νομικές ενέργειες για αντί-ανταγωνιστικές πρακτικές	Δεν υπήρξαν περιστατικά.
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
Υλικά	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 13, 63-64
	GRI 301-1	Χρήση υλικών ανά βάρος ή όγκο	■ Σελ. 13-15
	GRI 301-2	Χρήση ανακυκλωμένων υλικών	■ Σελ. 63-64
	GRI 301-3	Ανάκτηση προϊόντων και των ανακυκλώσιμων υλικών συσκευασίας τους	■ Σελ. 64

Πίνακας δεικτών GRI Standards: Βασική επιλογή (Core option) Specific Standard Disclosures			
Θέμα	Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ			
Κατανάλωση Ενέργειας	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 56-58
	GRI 302-1	Άμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή	■ Σελ. 56-58
	GRI 302-2	Έμμεση κατανάλωση ενέργειας ανά πρωτογενή πηγή	■ Σελ. 56-58 10.593 MWh από την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας
	GRI 302-3	Ενεργειακή ένταση	■ Σελ. 56-58
	GRI 302-4	Εξοικονόμηση ενέργειας	■ Σελ. 56-58
Κατανάλωση Νερού	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 64-65
	GRI 303-1	Συνολική χρήση νερού	■ Σελ. 64-65
	GRI 303-2	Επιπτώσεις από την άντληση νερού	■ Σελ. 64-65
	GRI 303-3	Ποσοστό ανακύκλωσης νερού	■ Σελ. 64-65
Εκπομπές	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 50-56, 59-62
	GRI 305-1	Άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	■ Σελ. 59
	GRI 305-2	Έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου	■ Σελ. 59
	GRI 305-4	Ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	■ Σελ. 59
	GRI 305-5	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	■ Σελ. 59, 61
	GRI 305-6	Εκπομπές ουσιών που προκαλούν μείωση του όζοντος	Δεν υπάρχουν.
	GRI 305-7	Εκπομπές NOx, SOx κ.ά.	■ Σελ. 60-62
Λύματα και απόβλητα	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 63-64
	GRI 306-1	Υδάτινα απόβλητα	■ Σελ. 63
	GRI 306-2	Στερεά απόβλητα	■ Σελ. 63-64
	GRI 306-3	Σημαντικές διαρροές	Δεν υπήρξαν σημαντικές διαρροές.
	GRI 306-4	Ποσότητα επικίνδυνων στερεών αποβλήτων	■ Σελ. 63-64
	GRI 306-5	Αποδέκτες υγρών αποβλήτων και οικότοποι που επηρεάζονται σημαντικά από τα υγρά απόβλητα	■ Σελ. 65
Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική Νομοθεσία	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 50-65
	GRI 307-1	Σημαντικά πρόστιμα και κυρώσεις για μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία	Δεν επιβλήθηκαν πρόστιμα.
ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ			
Εργασία	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 29-32
	GRI 401-1	Συνολικός αριθμός (προσλήψεις, αποχωρήσεις) προσωπικού με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή	■ Σελ. 32
	GRI 401-2	Παροχές στους μόνιμους εργαζόμενους	■ Σελ. 33
Υγεία και Ασφάλεια Εργαζομένων	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 38-41
	GRI 403-1	Εκπροσώπηση εργατικού δυναμικού σε επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας	■ Σελ. 40
	GRI 403-2	Ποσοστά εργατικών ατυχημάτων και χαμένων ημερών εργασίας	■ Σελ. 41-42
	GRI 403-3	Επαγγελματικές ασθένειες	■ Σελ. 41-42
	GRI 403-4	Θέματα υγιεινής και ασφάλειας που περιέχονται στις συμφωνίες με τα εργατικά συνδικάτα	■ Σελ. 31, 40-41, 46-49
Εκπαίδευση και Επιμόρφωση	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 35-36, 46-49
	GRI 404-1	Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/φύλο εργαζομένου και κατηγορία εργαζομένου	■ Σελ. 35-36, 47
	GRI 404-2	Προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και δια βίου μάθησης	■ Σελ. 35-37, 47-49

Πίνακας δεικτών GRI Standards: Βασική επιλογή (Core option)
Specific Standard Disclosures

Θέμα	Δείκτης	Περιγραφή	Αναφορά
ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ			
Ελευθερία του Συνδικαλιζέσθαι και Συλλογικές Διαπραγματεύσεις	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 31 ■ Σελ. 40
	GRI 407-1	Δραστηριότητες περιορισμού συνδικαλισμού και συλλογικών διαπραγματεύσεων	Καμία δραστηριότητα
Υγεία και Ασφάλεια Προϊόντων	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 23, 44
	GRI 416-1	Αξιολόγηση των επιπτώσεων στην υγεία και ασφάλεια των προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας	■ Σελ. 23, 44
	GRI 416-2	Περιστατικά μη-συμμόρφωσης σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας	Δεν υπήρχαν περιστατικά.
Σήμανση Προϊόντων	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 22-23, 44
	GRI 417-2	Συνολικός αριθμός περιστατικών μη-συμμόρφωσης με τους κανονισμούς σχετικά με τη σήμανση των προϊόντων	Δεν υπήρχαν περιστατικά.
Συμμόρφωση με Νόμους και Κανονισμούς (κοινωνικοοικονομική συμμόρφωση)	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 15-16, 19-23, 75-76 ■ Σελ. 47-51 □
	GRI 419-1	Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς	Δεν επιβλήθηκαν πρόστιμα.
Προετοιμασία για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 38-46
		Περιγραφή των μηχανισμών για την εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών στην ανάπτυξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης για υφιστάμενες και νέες δραστηριότητες (π.χ. επικοινωνία ρίσκου, προετοιμασία, ασκήσεις, τακτική αναθεώρηση και προσαρμογή, διαδικασία αντιμετώπισης κρίσεων, έγκαιρη και διαφανής επικοινωνία περιστατικών)	■ Σελ. 40-49
Ασφάλεια Εγκαταστάσεων	GRI 103	Διοικητική Προσέγγιση (Management Approach)	■ Σελ. 40-49
	OG 13	Αριθμός περιστατικών ασφάλειας διαδικασιών και εγκαταστάσεων, ανά επιχειρηματική δραστηριότητα	■ Σελ. 40-43

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας της MOTOR OIL είναι εξ ολοκλήρου φιλικά προς το περιβάλλον.

Κεντρικά Γραφεία Ηρώδου Αττικού 12Α 15 124, Μαρούσι Τ 210 8094000
Διυλιστήριο Τ.Θ. 23 Τ.Κ. 20 100 Κόρινθος Τ 27410 48602, 48702

www.moh.gr